

ŽEK
LEJD

ŠEUN

BROJ
23

CENA
20 DINARA

EDICIJA
DOK
HOLIDEJ
VANREDAN
BROJ

RANČ
SMRTI

★ **SEJN** ★

DŽEK SLEJD

RANČ SMRTI

NIŠRO FORUM·OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Š E J N

Broj 23

Glavni i odgovorni urednik:

Svetozar TOMIĆ

Urednik:

Svetozar TOMIĆ

Naslov originala:

Jack Slade

SHANE AND KILLERS

Recenzija:

Tomislav KETIG

Prevod i adaptacija:

Đurđica MILETIĆ

Lektor:

Zorka ĆIRIĆ

Tehnički urednik:

Ferenc BARAT

Korektori:

Erika KOČIŠ

Julija ŠMIT

Naslovna strana:

Ferenc BARAT

Štampa: 6. IV 1981. godine

Tržište: 16. IV 1981. godine

**Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OOUR MARKETPRINT, Novi
Sad, vojvode Mišića 1, Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TO-
MIĆ: Naslov originala: SHANE AND KILLERS: Copyright 1976 by
Towe Publications INC, prema ugovoru sa GPA iz Minhena.
Oslobođeno osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog sek-
retarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine broj
413-12/79 od 28. II 1979. godine.**

Koža joj je bila boje bronzе. Visoki kaktusi bacali su čudne senke na njeno nago telo. Ona otkloni jedan pramen svoje smeđe kose sa čela. Smeškala se.

— Zašto ne dolaziš, dugonjo? Zar se plašiš?

Meškoljila se izazivački na sivom konjskom ćebetу.

Šejn se cerio.

— Da li ti je jasno koliko si me već koštala vremena, Konča?

— Jesi li se i sekundu kajao zbog toga?

Šejn zakači opasač i spusti se polako na ćebe.

— Do đavola — gundao je. — Jednog dana ćeš mi doći glave!

— Toga se i ja plašim! — odjeknu jedan ledeni glas iza njegovih leđa.

Devojka ispusti kratak krik užasa.

Šejn se ukoči. Bio se već upola nagnuo nad devojkom. Dovoljan mu je bio i zvuk glasa da bi znao šta ga sada čeka. Nije bilo šanse. Ne u ovom trenutku. Ne, s ovim čovekom.

— Ja sam ti, Šejne, uvek predskazivao da će ti žene jednog dana doći glave. A sada si eto dotle stigao.

Šejn je tiho psovao. Konča ga je gledala iskolačenih očiju. Nije se usudila ni da mrdne. Nije ni mislila da rukama pokrije svoju golotinju.

— Ustani i okreni se — zahtevao je zapovednički glas čoveka koji je bio Šejnov smrtni neprijatelj. — Ali lepo, polako.

Šejn poslušao. Nije mislio da to učini odmah.

Sidni Blad stajao je pet koraka udaljen pored jednog kaktusa dvaput većeg od čoveka. Mladi u crno odeveni

vitki čovek izgledao je istrošen i umoran. Na licu mu je sjela čekinjasta brada. Ali, iz očiju su mu zračile nesalomljiva energija i divlja odlučnost. U desnoj ruci držao je „kolt“. Njegova cev bila je uperena u Šejnove grudi.

Sidni Blad, šef „Vels Fargo“, specijalni agent sa dalekosežnim punomoćjem. Lovac na ljude, koji je već godinama goreo od želje da obavi svoj najveći zadatak: da uhvati najljućeg neprijatelja kompanije „Vels Fargo“.

No, Šejn mu je uvek ponovo izmicao. A nije prestajao da kompaniji nanosi nevolje gde god bi to mogao. Od onda kada je „Vels Fargo“ doterao njega i njegovog poslovnog partnera, do duvara, borio se ogorčeno protiv giganstskog preduzeća koje nije trpelo nikakvu konkurenciju u svetu. Veliki bosovi u San Francisku dobijali su čir u stomaku. Bio je to jedini čovek koji im je već godinama prkosio. Ime koje ih je izbacilo iz koloseka njihove bezobzirnosti i samodopadanja.

Šejn.

Onda, bilo je to davno, od tada je prošla čitava večnost, imao je on jedno malo transportno preduzeće. Posao je vodio zajedno sa svojim partnerom. Posao im je obojici pružao sigurnu egzistenciju. Da se samo nije pojavio „Vels Fargo“ i progutao preduzeće na njihovom području. To je on već prethodno činio na mnogim drugim mestima. Svirepo i nemilosrdno upropašćavala je kompanija te male konkurente. Zbog bezizlaznog položaja i finansijske propasti izvršio je Šejnov poslovni prijatelj samoubistvo.

Je li sada bio na kraju? Je li krvoloku najzad uspelo da najgoreg neprijatelja „Vels Fargo“ kompanije skloni s puta?

Sidni Blad se smejao sarkastično.

— Znam šta ti misliš, Šejne. Poznajem svaku tvoju misao i svaku tvoju reakciju. Nemoj da gajiš pogrešne nade. Ovog puta je sve propalo.

Šejn klimnu glavom. Hinió je zbunjenost.

— Izgleda kao da imaš pravo, Sidni.

— Dobro da to bar uviđaš — mrmrljao je specijalni agent zadovoljno. — Mislim da nemamo zašto jedan drugog da obmanjujemo.

— Ne, to nam nije potrebno. Ali, učini mi jednu uslugu. Ostavi malu, poštedi je. Njoj imaš da zahvališ što si mo-

gao da iskoristiš vremensku prednost. Dakle, trebalo bi da budeš džentlmen i da joj daš slobodu.

Blad pogleda u Šejna ispod oka.

— Ako pravi gluposti, neću se libiti da je ubijem. Reci joj to.

— Mislim da je to čula. Sidni, ti ćeš je pustiti da ode?

Čovek u tamnom odelu se predomišljao. Samo za trenutak. Onda klimnu glavom.

— Ona bi nas samo odvratila od našeg posla. Ja neću da pravim iste greške kao ti druže. Potpuno ću se koncentrisati na tebe.

— A do Friska je dalek put — reče Šejn uz hladan osmejak. — Ti imaš, naravno, nameru da me živog predaš svojim ljudima, zar ne?

Blad stisnu usne. Oko njihovih uglova urezale sa mu se duboke brazde.

— Briši, devojko — naredi, ne reagujući na Šejnovo pitanje. — Uzmi jednog konja i nestani!

Šejn ču kako Konča tapka iza njega.

— Ja... Ne znam, kako... da vam zahvalim — mučala je.

Blad nije odgovarao. Pogled mu je bio uperen u Šejna. I za manje od delića sekunde odlučio je u stranu. Ženske draži nisu za njega ništa značile. Blada to nije ni malo zbunjivalo. Šejn je to znao. Tkanima Končine haljine zašušta, kada je Konča u žurbi prebaci na sebe.

— Spremna sam, senjor — reče ona tiho. — Mogu li sada da idem?

— Hajde već jednom — gundao je Blad.

Šejn je čuo devojčine korake na šljunkovitom putu. Ona se povuče natrag konjima, koji su stajali dvadeset jardi udaljeni od bunara. Šejn primeti da Blad gleda devojku ispod oka.

— Pazi dobro, Sidni — reče Šejn mirno. — Konča je đavolska. Njen čedni izgled vara. Ona samo izgleda čedna, ali, to u stvari nije. U njenim žilama teče vrela krv. A moja „vinčesterka” je još u futroli.

Bladovi očni kapci su podrhtavali. Skoro neprimetno. No, lice mu je ostalo nepomično.

— Zaveži! — viknuo je. Cev njegovog revolvera strčala je za širinu prsta. On je sada ciljao u predeo srca svog smrtnog neprijatelja.

— Možda je to ipak bilo pogrešno, Sidni — nastavi Šejn uporno. — Možeš je još pozvati natrag. Predomisli se! Bladove oči se suziše u tesni prerez.

— Ni reči više. — Glas mu je podrhtavao. — Ili ćeš gadno proći!

Šejn se zagleda u svoj opasač sa mecima i teški „remington”. Ležao je pred porubom konjskog ćebeta u prašini šljunka.

Blad je dozvolio da ga razdraže. Nervi su mu bili popustili. Bio je Šejnovim izazivačkim govorom izbačen iz ravnoteže.

— Vрати se, ženo! — zaurao je. — Vрати se smesta natrag!

Samo koliko za dah, skrenu Blad pogled sa Šejna.

I to malčice vremena bilo je Šejnu dovoljno.

Kao panter odskoči on u stranu. Spusti glavu na grudi pre no što se otkotrljao preko levog ramena na kamenom tle. Uspeo je da uhvati „remington” i da ga izvuče zajedno sa rancem i opasačem.

Bladov „kolt” zabruja.

Šejn oseti vrući dah metka. Negde se odbilo o kamen. I poletelo uz kreštavu disonancu ka nebu.

Šejn se kretao ludački brzo. Otkotrljao se na jednu ledinu. Zahvaljujući tim pokretima, on oslobodi svoj „remington”.

Blad zapuca ponovo. Ali, cilj koji se kreće je loš cilj. Čak i za Sidnija Blada koji je umeo odlično da barata „koltom”.

Čitava fontana zemlje štrcala je pored Šejnovog lica uvis.

Nekoliko trenutaka, Šejn je bio zaslepljen.

Onda najzad stiže do udoline. Munjevitom brzinom sruči se on na zemlju, zabaci noge i pokrenu „remington”.

Bladova revolverska cev krenu u njegovom pravcu.

U istom trenutku, zafijuka pucanj puške. Sa strane konja.

Specijalni agent se stresao kada mu je njegov „stetson” odleteo u visokom luku u vazduh.

Za vreme dok se Blad vrteo u krugu, imao je Šejn vremena da precizno cilja.

Konča je ležala u sigurnom zaklonu, iza jedne stene.

Specijalni agent je psovao. Očajnički je tražio zaklon. Hteo je da se baci na zemlju. Šejnov „remington” je odjekivao tupo. Jedno užareno vatreno koplje poteralo je olovo ka cilju.

Bes i bol sjedinili su se u Bladovom kriku. Njegova desna ruka bila je povučena u stranu, kao pogođena nevidljivim udarcem. „Kolt” odjezdi dalje i pade negde u blato. Šejn je jednim skokom stao na noge. On dade Konči rukom znak i ustremi se na svog smrtnog neprijatelja.

Bladovo lice bilo je belo od besa. Zdravom levom rukom držao je bolnu desnu. U očima mu je treptala mržnja.

— Je li loše, Sidni? — raspitivao se Šejn ljubazno i pokazivao sa revolverskom cevi na Bladovu ruku. Krv se nije videla.

Specijalni agent je škrgutao zubima. Ruka mu je bila otečena od udara kugle koja je pogodila u revolver.

— Ponekad zaista izgleda kao da žene lome ljudima vratove — reče Šejn, smeškajući se. — Ali neki put se ima od njih i vajde.

Blad ne odgovori.

Konča im priđe. U desnoj ruci imala je „vinčesterku”, u levoj deformisani Bladov „kolt”. Kugla je pogodila okvir oružja.

Cev i otvori na komorama bubnja nisu se više poklapali. Šestocevka nije više bila za upotrebu.

— Moj prijatelj Sidni će me zadžati u lepoj uspomeni — potvrdi glavom Šejn.

Konča se tiho nasmeja i baci „kolt” pred noge čoveka u tamnom odelu.

— Dovedi njegovog konja — zamolio je Šejn. — Biće da ga je ostavio negde ovde u blizini.

Devojka otrča dobrovoljno. Blad je izgledao kao da čezne za jednim otvorom u zemlji gde bi mogao da nestane.

— Moraš shvatiti da ti ne mogu ostaviti tvoga konja ovde — reče Šejn. — Ali, sa malo vode i hrane savladaćeš ti to i pešice. A pri tom imaš i mogućnost biranja. Natrag u Las Kručes, to su četrdeset milja, a u Rater na istoku, oko dvadeset milja, a do Kolumbusa, na zapadu, otprilike isto toliko. Ne pretpostavljam da ćeš preko planina Portiljo pešice krenuti do meksičanske granice.

On pokaza na oštri brdski masiv koji se dizao pred njima na zapadnom horizontu.

— Zašto me ne likvidiraš odmah? — škrgutao je Blad potišteno.

— E, moj dragi Sidni, to bi i mi bilo poslednje što bih uradio — odvrati Sejn široko se osmehujući.

Kako je rekao, tako je i mislio. Zvučalo je skoro ludo. Ali, njemu je stvarno bilo veoma stalo da Blad još dugo živi. Jer, njega je odlično poznavao. Poznavao je njegov način mišljenja, njegove nastranosti. Njegova delanja bila su mu bliska. Sa Sidni Bladom znao je s kim ima posla. Još uvek je uspevao da se na vreme uključi u reakcije čoveka koji ga je godinama gonio. To bi se promenilo u onom trenutku kada bi neko drugi preuzeo Bladovo mesto. Takva zamena bila bi za Šejna paklena poteškoća. Ne, mnogo mu je bilo stalo do toga da neobični odnos poverenja između njega i prijatelja i dalje postoji.

— Da ne očekuješ meku zahvalnost od mene? — U Bladu je sve kuvalo od besa.

Sejn je vrteo glavom.

— Ne! To što ja očekujem je da mi za dve tri nedelje opet bude za vragom. Ali, dotle ću ja provesti još nekoliko lepih dana. Novca imam, najzad, dosta.

Specijalni agent duvao je u nesvesnom besu.

Sejn je mogao sebi da predstavi kako je Blad siktao od besa kada je stigao u Las Kračes. Tamošnjoj filijali „Vels Farga“ nestalo je deset hiljada dolara. Tačno u dlaku suma koja se sada nalazila u Šejnovoj torbi i bisagama.

Mnoštvo „Vels Fargoovih“ plaćenika, svi pohlepni za raspisanom nagradom, umalo što nisu uspeali da nateraju Šejna u ćorsokak. Ali, ovaj je u poslednjem trenutku uspeo da ih se otrese. Načinio je prijateljsku posetu filijali kompanije u Las Kračesu. Dozvolio je da mu isplate deset hiljada dolara. Njegov „remington“ bio je dovoljan dokaz da mu se suma isplati. Zajedno sa Končom Šejn je paklenim tempom napustio grad. Nije se varao: odande su Bladu telegrafisali i alarmirali ga. Blad je na vreme stigao da bi ušao Šejnu u trag. Ali, ta radost je sada prošla.

Konča je dovela konja specijalnog agenta, jednog dugonogog vrlo muskuloznog vranca.

— Uzmi bocu za vodu i pogledaj šta ima još u bisagama — rekao je Šejn.

Devojka požuri. Blad je pratio pogledom, stisnutih usana.

— Gospode, šta je to! — povika odjednom Konča. Levom rukom podiže ona paket sa svežnjem banknota uvis. Drugom rukom vadila je na videlo sve nove i nove dolarske novčanice.

— Stavi samo taj novac opet natrag — reče Šejn. — Novac je sigurno za mene. Za moju glavu, tačnije rečeno. I dok je on na svom mestu, pripada s pravom meni.

Pun nemoćnog besa, zurio je Sidni Blad u Šejna. Cev „remingtona” zadržala ga je da se ne baci na smrtnog neprijatelja.

Šejn se osećao prijatno. Nije to bilo prvi put da se on na takav način obezbedio. Skoro uvek je Blad sa sobom vukao dvadeset hiljada dolara — novac koji mu je bio potreban da bi mogao da isplati nagradu, koju je „Vels Fargo” raspisao za Šejnovu glavu. Interesnata za to bilo je uvek dosta. I više no jednom zapadao je Šejn u đavolski teške situacije zbog te bedne poternice. Ipak, komično u čitavoj situaciji bilo je to što je Blad uvek snabdevao novcem svog smrtnog neprijatelja, kome je uvek uspevalo da se na vreme izvuče iz neprilike. Na taj način je kompanija već izgubila ogromne sume.

Šejn nije loše živeo od tih para. Naročito kada mu je uspelo da zataška svoj trag i sebi dozvoli kratak predah.

Tako je trebalo i sada da bude. Put se završavao ovde, usred pustinje, granične zemlje Nju Meksika.

Konča je ponovo spakovala novac u bisage. Prema Šejnovom uputstvu, uzela je ostatke hrane, koje je Blad još imao uza se. Zajedno sa bocom vode stavila je te stvari na tle. Smotala je čebe, digla ga i povukla vranca do bunara, gde su već čekali drugi konji.

— Nadam se da se nećeš osećati usamljenim, Sidni — reče Šejn. — Naši se putevi sada razilaze, ali jednom ćemo se opet sresti, plašim se...

— U to možeš da budeš siguran — procedio je Blad jedva čujno. — A ja ću...

Šejn ga prekida. Pružio mu je levu ruku.

— Bez praznih obećanja, druže. Da si svaki put imao pravo, ja bih već pre više godina visio na vešalima u Frisku.

Sidni Blad ne reče ni reči više.

Šejn mu još jednom klimnu glavom i povuče se polako unazad, držeći Blada na nišanu svojim „remingtonom” i

poskoči u sedlo svog sivca. Konča je već sedela na leđima svoga čupavog indijanskog ponija. Držala ga je za dizgine.

Čuteći, odjahaše oni u pravcu severozapada. Kada su stigli do idućeg prevoja, okrete se Šejn još jednom.

Sidni Blad je još uvek stajao na istom mestu. Nepomičan, gledao je za njima.

II

Blagi večernji povetarac prelazio je preko plodne doline. Visoke stabljike trave lelužale su se pod vetrom, smenjujući u toj igri svetlost i senku. Ti travnjaci podsećali su na talase beskrajnog mora. Poslednji zraci zalazećeg sunca padali su vodoravno preko brdskih grebena. Oni su davali predelu onaj fascinirajući dah neverovatnog.

Mora da je to bio hir prirode koja je stvorila ovu dolinu u toj šturoj brdskoj prirodi. Za ljude, koji su je u potrazi za novom domovinom otkrili, bio je to najsrećniji momenat njihovog života.

Nešto oko polovine doline bilo je podeljeno ogradama i oblacima od sirovog drveta, u simetrično poređane pašnjake.

Svaka od ovih paša graničila se sa potokom koji je prosecao dolinu sa svojom kristalnočistom vodom u dve duži. S obe strane potoka, vodili su mali putevi: tamo je rast trave zbog konjskih kopita i useka točkova kola vrlo nizak. Na kraju doline, bio je jedan most od dasaka. Oba puta su se sjedinjavala i vodila preko zapadnog prevoja u Kolumbus, sledeći grad, koji je bio udaljen deset milja.

Koringtonovi su naselili ovu dolinu pre dve generacije. Po kršnoj ergeli rasnih Morgan-konja, mogla se videti da porodica decenijama nije sedela skrštenih ruku. Rasni konji bili su po pašnjacima: a konji, koji su bili potrebni za svakodnevni rad, odmarali su se u zabranima kod zgrada ranča.

Šeila Korington imala je osamnaest godina. Svetloplava kosa svilenog sjaja padala joj je niz ramena. Imala je jednostavnu tamnoplavu pamučnu haljinu, koja ni u kom slučaju nije skrivala izraženu ženstvenost njenog mladalački pravog tela.

Na brežuljkastom vrhu ispred tri krta stajala je Šeila. Dva krsta bila su već jako oštećena, a treći, naprotiv, još dobro očuvan. Jasnim crnim velikim slovima bilo je na krstu upisano ime Meri Korington.

Devojka je nemo razgovarala sa svojom majkom. Ona je pre tri godine umrla od pegavca. Svojih dede i bake, koji su počivali u grobovima pored, Šeila se nije više sećala. Oni su umrli još kada je ona bila beba.

Večernjem miru nad celom dolinom, doprinosili su blagi šum slamki trave na vetru, povremeno rzanje i ništanje konja, i tihi skoro setni zvuci gitare iz glavne zgrade ranča. Fes, Šeilin brat, ulepšavao je na taj način štimung večernjih posela.

Devojka je stajala mirno. Pogled joj je bio uprt u beskraj. U jednu imaginarnu tačku u onom crvenkastom svetlu kojim je zalazeće sunce prikrevale stenovite vrleti.

Nagao topot konja prekinuo je večernju tišinu.

Šeila Korington se nije odmah probudila iz svog trasa. Onda, kada joj se pogled vratio na ranč, ugledala je jahača koji je već prešao preko mosta i približavao se putu na istočnoj strani potoka.

Jahao je jednog skupocenog „Palomino”-pastuva. To je prepoznala Šeila čak i sa udaljenosti od skoro trista jardi. U konje se razumela isto kao i u svakodnevni posao u kuhinji, koji je za svog oca i brata sama obavljala.

„Palomino”-postuv nije pripadao nikome u Kolumbusu koga bi ona poznavala. Ni jahača nije nikada pre videla. Jedan plécati čovek u crnim čakširama i crnoj kožnoj jakni preko bele pamučne košulje. Obod njegovog tamnog „stetsona” povijao se na vetru.

Šeila se podiže, nabrana čela.

Stranac, bez sumnje. Niko iz grada. Niko sa ranča i iz dalje okoline. Ali, njegovo odelo nije bilo prašnjavo. Čisto rasni konj bio je svež i odmoran. Prema tome, nije mogao doći izdaleka.

Šeila je oklevala. Htede do potröi u kuću. Tako joj je otac uvek savetovao u slučaju da se pojave stranci. Ali, onaj čovek tamo na „Palomino”-pastuvu izgledao je sasvim drugačije. Kao da nema neprijateljskih namera. Šeila Korington bila je mlada devojka, koja još od sveta nije videla mnogo. Najmanje je znala nešto više o muškarcima van malog grada Kolumbusa.

Neki čudan način prkosa nagnao je da stane i da se zagleda u jahača. On je nju takođe odavno ugledao. Njeno srce je i nehotice ubrzanije lupalo kada je on napustio stazu i uputio se direktno njoj.

Kada je zauzdao svog „Palomima“, videla je da ima brižljivo negovanu bradu koja je njegovo markantno mrko lice činilo interesantnim. Duboke bore pored uglova usana naglašavale su njegovu oporu muškost. Izraz njegovih tamnih očiju, koji je lako ubadao, smetao je.

Šeila je procenila da ima oko trideset godina. Sve u svemu, bio je to momak koji je izgledao đavolski dobro. Bio je to susret koji joj se još nije desio, koliko je Šeila mogla da se seti. Tu su uvek bila samo stara poznata i dosadna lica iz Kolumbusa i okoline.

Stranac je iskočio iz sedla. Dotakao je obod svog šešira.

— Dobro veče, madam — obrati joj se učtivo. Pogled mu pređe preko krstova. — Nadam se da vam ne smetam.

Šeila mu otpozdravi.

— O ne — smeškala se. — Vi me zaista niste ometali, mister.

On se hitro pokloni.

— Morou. Bad Morou je moje ime, madam. Pretpostavljam da onaj lepi ranč tamo dole pripada vašim roditeljima.

— Moja majka ne živi više — odvrati devojka tiho — ali, moj otac obrađuje ranč zajedno sa mojim bratom. — Poznajete li našu porodicu?

— Ne lično — reče Morou — ali, čuo sam o vama. Vi ćete se sigurno pitati odakle stranac u ove pozne sate. No, ja bih hteo da vam to odmah objasnim. Pripadam jednoj grupi nakupaca konja iz San Antonija, Teksas. Mi smo čuli za prvoklasno gajenje konja u Nju Meksiku, koje je odnedavno naročito na glasu.

— Čak i u Teksasu je to poznato? — zračila je Šeila.

— Da, madam, tačno tako. Ali, vratimo se stvari: moji prijatelji i ja imali smo peh. Tačnije rečeno, slomila nam se osovina. To je bilo jutros. Tek što smo krenuli. Sami to nismo mogli da opravimo. Zato sam ja izjahao da potražim pomoć. Možda bi vaš otac bio tak ljubazan da mi da jednog do dva čoveka?

— Tata nema nijednog na platnom spisku — odvrati Šeila — ali Fes, to je moj brat, on će sigurno moći da vam pomogne. On obavlja sve poslove u vezi sa kovačkim zanatom. On je prvoklasan stručnjak za opravke kola. To vam mogu tvrditi.

— Radujem se što to čujem — reče Morou. — Vaš otac i vaš brat su zaista sami na ranču?

— Ali da, gospodine Morou. Vi sigurno i sami znate da ranč konja ne traži mnogo radne snage. A ako jednom naiđe nužda, skupiće tata potrebne ljude kao nadničare u Kolumbusu.

Morouov izraz lica se promeni. Od ućtivog interesovanja u jedno široko zadovoljno kliberenje.

— To se đavolski rado čuje. To što ti, gerlo, kažeš.

Šeila Korington se uplaši.

Morou skide šešir sa glave i dozvoli da mu ispadne između palca i kažiprsta leve ruke na tle.

Šeila nije razumela da je to bio ugovoren znak. Ona to nije mogla da razume. Bila se i suviše uplašila zbog čudnovate promene, koja se odigrala u trenu s ovim čovekom, koga je ona ocenila kao zgodnog i ućtivog.

— Kako vi to govorite sa mnom, gospodine Morou? — ispusti ona van sebe.

On se smejao s uživanjem.

— Džentlmen baš i nisam, zar ne? Ali, budite bez brige, mala leđi, tebi se neće ništa desiti ako te ne obezmu glupe misli.

— Kako molim? — Šeila ga je gledala, ne razumevši ga.

Kao da se radi o odgovoru na njeno pitanje, odjeknu u trenutku topot konja koji je grmeo.

Devojka zabaci glavu.

Silazili su niz blagu uzvišicu padine iznad kuće na ranču.

Ljudi divljeg izgleda. Na konjima, koji su takođe izgledali divlji. Na njima je sve bilo čupavo, od odela jahača do krzna životinja. Oni su svoje konje besno podbadali u divljem galopu.

Bilo ih je najmanje dvadesetorica.

Šeila shvati u magnovenju da su se ovi ljudi morali skrivati na pošumljenom brežuljku. Kako dugo već? Pitanje je bilo upravo bespredmetno kada je topot konja

postao prava zaglušujuća grmljavina. Zemlja je podrhtavala jedva primetno.

Zaprepašćenost nagna Šeilu da se prene iz svoje preneraženosti...

Jedna čelična pasnica steže se bolno oko njene nadlaktice.

Ona povika. Očajnički je pokušavala da se oslobodi. Ali uzalud. Nije bila dorasla medveđoj snazi Bada Moroua, koji se cerio.

Suznih očiju, videla je kako su njen otac i Fes potrčali iz kuće naoružani puškama.

Džek Korington tražio je zaklon iza kola koja su imala nazidak u obliku ormara. Fes njegov sin, bacio se jednim skokom iza velikog kamenog valova ispred štale.

Oba čoveka znala su da bi za njih kuća mogla da bude mišolovka, prilikom nekog napada. Samo sa slobodnim vidnim poljem imali bi možda šansu.

Prvi pucnji zafijukaše preko dvorišta ranča. Još sto jardi udaljeni od začelja glavne zgrade razišli su se jahači.

Šeila ispusti oštar krik užasa. Ona pokuša ponovo sa naprezanjem da se otme.

Bez uspeha.

Morou se smeja. Promuklo.

Munjevitim potezom povuče on oružje.

Ljudi na padini iza kuće zauzdaše svoje konje. Šeila zapazi, očiju razrogačenih od straha, kako su četvorica-petorica od njih sjahala i uputila se u zaklon kuće.

Dok su Džek i Fes Korington još pokušavali, pomoću pažljivih hitaca da uzmu situaciju u svoje ruke, otpuca Bad Morou tri kugle, brzo jednu za drugom, prema noćnom nebu. Šeila, koju je on levom rukom šćepao, zadrhtala je, ali, nije se usudila da mrdne.

Kroz jasno fijukanje pušćanih metaka, moglo se dobro čuti pucanje revolvera.

Šeila je videla oca i brata kako zaplašeni motre preko na brežuljak gde su bili grobovi. Van sebe od užasa, pustili su puške na tle. Smeškajući se hladno, podiže Morou oružje i priljubi devojci čelični otvor cevi ravno u slepoočnicu. Čak i na toj udaljenosti od skoro sto jardi, moglo se to jasno videti.

Oba čoveka u dvorištu ranča nisu se više usuđivali da pokrenu svoje oružje.

Jahači iza glavne zgrade sagledali su takođe novu situaciju koju im je servirao Morou.

Prvi su jurili u divljem galopu prema dvorištu. Oni, koji su se približavali zgradi, jurili su natrag svojim konjima. Tu su ponovo uskočili u sedla.

Fijukali su pucnji opomene. Ispred oba čoveka, koji su pokušali da se brane, izrile su kugle visoke fontane zemlje iz tla.

Reznirano, dozvolili su Džek i Fes Korington da im puške padnu. Podigli su ruke. Polako su se ispravili iza zaklona.

Nekoliko sekundi kasnije, bili su okruženi od jahača drskog izgleda. Bio je to prsten od oružja koji se obvio oko oba čoveka. Na brežuljku, gde su bili grobovi, vratio je Bad Morou svoj revolver u futrolu. On uze dizgine „Palomina” u ruke i udari grubo devojkicu u leđa. Ona zadhrta od straha. Njegov smeh utera devojkicu sa ranča ledenu jezu u kosti.

III

Kada se spustilo veče preko brdovitog kraja, bilo je odjednom prohladno. Za vreme celog dana vladala je tu prava paklena vrućina, preko ogranaka, planina Portiljo gde nije bilo žive duše.

Šejn i Konča nisu našli novi izvor vode. Njihove zalihe približavale su se vidno kraju. Tek idućeg dana, mogli su da računaju na neko ljudsko naselje. Svoje prenočište postavili su u zaklonu jedne stene. Šejn je odustao od toga da potraži koje sovu drvo za vatru. Mogao je sebi da uštedi tu višestruku muku. Končino meko i savitljivo telo bio je najprijatniji izvor toplote, koji je mogao za te hladne noćne sate da poželi.

Konji su bili namireni.

Mirno su ležali veliki čovek i devojkica pod ćebadima.

Konča je nežno prstima prelazila preko njegove kože pune ožiljaka. Njen obraz počivao je na njegovom desnom ramenu. Osetio joj je dah, kada je šaputala.

— Mili, znaš li, na šta mislim?

— Reci mi.

— Razmišljam o nama oboma.

— I šta si smislila pri tom?

— Dosada znam samo jedno: nisam još nikada u svom životu upoznala čoveka kao što si ti. To je kao prekrasan san. Želela bih da vreme stane.

Šejn je verovao da oseća žar, koji je počeo da plamti ispod njene kože.

— Svaki pojedini trenutak može prokleta dugo da traje — reče on rapavim glasom. — Moraš da pokušaš da stvari tako vidiš, mala moja. Bolji savet ti ne mogu dati.

Ona podiže glavu i pogleda k njemu.

— Zašto govoriš tako, mili? Zvuči... tako gorko. Kakav ti to život imaš za sobom da tako govoriš?

— Život sa svime što mu pripada — smeškao se Šejn. — Bilo je tu svega. Od pakla do raja.

— A sada, nema ničeg više što te može učiniti srećnim?

— Kako da ne! Gomila dolara.

— Je li to sve? — Končin glas zvučao je razočarano.

Šejn uze njeno lice u obe ruke i prisili je da ga pogleda. Mesečina je bila dovoljna da se prepoznaju njene oči koje su mutno sjale.

— A sad me čuj dobro, mala. Ja sam ti nešto bio obećao, i ja držim obećanje, iako sam preko vlastite senke morao da skočim. Dobri Sidni, koga si ti pre nekoliko sati upoznala, nije baš ni imao krivo. Za dlaku bi mi bio slomio vrat, što sam tebe poveo sa sobom. Pre đavolski dugog vremena sam se zakleo da neću nikada sa jednom ženom kroz ovaj predeo prolaziti, dokle god mi one bitange „Vels Fargoa” stoje za vratom. Kod tebe sam načinio izuzetak, i ti vidiš šta se izrodilo iz toga.

U stvari, Šejn je samo zbog devojke napredovao tako polako. I suviše polako, da bi takvom jednom prepredenjaku, kao što je bio Sidni Blad, umakao. Ali, Šejn je bio prosto omekšao kada je upoznao devojku u Las Kručesu. Ona nije imala roditelje. Bila je izručena jednoj bitangi od trgovca, gladnog za novcem, koji je nagnao da za jedan šugavi dolar nedeljno obavi prljavi posao u njegovoj radnji. Šejn je znao koliko je đavolski opasno bilo za njega samog da pokaže samilost. A u Končinom slučaju, radilo se o tome da ona sa svojih dvadeset godina poseduje više iskustva nego većina drugih žena koje je on imao.

— A zar se ja nisam odužila? Zar ti nisam pomogla, da savladaš tog prostaka?

— Naravno da si to učinila — odvrati Šejn. — Da nije bilo tako, počivali bismo mi sada oboje u miru. Ali, ja ostajem pri mom obećanju. Odvešću te u susedni veći grad, i naći ću ti jedan čestit posao.

— A zar ne može to još nešto malo više da traje, mili?

Šejn uzdahnu. On je znao šta sada dolazi. Bilo je to uvek isto. Žene, sa kojima se on jednom upuštao, htele su uvek sve.

— Šta misliš ti? — pitao je iskreno.

— Voliš li ti mene samo malčice? Mislím, dosta, da bismo mogli oboje ostati zajedno... Bar za neko vreme?

Šejn je poljubi u usta.

— Nemoj razbijati glavu zbog tako nečeg, malecka! Nema smisla. To ne vodi ničemu. Ne odnosi se na tebe. Samo na mene samog. Jednoga dana ćeš to shvatiti.

— O, ja shvatam to već sada, mili. Ali, ja prosto ne mogu da shvatim da ti uvek hoćeš da budeš ogorčeni samotnjak koga gone kao besno pseto kroz države.

— Nisam ogorčen. Nisam samotnjak. Uzimam sebi uvek ono što mi je potrebno. A sada kraj debate!

Konča je ćutala nekoliko minuta.

Šejn oseti udare njenog srca na grudima.

Devojka, koja je vodila poreklo od jedne Indijanke i jednog belca, duboko je uzdahnula. Kratko potom pomače se jedva primetno. Usne joj predoše preko Sejnovih rapavih obraza.

— Ima li nešto određeno? — šaputala je ona — što ti je sada u ovom trenutku potrebno?

Šejn je pomilova nežno po smeđoj kosi. On je znao da se ona pomirila sa njegovom odlukom.

— Da — odgovori on promuklo — i misli na moj savet. Svaki minut može da bude beskrajno dugačak.

Mnogo kasnije, padoše oboje iscrpljeni. Konča ugnejzdi svoju glavu Šejnu pod pazuhu.

— Od ovih sećanja živeću ostatak svoga života — šapnula je. — Ne postoji čovek kao što si ti.

IV

Bili su zaposeli zemljište ranča prosto sa vojničkom preciznošću. Straže su bile postavljene. Svoje čupave ko-

nje su odveli u prazne štale i rasedlali ih. Baklje su bile ukrivo zabodene i upaljene. Mesto je rasvetljavalo čađavo svetlo. Usred dvorišta, nastupili su ljudi u labavoj formaciji. Ali u njihovom držanju bilo je nešto kao očekivanje i spremnost da u svakom trenutku zauzmu strogi stav mirno.

Šeilu Korington su zavezali za jedan od stražnjih točkova visokih kola. Bad Morou, čovek koji je obmanuo, stajao je pored nje. Desna ruka mu je mirovala na revolverskoj dršci. U levoj je držao tanki crni cigarilos iz koga se penjao di mu kolutovima. Očiju vlažnih od suza, gledala je Šeila preko na zgradu ranča. Njen otac i brat stajali su ispred ograde. Obojici su ruke bile vezane na leđima. Nije dan mišić se nije pokrenuo na licima obojice muškaraca. Samo čađavi odsjaj baklji davao je tvrdim borama na njihovom licu čudnu tamnu gorčinu. Devojci je duševni bol parao srce. Ona je jecala tiho. Ramena su joj podrhtavala kao u groznici.

— Sada — reče Morou bez okolišenja — pogledaj тамо, gerlo. Odmah ćemo znati šta se dešava.

Vrata glavne zgrade se otvoriše.

Čovek koji je izašao, bio je krupno građen. Pozamašna glava, u zaklonu masnog „sombreira”, koji je stajao na širokim ramenima. Njegova gusta crna brada dominirala je njegovom spoljašnošću. Nosio je crno odelo i jahače čizme kratkih sara koje su bile optočene srebrnim vezom.

Pesnica zadnutih u bokove, zastao je bradonja pod nastrešnicom. Gledao je u krug, otpljunuo i zadovoljno klimnuo glavom. Iz levog džepa na grudima svoje karo jakne izvukao je dugu crnu cigaru, zapalio je i gurnuo među debele usne. U dvorištu ranča nije se čula ni jedna jedina reč.

Samo je Bad Morou govorio tihim glasom. Ionako je bilo jasno, da on u toj divljoj hordi zauzima neku naročitu poziciju.

— Znaš li ti ko je to, gerlo? Možda si već čula o njemu. Njegovo ime je Eskudero. On je naš gazda. On tvrdi da je bio general u meksičkoj armiji. Ja mu to ne verujem. No, ipak... on se u to dobro razume.

Šeila je, očima, koje su plamtele, gledala ka ulazu u glavnu zgradu preko puta. Nešto preteće, opasno izbijalo je iz ovog čoveka koji se nazivao general Eskudero. U me-

težu ga Šeila malo pre nije ni primetila. A nije ni videla da je stupio u kuću.

Skupila je svu hrabrost.

— Šta hoćete na našem ranču? — upitala je drhtećim glasom.

Morou se smejao tiho.

— Odluka je upravo pala, gerlo. Eskudero je odlučio da mu ova kuća odgovara. Mi ćemo ovde ostati...

Morou je bio prekinut.

Eskudero podiže desnu ruku sa zapovedničkom stavu.

— Vojnici, drugari! — povika on. Njegov bas bio je rapav. Orio se. — Ovo je prekrasno mesto za stanovanje koje smo otkrili. Ako je neko drugog mišljenja neka se javi za reč!

Niko se nije javio.

Eskudero je ponovo klimnuo glavom. Smešeći se, gledao je svoju cigaru, koju je okretao između palca i kažiprsta leve ruke.

Džek i Fes Korington stajali su nepokretni pred ogradom. Eskudero je prišao kratkim dostojanstvenim koracima k njima i raskrečivši noge stao pred njih. Žarom svoje cigare pokazivao je u pravcu Džeka Koringtona.

— I tako je tvoj ranč konfiskovan, drugar. Pošto ste se suprostavili, bićete po zakonu prekog suda streljani.

Otac i sin pobledeše. Njihove oči samo što nisu ispale iz očnih duplji. Užas im preseče grlo. Nisu mogli ni reći da izuste, Šeila prodorno kriknu. Glave bandita okrenule su se prema kriku. Eskudero se okrete takođe i pogleda preko.

— Zaveži, zaveži! — cikao je Morou preteći. — Ili hoćeš da i tebe likvidira?

Devojčin krik pređe u prigušeno jecanje. Eskudero načini jedan nipodaštavajući pokret kroz vazduh.

— Mala ostaje u životu — odlučio on. — Ona će nam baš biti dobra za malo rasonode.

Ljudi su se smejali. Udarali su se rukama po butinama od zadovoljstva.

Fes Korington, mladi čovek visokog rasta, sa kosom kao slama, kidao je lisice u neobuzdanom besu.

— Prljave meksikanske svinje! — vikao je kreštavim glasom.

Odjednom, sve umuknu. Zavlada tišina.

Eskudero se polako okrete. Hladnih očiju, fiksirao je rančerovog sina. Onda mu priđe svojim kratkim odsečnim koracima sasvim blizu i ostade tu.

— Nisam razumeo, mladiću — reče, — hoćeš li da budeš tako ljubazan i da to ponoviš?

Fes Korington zabaci glavu prkosno. On izdrža pogled banditskog bosa.

— Čuti, dečko — mrmljao je Džek Korington. U njegovom glasu bila je sva potištenost koju je osećao.

— A zašto? — povika Fes i njegove žile na slepoočnicama nabrekoše. — Mi nemamo ništa više da izgubimo, ili? Zato treba ova prljava meksikanska svinja bar da zna, šta ja o njemu mi...

Eskuderovala kolena odskočiše. Kratak pokret, pun brutalnosti. Fes Koringtonov glas zamre u grkljanju. Strašan bol ga sruči na zemlju.

Eskudero se okrete, ne poklonivši mu više pogleda.

— Šest ljudi — reče on zapovednički. — Šest dobrovoljaca! Drugi odstupite!

Dobrovoljci su se našli za tren oka. Pretežno bradati ljudi, u ritavoj jahačkoj odeći, sa „sombrierima” ili „stetsonima” na glavi. Dok su ostali skočili u stranu, postavili su se u jednu liniju, udaljeni deset jardi od obojice vezanih pred ogradom.

Sa puno muke, podiže se Fes Korington ponovo. Lice mu je bilo sivo i još uvek zgrčeno od bola.

Džek Korington stajao je prav kao sveća. Pogled mu je bio uperen u nebo. Njegove usne su se pokretale. Niko nije čuo njegovu molitvu. Niko nije trebalo ni da čuje.

Eskudero se postavio desno pored linije onih šestorice momaka. Njihovi kundaci od pušaka stajali su pored vrhova čizama na zemlji.

— Napunite puške! — naredi Meksikanac odsečno.

Puške se hitro podigoše i repetiraše uz metalni zvuk. Ponovo prodre jedan krik užasa iz grla vezane devojke.

Bad Morou bio je hitrim korakom pored nje i stavi joj ruku na usta.

— Gotovo! — vikao je Eskudero. — Pucajte!

Ljudi iz odreda za egzekuciju stavili su kundake uz rame i nanišanih.

Džek Koringtonovo držanje, pravo kao sveća, ostalo je nepromenjeno. On je i dalje mrmljao molitvu.

Fes Korington piljio je razrogačenih očiju u ždrelo oružja. Izgledalo je da ne može da shvati svojom pameću ovo što se nije dalo promeniti.

Šeila se savijala u svojim lisicama. Celim svojim bićem odupirala se protiv toga da shvati taj užas.

— Paljba! — urlao je Eskudero.

Šest pucnjeva je prozviždalo kao jedan jedini. Gornji deo tela obojice vezanih bio je izrešetan. Obojica su se preturila leđima preko ograde. I ostali da vise na lisicama. Noge su im se zgrčile preko poprečnog nosača. Ali, života u njima već davno nije bilo.

Nesvest je izbacila Šeilu Korington duševnih muka.

• Bad Morou skide ruku i izmače se sa ledenim osmehom u stranu.

Pred zgradom ranča ostavili su strelci ubice svoje „vinčesterke” na zemlji.

Eskudero pokaza kratkim pokretom na mrtve.

— Odnosite ih! Neka nestanu pod zemljom!

U samopouzdanjoj pozi vladara, on oholo krenu ka kući.

V

Petrolejka je mutnom svetlošću obasjavala sobu. Zaveses na prozoru od grubog platna bile su povučene. Prijatna prostorija na gornjem spratu kuće na ranču učinila se Šeila ipak tuđom i neudobnom. Sve se bilo promenilo: sto sa čaršavom sa crvenobelim kockama, oba naslonjače sa kožnim jastucima, sto za češljanje, ormar za odela, kostur mesingovanog kreveta koji se sijao i tamnocrveni zastirač na oribanom patosu.

Bila je to njena soba. Tu se uvek dobro osećala. A sada joj je bilo tako kao da to sve nije nikada posedovala.

Je li to bilo zbog saznanja da je taj đavolski Meksikanac zauzeo kuću pošto je konfiskovao?

Je li to bilo zato, što je pred njenim vratima na hodniku stajao stražar, jedan tip mračnog izgleda. Ona ga se plašila. Kada će on da se sruči u sobu...?

Šeila nije smela da pomisli na kraj. Ionako njene misli nisu imale neki određen put. Ona nije bila u stanju da sebi samoj daje odgovore na svoja pitanja, koja su gorela u njoj.

Nije bilo budućnosti više za nju. Smrću njenog oca i brata sve se ugasilo. Sve što je predstavljalo njen vlastiti život. Nije bila u stanju da sebi predstavi budućnost, ma kakva ona bila, u svojim mislima.

I nikada neće ona užasna scena isčeznuti ispred njenih očiju — smrtonosni pucnji, tela koja su se trzala, krv...

Ništa nije značilo što su joj skinuli lisice. Ona je bila zarobljenik ove ubilačke žgadije. Njena soba pretvorila se u zatvorsku čeliju.

Šeila nije više imala suza. Utonula u misli, sedela je na ivici kreveta i piljila praznog pogleda preda se. Spolja su dopirali ljudski glasovi koji su bubnjali. Još uvek su u dvorištu buktale baklje. Banditi su upalili još jednu vatru. Boca sa rakijom kružila je uz pričanje prostih viceva. Oni su se osećali sigurni, jer su znali da nema zakona koji bi dovde dopro. U Kolumbosu bio je jedan gradski maršal čija je nadležnost važila unutar gradskih granica. A kancelarija oblasnog šerifa nalazila se u Las Kručesu, nekoliko dana jahanja udaljena.

Šeila nije mogla da se nada pomoći koja bi došla ma odakle. Odjednom se ona trže iz teških misli.

Stepenice su škripale. Onda se začuše koraci koji su odjekivali kroz hodnik.

Devojka podiže glavu, i oslušnu. Nije se moglo raditi o stražaru, jer, taj je stajao pred njenim vratima i nije se više od jednog sata ni pomakao.

Meksikanac?

Šeila se uplaši. Ona dotada nije uopšte o tome mislila da je ovoj nemani i ubici bespomoćno izložena. Krv joj se ledila u žilama. Od sve većeg straha, telo joj se ukoči.

Koraci prestadoše. Čulo se poluglasno mrmljanje. Onda se vrata otvoriše.

Šeila oseti srce kako joj udara u grlu. Bio je to čekić koji je udarao u njen grkljan.

Čovek koji je ušao bio je Bag Morou. Smešeći se, zatvori vrata za sobom i pogleda u devojku.

Šeila odahnu. Ali, u isitom trenutku znala je da se podala samo jednoj iluziji. Morou je bio podlac, kao i svi drugi. Iako je izgledao kao normalan čovek. Šeila je znala sada da tumači izraz njegovih očiju koje su kosile pogledom. Bio je to pogled vuka u jagnjećoj koži.

— Iznenadena? — upita on. — Zar me nisi očekivala, gerlo? Uostalom... ti bi mogla reći svoje ime. Najzad, mi se već prilično dugo poznajemo, je li tačno?

Ona zastrašeno podiže pogled ka njemu.

On se približi, povuče stolicu, opkorači je i stavi bradu na podlaktice, koje je podupro, o naslon.

Šeila nije znala zašto je imala prema njemu ovaj čudnovati osećaj poverenja. Je li on za nju predstavljao slamičicu za koju se davljenik hvata?

— Ja se zovem Šeila — mrmljala je, — Šeila Korington.

— Šeila — ponovi tamnokosi bandit, otežući, a brkovi mu se zategoše iznad gornje usnice kada se nasmešio. — Izrazito lepo ime.

Ona nabra čelo. Iskra hrabrosti poče da klija u njoj.

— Šta hoćete vi od mene? Hoćete da mi kažete da sam onim tipovima tamo dole sada izručena?

Jednim malaksalim pokretom glave pokaza ona na prozor.

Morouov smešak zamre. On je tražio cigaretu o džepu svoje jakne i zapalio je.

— Hoću nešto da ti kažem, mala Šeila — mrmljao je i cigareta koja se pušila klatila se u uglu njegovih usana. — Šteta je za tebe da pripadneš tim prljavim vašljivim podmatljivcima. Nas nekoliko zamljaka, sem mene, koji tu dolaze u obzir, smrde isto tako. Ne, šteta je za tebe.

Šeila je treptala zbunjeno.

— Ja... ja ne razumem — šapnula je ona.

— To je prilično jednostavna stvar — reče Morou. — Želeo bih da se n as dvoje malo sprijateljimo.

Šeila razrogači oči. Nije bila u stanju da izusti ma kakav odgovor.

— Stvar je u tome — nastavi Morou. — Hocu da govorim istinu, bebi. Eskudero i ostali će ovde duže boraviti. Dugo smo tražili dok smo nabasali na ovaj ranč. Idealno skrovište, kažem ti. To je bio moj posao da dokučim koliko je ljudi ovde na ranču stanovalo. Obaveštenje koje si mi ti dala bilo je tačno. Ti si jedna poštena mala devojka.

Šeila je mogla samo da pilji u njega. Ona nije razumela kako jedan čovek može ovako da se raspriča, pošto je upravo bio krivac smrti dva čoveka.

— Eskudero i njegovi ljudi će se ovde odomaćiti — zaključio je Morou. — Preko na drugoj strani granice imali smo uvek neprijatnosti sa rančerima. Zato smo se povukli u Novi Meksiko. A za tebe stvar izgleda ovako: ili Eskudero i svi ostali, ili ja. Možeš odabrati. Ja imam, naima, kod generala protekciju, pošto sam mu pre nekoliko godina spasao život. Ako mu ja, dakle, kažem da bih te rado imao za sebe, učiniće mi tu uslugu. Ali, to sve zavisi od tebe. To mora doći dobrovoljno. Ja nisam tip čoveka koji na silu uzima ženu, razumeš li? Kao što sam rekao, ti možeš da biraš.

Šeila ga je gledala razrogačenih očiju. Njegov smeh bio je čisti prezir.

— Ali ... šta ... treba da učinim? — mucala je.

— Gospode! — povika Morou pretvarajući se da je van sebe. — Jeste li vi ovde živeli na mesecu? Ručice sigurno nećemo držati jedan drugom.

Šeila je gutala vazduh. Misli su joj divlje lutale. Nije više bila sposobna da donese jasnu odluku.

Morou se podiže.

— Imaš do sutra ujutru vremena za razmišljanje. Ja nisam nečovek.

VI

Mutnosiva svetlost ranog svitanja uticalo je da ova brdovita pustoš deluje još usamljenije no obično. Još nije bila iščezla hladnoća noći. No, za tri do četiri sata užareno sunce će toplotu vazduha između litica dovesti do tačke vrenja.

Dotle su Šejn i Konča hteli da savladaju što je moguće veći put. Pri promolu prve svetlosti, bili su napustili svoje prenoćište.

Cvokoćući, sedela je devojka u sedlu. Tamnocrveni pončo, koji joj je pokrivao gornji deo tela, nije joj pružao dovoljno toplote.

Šejn je na svom sivcu odjahao napred. Bladovog vranca vukao je za sobom. Možda će u sledećem gradu predati konja nekome, ko će ga onda dalje poslati u filijalu „Vels Farga”. Podružnice je kompanija imala skoro u svakom većem mestu Zapada. U međuvremenu je Šejn prepakovao dvadeset hiljada dolara u njegove bisage. Bilo je to jedno

đavolski dobro osećanje da sa ukupno trideset hiljada dolara, a bez gonilaca, jaše ovim predelom.

Šejn je imao na sebi tamnomrku otrcanu kožnu jaknu čiju je kragu bio visoko podigao. Njegovom oku nije promakao ni najmanji detalj šture okoline. Ali, nigde nije bilo znaka ljudskog života. Oskudna zaliha u bocama s vodom bi najviše do sutra popodne izdržala. Trebalo je i konje namiriti. Predeo je postajao sve stenovitiji, a vegetacija sve oskudnija. Izgledi na neki izvor bili su sve manji. Potkove konja odjekivale su na stenovitom tlu. Koža na sedlima škripala je tiho u ritmu koraka životinja.

Tri sata su jahali Šejn i devojka čuteći kroz kanjon preko tesnih prevoja i visokih platoa.

Onda Šejn odluči da načini pauzu. On zauzda svog sivca na jednoj uzbrdici koja je bila pokrivena suvim žbunjem i visokim kaktusima.

Konča se pojavi pored njega.

— Šta je, mili? — pitala je umorno.

Šejn sleže ramenima.

— Mislim da ti je potrebno malo odmora. Neće mi ništa koristiti ako se ti uz put skljokaš.

Konča se smeškala.

— Ne treba da imaš obzira prema meni. Možda će Bladu uspeti ludim slučajem da nas po drugi put stigne.

Šejn razvuče lice. To je bila pomisao koja mu se uopšte nije dopadala.

— Ipak — reče on — bolje ćemo napredovati ako ti budeš imala snage. Sjaši...

On umuknu. Bio je iznenađen. Već po običaju, pretražio je pogledom horizont.

Na severozapadu, dizao se stub dima iza jedne uzvišice. Najviše dve milje udaljene.

I Konča je to primetila, prateći Šejnov pogled.

— Šta može to da bude? — pitala je začuđeno.

— Ne liči mi na logorsku vatru. Pre na stalno ognjište. Hoćeš li još izdržati ako jašemo dalje?

— Naravno, mili. Ako se ima cilj pred očima...

Šejn potera svog konja. Devojka se priključi.

Pred njima se ukazao visoki plato, koji se graničio sa visinskim putem iza kojeg se moralo nalaziti ono ognjište. Oni su savladali udaljenost za ciglih pola sata, i posle kratkog traženja, našli su prevoj koji je vodio kroz brdo.

Brazde u kamenom tlu ukazivale su da je prevoj često bio upotrebljavan od zaprega.

Kada su stigli do najviše tačke prevoja, mislili su da ne mogu da veruju svojim očima. Šejn je zauzdao i nehotice svoga sivca.

Pred njima je ležala uska dolina, koja se pružala u dužini od namanje tri milje. Fascinirajuća u toj dolini bila je baš ta bujna vegetacija. Rasni gajeni konji pasli su u visokoj travi. Reka, kristalnočista, prolazila je kroz gusto zelenilo prirode. Zgrade na ranču na podnožju jedne blage padine bile su zidane od solidnog drveta.

— Božanstveno! — povika Konča oduševljeno.

Šejn osmotri niske krovove kuća. Na ranču je sve bilo mirno. Jedini pokret bio je stub dima iz dimnjaka glavne zgrade.

Možda su ser stanovnici kuće baš okupili oko doručka?

— Vode ima u svakom slučaju dosta — reče Šejn i potera svoga konja.

Konča ga je sledila.

Na pola padine vodio je jedan prevoj pored useka stene, iz koje je žuboreći izvirao potok. Kratko zatim, stigli su Šejn i devojka do razglubljenog puta koji je vodio neposredno kraj potoka.

Približavali su se ranču. Kuća za stanovanje, štale i šupe bili su zidani pod pravim uglom. Iza reda štala, koji je bio dugačak, naslanjali su se korali za konje. Otvorenu stranu zgrada u obliku slova „U” zatvarala je jedna rešetka sa portalom u luku. Ispod luka visio je na dva gvozdена lanca natpis „C ranč”.

Šejn nabra čelo kada je ugledao čupave, delimično izgladnela, konje u jednom od korala. Srebom okovana mesikanska sedla visila su u strašnom neredu preko motki korala. Za to nije imao objašnjenje. Umerenog koraka, jahali su ka drvenom portalu u luku.

Čuo se iznenadni pokret, desno iza ugla štale.

Šejn se ukoči u sedlu. Po navici, potrže desnicu sa „remingtonom”.

Prekasno.

Čovek, koji je jednim skokom izleteo iza štale, bio je brži. A on nije uopšte odgovarao tom negovanom ranču.

Konča zaplašeno kriknu, kada je ugledala puščanu cev, koju je taj odrpanko uperio u nju.

Nosio je „sombbrero”, koji je pre više godina bio beo. Verovatno. Njegovo lice grubih pora imalo je crnu čekinjavu bradu. Krajevi brkova visili su mu do brade. Preko otrcanog jahačeg odela nosio je taj čovek ukršten redenik sa mecima, desno na opasaču imao je staromodni „kolt”, a levo nož u širokoj kožnoj futroli.

— Ni koraka dalje! — povika stražar. „Vinčesterku” je držao na kuku. — Ko ste vi? Šta hoćete?

Pogled bi mu uvek ponovo sa požudnim svetlucanjem odulatao ka devojci.

— Đavolski neljubazan prijem — reče Šejn na španskom jeziku. — Ta, mi nećemo ništa drugo nego da naše boce za vodu napunimo i namirimo naše konje.

— To si mogao da obaviš i na potoku — gundao je stražar. — Kako to da ti govoriš naš jezik, čoveče?

— Učio sam ga.

— Ali, ti si jedan prokleti Gringo!

— Kako kažeš, druže? — reče Šejn strpljivo.

— Ti si jedan od onih bednih lovaca na ljudske glave, koje nama preko granice šalju! Ali, sada si načinio grešku. — bio je stražar besan.

Šejnu pade mrak na oči. Čupavi konji, srebrom okovana sedla, pa ovaj stražar... to mora da su meksikanske skitnice-lopovi, koji su se ovde sakrili. Žgadija željna ubistva, koja je pobjegla preko granice.

Grom i pakao!

— Čuj, čoveče — reče visoki zapadnjak mirno. — Tvoja priča o lovcima na glave je totalna glupost. Moja devojka i ja nećemo ništa drugo do malo vode. Nismo raspoloženi da sebi naprtimo nepotrebne teškoće. Ako ti misliš da na ranču ne možemo dobiti ono što hoćemo, onda idemo na potok. Jesi li razumeo?

Meksikanac zatrese glavom. Onda se ukaza zlonamerno prepređeno cerenje na njegovom širokom licu.

— Mene nećeš nasamariti! Verovatno hoćeš samo da njuškaš, a devojkicu si poveo sa sobom da bi sebe prikrio. Ali, tako jevtino nećeš proći. General će odlučiti šta ćemo preduzeti s tobom. Napred, sjaši!

Šejn se zagleda u nebo. Sve drugo je mogao da predvidi samo ne hordu meksikanskih skitnica u čije će ruke pasti, Ali, stvar još nije bila preterano tragična. A ako stra-

žar ne dobije mogućnost da nešto preduzme, moglo je i pri tom ostati.

— U redu — reče Šejn. — Sve što ti hoćeš, druže.

Polako se spusti sa sedla i dobaci Konči umirujući pogled.

Devojka je bila bleđa od straha.

— Dalje od konja! — naredi stražar. — Tri koraka u stranu. A onda otpaši svoj pojas.

Šejn poslušao, ne puštajući onog drugog ni za tren iz oka. Kada je otpustio kopču na pojasu sa revolverom, primeti da je Meksikanac spustio puščanu cev za dve širine ruke. Očigledno je smanjio pažnju.

Šejn se nije predomišljao ni sekundu.

Munjevitim zamahom, zavitla on na stražara opasao s oružjem. Čovek ustuknu. Bio je ljut i pokušavao da izbegne udar, a u isto vreme da pripremi svoju „vinčesterku“ za napad.

U istom trenutku, pojuri Šejn. Panterskim skokom, ustremi se on na Meksikanca, koji više nije mogao na vreme da uperi svoju pušku.

Još u skoku, izbi Šejn čoveku „vinčesterku“ jednim jedinim potezom iz ruke.

Puška je letela u velikom luku kroz vazduh.

Usled Šejnovog napada, pade stražar na tle. Iz njegovog grla začu se grogteći glas. Šejn se otkotrlja, ali se ponovo lako podiže na noge i okrenuvši se oko sebe, pojuri ponovo na Meksikanca koji se batrgao na zemlji pokušavajući da se podigne na vreme.

Ovaj put je Šejn bio brži.

Ali, ne dovoljno brz.

— Enriko! — zaurao je stražar iz sve snage, kada je video da se zlo više ne može zadržati.

Šejnov teški udarac pesnicom pospeši dâ glas čoveka umukne. Drugi dodatni udarac prebaci ga za trenutak u carstvo snova. Šejn se okretao u krug.

— Odbi! — povika on Konči. — Napred! Požuri!

On dohvati sa zemlje svoj opasač sa revolverom.

Devojka nije reagovala odmah. Još uvek se čitao strah na njenom bledom licu.

Trčeći, opasa Šejn svoj pojas. Nije više uspeo da stigne do svog „sivca“. Kroz jutarnju tišinu, prolomiše su pucnji. Šejn se za čas baci u stranu.

Jedna kugla prozvižda pored njegovog potiljka.

U skoku, ščepa on Konču i povuče je na tle. Onda se oboje zagrljeni otkotrljaše do nagiba potoka.

Konji zaprašiše i razidoše se uz piskavo njištanje.

Šejn pogura devojkicu do same vode. A on uvuče glavu, motreći levo i desno kroz poprečni podupirač velike rešetke.

Odblesci puščane paljbe sevali su na čelnom zidu šupe. Puščana zrna su se duboko zarila i prikovala Šejna u njegovom jadnom zaklonu.

Šejn promrmlja jednu kletvu kad izvuče „remington”.

Ukući se začuše glasovi ljudi.

VII

Jutarnje sunce dizalo se iznad grebena punog pukotine, odašiljući svoje prve tople zrake. Dahćući zastade Sidni Blad, teturajući se lako, ali još uvek na nogama. Od gladi, imao je prosto rupu u stomaku. Desnom rukom zaseni oči i zagleda se u sunce.

On je držao isti pravac. Ipak. Za vreme noći, išao je bez prekida. Mutno svetlo meseca i zvezda bilo je dovoljno. Zbog hladnoće, nije učinio grešku da negde legne. Preko dana, mogao je da spava. U podnevnoj žezi da nađe negde neko senovito mesto.

Specijalni agent je sebi priuštio samo kratak predah. Onda je počeo da se penje uz blag nagib pošljunčenog polja, koje se nalazilo pred njim. Gvozdena volja gonila ga je napred, iako su mu telesne rezerve bile pri kraju.

To je morao da uradi. Što je moguće veći put u što kraćem vremenu da prevali. Bes do nesvesti držao ga je budnim. Bes zbog poniženja koje mu je naneo njegov smrtni neprijatelj.

Ako bude bez zastajanja napredovao, moći će da stigne u Ratar za dva dana. Tamo je bila jedna mala filijala „Vels Fargoa”. Tamo bi mogao da nabavi novu opremu!

Onda bi Šejnova prednost već znatno porasla. Ali, Blad nije bio čovek koji bi pred takvim zadatkom kapitulirao. Sem toga, zasada ne bi mogao da se pojavi pred svojim pretpostavljenima u San Francisku. Još je on bio šef grupe sigurnosti. Ali, bilo je dovoljno ljudi koji bi rado iz-

vukli stolicu ispod njega. To su oni potčinjeni, pohlepni za karijerom, koji su samo čekali da on načini neku grešku. Ne, ovaj put ne sme da pretrpi neuspeh.

Dahćući, peo se specijalni agent uz pošljunčeno polje. Prazna boca od vode klopurala je na njegovom opasaču. „Kolt” je pregledao i onda ga bacio. Revolver je zaista bio neupotrebljiv. Ostao mu je samo „bovi” nož.

Bilo je pitanje da li bi stim mogao sebi da pribavi nešto za jelo. Meso kaktusa, koje je bilo gorko, bilo je sve, pre no hranljivo. No, dosada, bilo je to jedino čime bi Blad mogao svoju glad da utoli.

Namerno nije pratio Šejna. Umesto toga, krenuo je suprotnim pravcem. Dovoljno je poznavao navike svoga smrtnog neprijatelja, da čini ono što drugi najmanje očekuje. Bilo je sasvim moguće da je Šejn posle nekoliko milja promenio pravac. Ili možda ne? Sve je bilo moguće.

Zato je Blad bio odlučio da se ne zbuni pretpostavkama. Ratar je bio grad koji je bio najbliži. Ako on dođe donde, mogao je da razmišlja kako bi uprkos svemu mogao ipak Šejnu da uđe u trag.

Specijalni agent osećao je umor i iscrpljenost u kostima kada je stigao na gornju ivicu pošljunčenog polja. Je li on procenio svoje snage? Počeo je već sada da misli o većoj pauzi. Pošljunčeno polje, graničilo je sa visokim platoom, posutim velikim kamenjem i visokim stenama.

Naglo je otoplilo.

Blad nije oklevao duže. Prevalio je još oko dvesta jardi i spustio se u senku jedne stene visoke oko tri metra. Naslonio se leđima na goli kamen i ispružio noge. Tvrdo tle bilo je sve pre no udobno, ali, ipak mu je odmor prijao.

Njegov gladni stomak javaljao se sve jačim krčenjem: jezik je osetio kao osušen sunder. Kao vodu, tako je i oskudne zalihe hrane već odavno bio potrošio.

Ali, svojom nepokoljebljivom snagom, uspeo je Blad da odagna iz svoje svesti pomisao na glad i žeđ. Uspelo mu je da zatvori oči i da pridrema. Vrlo brzo, utonuo je u duboki san.

Jedan unutaranji nagon, nešto što nije mogao odmah sebi da bojasni, bio je razlog da se probudio nešto kasnije. Napregnuto je žmirkao, trljao oči, zevao, dok mu se pogled nije razbistrio. Pomestu senki, saznao je da je spavao najviše pola sata.

Tek idućeg trenutka doprlo je teško disanje u njegovu svest. Odjednom je znao da je ono već bilo izvesno vreme prisutno, i da ga je ono i probudilo.

Jedna senka, koja dotle nije postojala, pala je na vrhove njegovih čizama.

Blad naglo podiže glavu.

I trže se.

Pred njim je stajala jedna prilika koja je tako šašavo izgledala da bi se pod normalnim prilikama na njenu platoon, posutim velikim kamenjem i visokim stenama.

Al, ovo nisu bile normalne prilike.

Čovek je izgledao star kao zemlja. No, to je moglo da prevari. Blad je video Komančeroše koji su sa četrdeset godina izgledali kao starci. Lice sa bezbroj bora, oči male kao dugme. Usne duboko usađene. Iznad crnosedih pramenova kose, koja je u potiljku bila vezana u punđu veličine pesnice, imao je prašnjavi crni šešir — model koji su doneli Britanci. Otkopčana bledoplava konjička jakna visila je na koščatom gornjem delu tela Komančerosa. Čakšire, koje je zavezao, poticale su iz garderobe jednog boljeg džentlmena još pre mnogo decenija.

Komančeros je stajao ćuteći, i posmatrao čoveka koji je čučao na zemlji, ispitivačkim pogledom.

Oružje je delovalo manje smešno nego odeća starog čoveka. On je vukao čitav arsenal sa sobom. Redenike preko konjičke jakne sa mesinganim čaurama za „Kalager” karabinku, koju je nosio na leđima. Preko njegovih koščatih kukova visili su „buskadero” ranci on dotrajale kože. Iz ranaca štrčali su kundaci jednog armijskog „kolta” 44 i jednog pomorskog „kolta” 36. Oba sa prednjim punjenjem. Oni su bili doduše starinski, ali, ni u kom slučaju neupotrebljivi.

Blad se trudio da sačuva mir. Jer, ono što mu se najmanje dopadalo, bio je „bovi” nož, koji se njihao na redeniku. Jedan nož one vrste koji su nekada nosili lovci na bivoie, i koristili za deranje kože.

Specijalni agent nije imao volje da preklapa s ovom skitnicom. Bilo je to da se poludi. Upravo sada, kada mu je mir bio toliko potreban, i kada je hteo da povrati svoju snagu, eto, naišle su nove nezgode. I to još zbog ovako idiotskog slučaja! Nije se tu radilo o jednom samotnjaku koji je kao besno pseto lutao ovim predelom i nameravao samo

da se bavi krađom. Takva pretpostavka nije dolazila u obzir. Svog konja je verovatno negde sakrio i prišunjavao se pešice.

Konj!

Pomisao prostruja kroz Blada kao zračak nade. Grom i pakao! Ako mu uspe da savlada ovog starog skitnicu, onda će se spasti ovog belaja. Onda bi mu bio potreban samo još jedan dan do Ratara. A možda bi mogao već noćas da stigne tamo.

Specijalni agent trudio se da ostane miran prema svemu. Nije dojavio da se išta na njemu primeti. Komančero se cerio i lice mu se pretvori u same bore. On je završio ocenu svoje žrtve, i zadovoljno klimao glavom. Više za sebe lično.

Blad nabra čelo, kada starac odjednom čučnu i na tri koraka udaljenosti prekrsti noge i sede na tle. I opet to kliberenje! Specijalnom agentu se činilo kao da oči nalik na dugmeta sijaju pune podsmeha.

Ni glas se nije čuo sa bezbojnih usana starca.

Blad je naporno razmišljao. Munjevitom brzinom povući noge, poskočiti, pohitati napred... potpuno moguće da bi se distanca brzo premostila. Jer, ipak je stari lupež nosio svoj arsenal oružja na telu, a ništa od toga nije držao u rukama.

Blad je počeo jedva primetno da zateže mišiće. U svakom slučaju, verovao je da je to učinio potpuno neupadljivo.

Ta njegova iluzija bila je već u idućem trenutku razorena. Nagao pokret prođe mršavim telom Komančerosa. U desnici mu se odjednom pojavi armijski „kolt” 44, a cev bi iznenađujuće mirno uperena u grudi specijalnog agenta.

Cerenje naboranog lica širilo se.

Blad izusti kletvu i ugrize se za usne.

Starac podiže levu ruku, cereći se i dalje, protrlja palac i zgrčeni kažiprst jedan o drugi.

— Ti, čoveče! Dolari? — njegov glas je zvučao kao suvo jesenje lišće koje je zgazila čizma.

Blad je klimao glavom i duboko udahnuo.

— Ne, nemam novca! — reče on uzdržano. — Ja sam opljačkan.

Komančeros se cerio.

— Ti, čoveče! Lažljivče!

Specijalni agent izgubi strpljenje.

— Do đavola, još jednom! — viknuo je. — Veruješ li ti da bih ja pešice išao kroz ovu pustinju da nisam bio opljačkan?

Stari se cerio dalje.

— Ti, čoveče! Skinuti se!

Bladu zaigra jabučica.

— Kako molim? — upita on zabezeknuto.

Starac je sedeo kao spomenik. Samo su se njegove oči kao dugmad pokretale i svetlucale podrugljivo.

— Ti, čoveče! Skinuti se brzo, napred, napred!

— Đavola ću ja to učiniti — gundao je specijalni agent. — Šta ti misliš koga ti imaš pred sobom?

Cerenje starca umuknu.

— Ti, čoveče... ne skinuti?

— Ne, čoveče! — frktao je Blad. — Ja i ne mislim na to!

Skoro hladnokrvno, dohvati Komandčeros slobodnom rukom jedan kamen veličine šake i podiže ga.

Blad je žmirkao sa nevericom. On htede da poskoči, ali, tu je još uvek bila preteća revolverska cev.

— Hej šta je to! — povika on. — Misliš li ti, da možeš sa mnom da radiš šta hoćeš?...

Starac zavitla kamen bez naročite najave. Na licu mu se ponovo videlo kliberenje.

Van sebe od uzbuđenja vide Blad kako predmet veličine šake leti ka njemu. Zaprepaštenje je bilo krivo što nije reagovao odmah. Prekasno pokuša da se baci u stranu.

Jedan strašan udarac pogodi ga u čelo. Od bola, ispusti piskav krik. Onda mu se zamrači svest.

VIII

Šejn uperi cev „remingtona” kroz visoku travu na ivici obalske padine.

Još uvek je pucao onaj tip, koji je ležao iza šupe u zaklonu.

Ali, galama koja je nastala kod zgrade ranča, nije se mogla prećuti.

Pušcana zrna su zviždala preko Šejnove glave, prosto preteći.

Ipak, on je sačuvao mir. Brižno je uperio oružje i opalio usred puščane paljbe.

Reakcija je bio krik koji je išao do srži. Iza zida šupe ustremila se jedna prilika uvis, ispruženih ruku i onda se preturila beživotno u stranu.

Više nije bilo pucanja.

Umesto toga, hitri koraci koji su dolazili iz dvorišta ranča. Dreka je umuknula. Samo su se čula kratka naređenja. Glasom koji je urlao.

Šejn se bacakao. I dopola podigao.

— Odbij, dalje odavde! — vikao je prigušeno. Brzim pogledom uverio se da konji stoje samo pet do šest koraka udaljeni.

Konča je ležala na zemlji. Ona je drhatala i sakrila glavu u ruke.

Šejn je šćepa. Htede da je povuče uvis.

U istom trenutku, zagrmeše prvi revolverski pucnji. Desilo se to u deliću sekunde.

Šejn ugleda ljude kako jure prema ogradi dvorišta ranča. Linija koja je sipala vatru brzo se širila. On ispusti devojku. Htede da se baci na tle.

Jedan teški udarac pogodi ga u desno rame. Snaga napada povuče ga i potrže u krug pre no što je pao u travu.

Trijumfujuće urlanje začu se iz dvorišta ranča.

Ali, Šejn je još uvek držao svoj „remington” u desnoj ruci. Savlađivao je bolove u ramenu, koji su počeli da ga muče. On su povuče udesno da bi mogao bolje da sagleda položaj.

— Ne miči se s mesta! — povika on Konči.

Vatra je jenjavala. Još uvek su se čuli koraci.

Šejn je motrio preko ka ogradi. Lupeži se više nisu videli. Sklonili su se iza praznih buradi. U zaklon.

Već sledećeg trenutka, pojavili su se drugi. Izjurili su u magnovenju desno iza štale.

Šejn je odmah shvatio njihovu nameru. Hteli su da mu preseku put do konja.

Stisnutih zuba, poteže on revolver i otpuca im dve-tri kugle u susret.

Jednog od ljudi pogodio je usred skoka. Bio je to neki odrpanko. Bio je kao jednom ogromnom šakom šćepan, zavritlan, i na tle bačen.

Drugi su utonuli u visoku travu. Žarkocrvena vatra pušćanih cevi slomila je stabiljike.

Šejn uvuče glavu. Dobro uvežbanim pokretima ruke dopuni „remington”. Ispod oka vide u istom trenutku pokret koji je nastao na levoj strani.

Na trideset jardi udaljenosti, pojavila se jedna drupa iza šupe. Dugim koracima, pojuriše preko potoka, načiniše luk i nasrnuše sagnuti i pogrbljeni napred.

Šejn uvide da mu nema više izlaza. Bio im je dovoljan jedan minut da ga okruže.

Ipak, on se i dalje bacakao. Pokušavao je da nove napadače sa dobro usmerenim mecima vrati nazad.

Oni su ležali tu ispruženi, nevidljivi u travi visokoj skoro do pojasa.

Odblesci pušćane paljbe podigoše se uvis. Opasno blizu udarali su meci pored Šejna i Konče.

Devojak ispusti krik straha, drhteći celim telom. Nije se usudila da podigne glavu.

Šejn je bio rezigniran. Nije više postojala mogućnost da traži zaklon, još manje da nestane sa vidnog polja.

Oni su ga imali.

Osetio je kako mu topla krv lije niz ranu na rame-nu, natapajući mu odelo.

— Paljba stoji! — odjeknu odjednom glas u basu iz dvorišta ranča.

A pucnji su odmah umukli. I nastade tišina.

Šejn nabra čelo. Zašto su se ovi mangupi ustezali da mu sjure olovo u telo?

— Hej, gringo, čuj! — povika već u idućem trenutku onaj glas u basu. — Ti si upao u klopku, dakle predaj se! Odbaci oružje i dođi podignutih ruku!

Šejn shvati. Stražar, koga je on savladao, mora da je opet došao k sebi i obavestio svoje drugove šta se desilo. Dakle, moguće je da ga hoće živog, da bi dokučili za koga on radi.

On okrete glavu i vide da ga Konča uplašeno gleda.

— To moraš da učiniš, mili — šaputala je ona. — Inače će nas oboje ubiti.

— Videćemo — mrmljao je. — Pa... neka bude tako.

On podiže „remington” a zavitla ga upadljivo na put. Onda se uspravi polako i podiže ruke.

Bio je to kao neki signal iskupljenja. Oni su dolazili sa svih strana, ustremili su se na devojkicu i okružili je pušćanim cevima u znak pretnje.

Jedan od njih, izgura se napred. Ostali mu načiniše dobrovoljno prolaz. Sa respektom, skoro ponizno.

Raskrećenih nogu postavio se bradonja na dva koraka rastojanja od Šejna.

Šejn se trudio da ne pokaže svoje iznenađenje. On je poznavao ovog momka, iako ne lično. Nikada ga nije sreo. Ali, preko u Meksiku bile su istaknute poternice za njim, čak i u najzabitijoj rupi. I krvave priče, koje se svet o njemu pričao, bile su pune divljenja. Šejn je boravio u Meksiku i znao je šta kod ovih gorštaka pali.

General Eskudero je uvek znao da privuče sirote ljude k sebi. Pljačkao je i ubijao samo bogate. Uz pomoć brdskog življa, koji je bedno živio, uspevalo mu je uvek ponovo, posle svojih pljačkaških izleta, da na vreme iščezne.

Ali, sada mu je, kako se činilo, u Meksiku gorelo pod nogama. To je bilo jedino moguće objašnjenje za to što je prešao granicu i došao u Sjedinjene Države.

Odmah iza Eskudera, stajao je jedan tamnokosi čovek sa negovanim brkovima. I svojim odelom izdvajao se od ostalih. Šejnu nije promaklo da ga je tamnokosi merio ispitujućim pogledom. Jesu li se oni već negde sreli? Možda. Šejn nije više razmišljao o tome. Čovek je imao obično lice. Ništa upečatljivo. Tipovi takve vrste viđali su se svugde u salunima na zapadu.

Dvojica Eskudеровih skitnica izdvojili su se i povelili Šejnovog sivca i Končinog ponija iz dvorišta ranča.

Stisnutih očiju, motrio je Eskudero visokog čoveka.

— Imaš dvojicu od naših na savesti, gringo — izusti Meksikanac. — Da li ti je jasno šta to znači?

— Ne — odgovori Šejn.

Eskudерово lice se zgrči.

— Odraćemo ti kožu sve u štrafte! Na živom telu! — vikao je histerično.

Šejn zaustavi svoj pogled.

— Zašto ne počinjete već?

Eskudero zgrči pesnice.

— Ti ćeš još moliti za milost, gringo! To ti se kunem — frktao je. — Šta tražiš ovde? Ko te je poslao? Bolje, otvori odmah usta, pre no što te mi navedemo na to!

— Tu nema mnogo šta da se kaže — odvrati Šejn. — Tako je kao što sam tvom stražaru rekao, čoveče. Moja devojka i ja tražili smo vode, zato smo se ovde spustili. Bio je to puki slučaj, da smo naišli na ovaj ranč. Niko nas nije poslao. Mi dolazimo iz Las Kručesa i na putu smo za Kolumbos.

— Lažeš! — vikao je Eskudero. — Vidim ti na očima da lažeš! Dajem to još jedan minut vremena da kažeš istinu: ko ti je pokazao naš trag? Za koga radiš?

Šejn je zatresao glavom.

— Misli šta hoćeš, čoveče. Ali, ja odgovaram samo za sebe lično. Ništa ti drugo ne mogu reći.

— Ti si tako hteo — reče Eskudero jako tiho. — Ovaj dan neće imati kraja, pre no što ti ne kažeš istinu. Obećavam ti to.

— Ne mogu te od toga zadržati — odgovori Šejn. — No, sve i da me staviš u žrvanj, neću ti ništa drugo reći nego sada. Pošto ništa drugo i ne postoji.

Imao je muke da ostane miran. A u sebi je psovao. Nije trebalo imati mnogo fantazije, da bi čovek sebi predstavio kakve satanluke je Meksikanac imao u glavi.

— Uхватите га! — urlao je Eskudero. — Donesite ga do kola!

Zapovedničkim pokretom ruke pokazao je pravac dvorišta ranča.

Banditi su slušali. Grube ruke zgrabile su Šejna i vukle ga napred. Ispod oka, video je da su isto postupili i sa Končom. Devojka je vikala, grizla i grebala. Uzalud se bunila protiv ljudi koji su njene pokušaje za oslobođenje pratili grubim smehom.

Dogurali su Šejna i leđima ga postavili uz levi zadnji točak teretnih kola. Točak je bio u visini čoveka. Doneli su užad. Za tili čas su ga vezali. Ušnirali ga isturenih ruku i nogu za paoce točka.

Šejn je visio u vazduhu. Rana na leđima gorela je kao vatra. Bolno ga je pritiskivala čelična ivica točka u leđa.

Video je da su Konču privezali za podupirač nastrešnice ispred zgrade za stanovanje. Devojka je bila primorana da sve prati.

— Dovedite konje! — naredi Eskudero.

Iza njega su se ljudi postrojili u tri reda. Tamnokosi Amerikanac i jedan drugi, koji je isto izledao kao Ameri-

kanac, potrčase. Nekolikio trenutaka kasnije, vratiše se iz štale natrag. Amove su obesili preko leđa.

Vešto su upregli oba konja ispred visokih kola. Tamnokosi uze bič, koji je takođe doneo, i vinu se na bok kola. Drugi Amerikanac stade u red s ostalim banditima.

— Gotovo? — urlao je Eskudero. — Onda napred! Vi-dećemo kako će ovom kućkinom sinu gringu prijati!

Ljudi su se smejali. Sve je odjekivalo.

Tamnokosi na boku, udario je dizginama po leđima ko-nja. Onda zafijuknu bičem.

Kola krenuše. Zbog male težine, koju su vukli, brzo su uhvatili tempo.

Lisice su zasekle Šejnove zglobove, kad ga je uhvatila brzina vožnje.

Svet oko njega počeo je da se okreće. Peščano tle, zgra-de ranča, i plavo nebo sjedinili su se u jednom ludačkom kružnom pokretu.

Već posle nekoliko sekundi oseti Šejn pakleno tutnja-nje u glavi. Bolovi su mu razdirali čitavo telo.

Amerikanac usmeri kola u velikom krugu preko dvo-rišta ranča.

Šejn je čuo samo mlevenje točkova i topot konja koji je grmeo. Svaki put, kada je s glavom visio preko paoca, gu-tao je prašinu koju su kopita uzvitlala. On zatvori oči. Ali, tutnjava u glavi i osećaj nesvesti nisu hteli da iščeznu. Sve bolnije, usecale su mu se lisice u zglobove ruku i nogu. Ru-ke i noge postadoše mu potpuno tvrđe, bez osećaja.

On nije čuo glasove i povike raspaljivanja i dreku ban-dita.

Naređene, koje je Eskudero urlao, nije Šejn uopšte čuo.

Kada su kola neposredno potom zastala, nešto mu se razbistrilo u glavi. Žmirkao je, krkljao i iskašljao prašinu koja se bila okupila u njegovom grlu. Onda je tek ustano-vio da je visio vodoravno nad zemljom. U rukama i no-gama nije osećao više ništa. Još uvek mu se činilo da se sve oko njega okreće. Bio je to osećaj nesvesti koja nije nestajala. Činilo mu se da hiljadu čekića udaraju po nje-govoj glavi da bi je razbili.

Kao kroz neki prašnjavi veo, video je on masivnu po-javu Eskudera kako mu se oholim korakom približava.

— Hola, gringo! — prezrivo se smeškao Meksikanac.
— Kako si se proveo? Imaš li potrebu da se nekom poveriš?

Šejn ga pogleda ispod oka.

— Idi do đavola! — zakreštao je s mukom.

Lice takozvanog generala iskrivilo se od besa.

— Još mi nismo došli do kraja! — povika on. — Bićeš ti meni još zahvalan, ako ti dozvolim da na kolenima cviliš preda mnom! Napred, nastavi, Bade!

Bič je zafijuknuo. Kola su ponovo pojurila.

Šejn nije više osećao svoje telo. Počeo je da gubi svest. Mlevenje točkova i topot konja, činilo se da se pojačavaju do paklene larme koja je u njegovoj svesti odjekivala kao strašan eho. Onda je bilo kao da ga osećanje prosto nosi, kao da se odlepljuje od žbica točka, kao da lebdi prema imaginarnoj visini.

Šejn se teškom mukom vraćao u stvarnost, kada su kola ponovo stala. Njemu se činilo da se još uvek kreće preko zemlje.

Samo nejasno, čuo je Eskudеров glas.

— Još uvek uporan, gringo? Ili si se u međuvremenu predomislio?

Šejn je kreštao nešto nerazumljivo. Ali, bilo je dovoljno jasno da bi Meksikancu objasnilo kakav je on čovek i da ga ne može slomiti tako brzo.

I ponovo se otkotrljaše visoka kola u velikom luku preko dvorišta ranča.

Već posle nekoliko jardi, izgubi Šejn svest. Duboka blagotvorna tama prigrli ga kao ambis nad kojim je lebedeo, a koji nije imao kraja. Njegov poslednji utisak bilo je osećanje čudnovato olakšavajuće bestelesnosti.

IX

— Ostavite me s njom samog — naredi Eskudero.

Oba Meksikanca, koji su bili odvucli devojk u udobnu dnevnu prostoriju kuće na ranču, pojuriše napolje i povukoše vrata za sobom.

Konča se šćućurila pognute glave na širokoj kožnoj sofi. Ruke su joj bile vezane na leđima. Njena svetlosiva lanena haljina bila je prljava i na donjem porubu višestruko zaderena. Smeđa kosa padala joj je u lice.

Eskudero se teglio u svojoj stolici. Upalio je cigaru. Posmatrao je devojkicu sa dopadanjem.

— Ti si lepa, devojkicu — utvrdi on, i obrnu kraj cigare između usana. — Moglo bi ti dobro biti kod mene, kada bi to htela.

Konča zabaci prkosno glavu. Oči su joj besno sevale. Bez imalo straha. Ona se bila snašla u tom položaju. Zнала je da mora da računa sa najgorim.

— Nisam ja kurva — reče ona odlučnim glasom — i to neću nikada ni biti.

Eskudero se smejaо. To ga je zabavljalo.

— Jesam li ja to tvrdio, devojkicu? — On se naže i pogleda je preko stola. Smeškao se. Glas mu je bio poverljiv. — Ako smem da budem iskren... onda ti moram reći da ne marim kurve. Ono što cenim, su iskrene nepokvarene devojkice, kao ti.

— Od toga nemam ništa.

— O, nemoj to reći! Možda nisi dobro razmislila. Je li tebi jasno da od mene zavisi šta će biti s tobom? Tvoj prijatelj gringo ne može ti ni u kom slučaju više pomoći.

Konča široko otvori oči.

— Šta je s njim? Šta će biti s njim?

— Zabrinuta si zbog njega?

Konča stisnu usta.

— No — nastavi Eskudero pokroviteljski — neću da okolišem. Govoriću istinu. Zatvorili smo ga u štalу, kada se nije više probudio. Čim bude došao k sebi, videćemo da li će najzad pristati da govori. A onda... — on podiže četvrtasta ramena. — Još se nisam predomislio. Ali, treba da ti bude jasno da ne mogu da mu dam slobodu.

— Tačno je što je rekao! — povika Konča očajno. — Svaka reč je istinita! Nećete ništa drugo izvući iz njega.

Eskuderove oči se stisnuše.

— Tako? — cikao je. Pokretom ruke unatrag pokazao on na naslagane novčanice koje su ležale na stolu. — Možeš li mi onda objasniti šta ovo znači? Koji normalan čovek vuče ovoliko novca sa sobom? Trideset hiljada dolara. Ti njega poznaješ, devojkicu. Dakle, ako ti želiš da mu ne ide rđavo, trebalo bi da mi kažeš šta o njemu znaš. Možda će se onda umiriti. Dakle: kako se zove gringo? Po čijem naređenju on jaše? Od koga je dobio novac? I za šta?

Konča je spustila glavu. Mislila je naporno. Misli su joj se rojile. Sejn je banditima prečutao svoje ime. Sigurno je imao razloga za to. A kada bi mangupi saznali onu stvar sa „Vels Fargoom”... možda bi ga predali kompaniji.

Ne, ona nije smela ništa da kaže. Nikada!

Konča je pogledala predvodnika bandita.

— Ja ništa ne znam, senjor — reče. — Ja ne znam ni njegovo ime. Mi smo se u Las Kručesu sprijateljili, i on je bio tako ljubazan da me povede. Obećao mi je da će mi u idućem velikom gradu naći jedan čestit posao. To je sve.

Eskudero se cerio pakosno.

— Petpostavimo, da je tačno ono što ti kažeš... onda on to sigurno i nije učinio bez protu usluge, ili?

Konča je jedva primetno pocrvenela.

Jednim pokretom naže se Eskudero i udari stisnutom pesnicom o ploču od stola.

— I ti tvrdiš da si bolja od kurve? — urlao je.

Devojka se strese.

Eskudero se zavalio u stolici. Više trenutaka merio je čuteći ispod oka.

— Predaću te mojim ljudima — reče onda, očigledno opet dobro raspoložen. — Neka se pozabave s tobom. Meni lično nisi potrebna. Ne prljava kurva, kao što si ti.

Konča se ukruti.

— Možete me vredati koliko god hoćete, senjor. Ništa to ne menja na stvari. Ja ne znam ništa i zato ne mogu da vam kažem ono što biste vi želeli da čujete.

Eskudero klimnu glavom, kao da nije ni očekivao drugo.

— Ti imaš svoj ponos? Sačekaj samo! Taj ponos ćeš vrlo brzo izgubiti. A jednog dana ćeš biti vrlo žalosna što si se prema meni ponašala tako svojevorno.

Konča je ćutala.

— Treba da znaš još nešto — reče Eskudero. Oči su mu podmuklo sjale. — Naravno da ne mogu gringa da ostavim u životu, sve i kad bi rekao istinu. Ne mogu da dozvolim da neko oda ovo sklonište. Mi hoćemo još izvesno vreme da se ovde dobro osećamo. Zato mora on da umre. Ovako ili onako. Izmisliću za njega jedan naročiti način smrti, a ti ćeš prisustvovati tom činu. Imaćeš kao gledalac počasno mesto.

Ta pomisao ga je zabavila. On prasnu u urlajući smeh.

Konča se prestravi.

Odjednom, neko zakuca na vrata.

— Šta se desilo? — povika Eskudero bezvoljno.

Bad Morou ugura glavu unutra.

— Moram da govorim s tobom, generale.

— O čemu, do đavola?

— O čoveku, koga si ti uhvatio.

— Onda dođi ovamo.

Morou uđe unutra. Zatvori vrata i nasloni se leđima na njih. Kratkim pokretom ruke pokaza na devojkju.

— Je li govorila?

— Ne. Ona je jedna tvrdoglava mala kurva.

Morou potvrdi glavom.

— Ne igra nikakvu ulogu više, generale. Ja poznajem tog čoveka. Njegovo ime je Šejn.

Eskudero poskoči.

— Da nije onaj Šejn o kome se govori da mu je „Vels Fargo” kompanija već godinama za petama?

— Tačno taj.

— Odakle to znaš?

— Ja sam ga pre već jednom video. Bilo je to u El Pasu. On verovatno više ne može mene da se seti. Jer, mi smo jedan drugom preprečili put, a da nismo imali ličnih dodira. Ja sam sve vreme razmišljao otkuda poznajem njegovo lice. Sada mi je palo na pamet.

— Hm — mrmaljao je Eskudero. — Šta to znači za nas?

— Mnogo toga — cerio se Morou. — On vredi dvadeset hiljada dolara.

X

Užareni krugovi igrali su pred njegovim očima kada se probudio. Bolovi koji su mu u glavi tutnjali, ošamutili su ga.

On nije bio odmah u stanju da se pomakne. Samo s mukom, uspeo mu je da otvori oči.

Pred njim su ležali izdanci planina Portiljo i sunce koje je žarilo kamenu pustinju. Odjednom se Bladu vrati moć sećanja.

To se desilo tako odjednom da ga je pogodilo kao udarac pesnicom.

Komančeros? Taj prastari natkov, koji ga je prosto na bezočan način opljačkao.

Blad pogleda niz sebe.

I uplaši se.

Na sebi je imao samo svoje farmerke. Džepovi su joj bili izvrnuti, noge i gornji deo tela bil su mu nagi.

Komančeros mu je sve digao. Bocu za vodu, „bovi” nož, odeću i lečne stvari. Čak je nedostajao i kaiš od pantalona.

Blad poblede od besa. On se baci u stranu i poče da udara obema rukama po kamenom tlu. Onda su se ponovo pojavili bolovi u glavi, i oni su ga umirili. Uzdišući, uspravi se i opipa po čelu, gde je strčala velika čvoruga. Tek sada mu je bilo potpuno jasno sa kakvom nemilosrdnom užarenošću je sunce peklo gol kameni predeo.

On doslovno ništa više nije posedovao! Nikakvo oružje. Nikakvu odeću koja bi ga štitila od toplote. Nikakve čizme. Još nekoliko milja po ovom surom kamenu raskrvavilo bi mu tabane.

Da se stigne do Ratara izgledalo mu je sada skoro nemoguće. Bio je nemilosrdnoj prirodi bespomoćno izručen. Nije vredelo sada još tražiti Komančerosa. Stari je sigurno bio odavno preko svih brda. Uostalom, Blad je znao da bi mogao da bude zadovoljan što je uopšte još u životu.

Zadovoljan?

Možda je to bila namera ove skitnice sa licem u borama. Možda je ta skitnica i znala da je ravno smrtnoj presudi ostaviti čoveka sa jednim čakširama u ovoj kamenoj pustinji.

Blad se s mukom podiže, zatetura se još nekoliko minuta i onda ga prođe ošamućenost.

Zakloni oči rukom i oceni stanje sunca. I onda se pokrenu. Bilo mu je kao da mu vise tegovi od sto kila na nogama.

Njegov cilj se, kako je izgledalo, pomerio u nedostižnu daljinu.

Već posle nekoliko jardi, bilo mu je nago telo okupano u znoju. Sunčevi zraci su bolno goreli po njegovoj koži, a šiljati obluci zarivali su mu se u tabane.

Blad je samo mehanički pokretao noge.

Samo ga je mržnja térala napred. Mržnja prema njegovom smrtnom neprijatelju kome je imao da zahvali ta bezgranična poniženja.

Ako ikada izađe iz ovog pakla, postojaće za njega samo jedno: Šejna dovesti na vešala. Pa, sve kada bi ga i njegovi pretpostavljeni u Frisku izbacili, Blad je tvrdo bio odlučio da ne bi prestao da goni tog čoveka koji mu je naneo najteže poraze u životu.

Ali, izgledalo je kao da to nikada više neće ostvariti.

XI

Bilo je to jedno tesno odeljenje za zalihe. Osećala se memla. Uza zidove bili su poslagani puni džakovi zobi. Nije bilo prozora. Samo kroz pukotine masivnih vrata od dasaka doprale su male pruge svetlosti.

Šejn se osećao umoran kao pas. Priljubljenih nogu, čučao je na zemlji između hrpa džakova. Nije znao koliko je sati već u tom zatvoru proveo. Nije više imao osećaj za vreme. To je naknadno dejstvo nesvesti.

Nisu ga bili ponovo vezali. Očigledno su verovali da je to odeljenje za zalihe dosta sigurno. A napolju je pred zataračnim vratima stajao stražar.

Šejn se sećao muka na točku kola. Taj Eskudero bio je satana u čovečjem obliku. Šta se desilo sa ljudima kojima je ovaj ranč pripadao, koji su ovde živeli? Nije bilo naročito teško naći odgovor.

Sa čuđenjem, primetio je da je njegova rana prestala da ga boli. Pipao je sa levom rukom sve uz rame. Dosada nije našao vremena ni ranu da pregleda. Krv mu se bila već osušila. Na košulji i jakni bile su kraste. Šejn pređe prstima ispod košulje. Odahnu kada je ustanovio da se radilo samo o površinskoj rani. U svakom slučaju, kako izgleda, ključna kost nije bila okržnuta. Da li će mu meksičanske skitnice odobrili da stavi jedan čisti zavoj bilo je još pitanje.

Koraci, koja su se napolju u hodniku štale čuli, prenuše Šejna iz njegove letargije. On se podiže i primeti da njegovi mišići ponovo iznenađujuće dobro funkcionišu. Ostala je samo jedna nesnosna zategnutost u predelu desnog ramena.

Koraci zastadoše pred vratima od dasaka. Poluglasno mrmljanje. Onda jedan šum nalik na struganje, kada se reza povukla ustranu.

Vrata odskočiše.

Sekundama je Šejn bio zasenjen svetlošću koja je dopirala unutra u prostoriju, iako je, u samoj štali vladala mutna polutama. Tek sada je postao svestan kako su se njegove oči u tesnoj prostoriji ostave navikli na pomrčinu.

Kada je opet otvorio oči, gledao je u cev jednog „kolta“. Čovek iza „kolta“ bio je tamnokosi Amerikanac, koji je vozio visoka kola preko dvorišta ranča.

— Helo, Šejne— reče on očito ljubazno — jesi li opet čio i zdrav?

Visoki čovek je žmirkao zbunjeno.

— Čudiš se, je li? — smeja se onaj drugi. — Ih! Napregnuo sam mozak i došao sam na to. Pre dve ili tri godine u El Pasu. Sećaš li se? Šerif i njegovi pomagači su te po nalogu „Vels Fargoa“ šćepali. Ja sam to doživeo zajedno s tobom kao gledalac, u neku ruku. I ja sam onda bio u El Pasu i bio sam đavolski srećan da nisu nabasali na mene. Da je šerif pregledao malo bolje svoje poternice, rđavo bih se proveo. Ali svejedno... Svaka čast, kao si im onda pobegao!

Šejn sleže ramenima. U osnovi, morao je s tim da računa. Uvek mu se ponovo desilo da su ga ljudi prepoznavali. I to oni kojih se on nije sećao. Bilio je to zato što je on na Zapadu bio poznat kao stara para. Đavolski dugo ga je „Vels Fargo“ gonio, a nije bilo tezge u salunu uz koju se nisu pričale priče o njemu.

— Ko si ti? — upitao je.

— Bad Morou — reče onaj drugi sa tihim ponosom u glasu. — Ti si već čuo o meni?

Šejn nabra čelo.

— Ime mi se čini poznato. Zašto si se spleo sa tim Meksikancem?

Morou se cerio.

— Eskudero je tako nešto kao garancija za sigurnost. Prema poternici imam ja doduše samo četvrtinu od tvoje vrednosti, ali, oni su uprkos tome podigli veliku prašinu oko mene. Preko u Meksiku se živi mirnije, pre svega, kada se jaše za Eskudera.

— Izgleda, ali, kao da su i farmeri potpirili vatru — odvрати Šejn podsmešljivo.

— Tačno — potvrdi Morou — ali, ako ih ostavimo neko vreme u miru, otići ćemo natrag preko granice.

— A šta je sada? — upita Šejn. — Valjda nisi došao za to da mi pričaš svoju priču, ili?

— Ne — reče Morou smejući se. — General ima potrebu da govori s tobom. Pošto zna ko si, bolje je raspoložen. Zašto mu nisi odmah rekao?

— Imao sam svoje razloge — odvрати Šejn suvo.

— O keaj, kako ti kažeš. Onda napred i misli na to da te držim pred cevi.

Šejn je ćutao. Kada je Morou stao u stranu, pokrenuo se on. Njegovi nožni mišići bili su još malo kruti, ali, svakim korakom bilo je bolje.

Stražar, koji je u hodniku štale držao stražu, bio je jedan mračni Meksikanac u raskopčanom odelu. On je zastao u blizini prostorije za zalihe. Bilo je dakle predviđeno da se Šejn ovamo vrati.

Blešteće dnevno svetlo na dvorištu ranča bolo je Šejnove oči. Nekoliko bandita lutali su u senci šupe.

Šejnov pogled pade na fasadu kuće za stanovanje. Iza prozora, na gornjem spratu, sagleda on jedan pokret. On se zagleda malo tačnije. Plava kosa jedne devojke mogla se razabrati u polutami između zavesa.

Šejn nabra čelo. Ali ne stiže da razmisli dalje o svojim zapažanjima.

Stigli su do ulaza u kuću. Morou uputi zarobljenika u dnevnu sobu. Dim cigare širio se ispod plafona od tamnih greda. Eskudero je sedeo u jednoj naslonjači i sisao svoj crni štapić duvana. On klimnu glavom kad Šejn uđe, poteran Morouovim revolverom. Pokroviteljski ukaza Meksikanac na široku sofu.

— Sedi, gringo...

Šejn posluša naređenje. Smeštajući se, posmatrao je vezane novčanice koje su ležale na stolu. Nije pitao da li se to radi o novcu iz njegovih bisaga.

Morou ostade u blizini vrata, sa „koltom” na gotovs, u desnoj ruci.

Eskudero izvadi cigaru iz usta i pokaza užarenim vrhom u pravcu Šejna.

— Mogao si sebi štošta da uštediš, da si odmah igrao s otvorenim kartama. Ako si zaista Šejn, o kome sam čuo... onda ne shvatam zašto si se postavio tako jogunasto.

— To je moja stvar — reče Šejn. Morao je oprezno da taktizira. Taj Meksikanac bio je prepredeni kučkin sin. Trebalo je pronaći šta sada namerava.

— On to i jeste — potkrepi Morou još sa vrata. — Ja sam stoprocentno siguran.

Eskudero je mrmljao zadovoljno.

— Dobro. Pođimo otuda. Ti si taj momak koga goni kompanija „Vels Fargo” kao opasnu mačku. Bad Morou kaže da vrediš dvadeset hiljada dolara. Je li to tačno?

— U dlaku — cerio se Šejn.

Počeo je da shvata otkuda vetar duva.

Eskudero stavi svoju cigaru u pepeljaru i prekrsti ruke.

— Vrlo lepo. Možeš li mi sada još objasniti odakle ovaj novac potiče?

On pokaza jednim pokretom glave na svežanj dolara na stolu.

Šejn mu reče. Bez ustezanja. Tako, ako se zaista odigralo.

Eskudero i Morou gledali su ukočeno u njega. U neverici. U istom trenutku prasnu Meksikanac u zaglušujući smeh. I Morou mu se pridruži.

— Gospode bože! — frktao je Eskudero, dišući teško. — U stvari, ti mi se dopadaš, gringo. Šteta što nas dvojica ne možemo da sarađujemo.

— Ja sam loš partner — reče Šejn smeškajući se. — Ne bi imao velike radosti sa mnom.

— To mogu sebi da predstavim. Zato ćemo mi tebe na idućoj „Vels Fargo” ispostavi predati i naplatiti još jednom dvadeset hiljada dolara. Šta će se dalje s tobom desiti to je tvoja vlastita stvar.

Šejn sagleda sada put kojim je trebalo poći.

— Jesi li ti to sebi dobro predstavio, generale? Kako ćeš to da izvedeš? Misliš li ti da možeš sa svojim ljudima prosto u idući prvi grad samo tako da uđeš? Oni će vas srediti pre no što budu pitali ko sam ja. Najzad, vaše su poternice i ovde u Nju Meksiku, takođe poznate, ili?

Eskudero stisnu usnice. Oči mu dobiše naročiti izraz. Razmišljao je.

— Imam da ti predložim jedan bolji posao — nastavi Šejn. — Mogućnost, kako ćeš dvadeset hiljada dolara ipak moći da naplatiš. Bez najmanjih poteškoća.

Meksikanac podiže obrve.

— Da čujem.

— Ja sam ti pričao o Sidniju Bladu. On je najvažniji čovek u sigurnosnom odredu „Vels Fargoa”. Ako on nešto odredi, svi moraju da skaču. Svejedno o kojoj se filijali radi.

— I? Šta to znači za mene?

— Sasvim prosto — reče Šejn, smeškajući se. — Negde, između Las Kručesa i Kolumbosa prolazi moj prijatelj Sidni kroz stenovitu pustinju. Garantujem da ga mori pakleni bes. Ako sada neko iskrсне i kaže da me može imati na poslužavniku, garantujem da će skakati od radosti.

— Hm... — Eskudero protrlja bradu. — Ali, on nema više dvadeset hiljada dolara. Kako trebada mi ih plati? Sem toga, zna on da ti imaš novca.

— Nema problema. Ti ćeš mu reći da nisam imao novca kod sebe. Blad će onda pretpostaviti da je novac negde sakriven. Sem toga, ti si taj koji posavlja uslove. Ti ćeš mu jasno i glasno reći da ćeš me samo onda izručiti, kada on nabavi dvadeset hiljada dolara. On će onda dakle jahati do iduće ispostave, nabaviti novac i vratiti se ovamo.

— Hm, zvuči dobro — primeti Eskudero. — Ali, on bi mogao, na primer, da se vrati ne sa novcem već sa nekim odredom.

Šejn zatrese glavom.

— On se interesuje samo za mene. Vi za njega niste važni. Niti za kompaniju. Ako mene uhvati, postigao je svoj cilj. Samo mu je do toga stalo.

— Dobro, dobro. Odakle on zna da te mi zaista imamo? I otkuda mi uopšte znamo da on trči tu u ovoj pustinji? Ako dokuči da si nam ti to lično rekao, postaće nepoverljiv. Garantujem.

— Kao dokaz, možete mu povesti njegovog konja. A što se tiče onog ostalog, to možete sve saznati od Konče.

Eskudero se zavalj za zadovoljnim smeškom.

— Ti si jedan prevejani kučkin sin, gringo. Samo jedno mi ne ide u glavu...

— A šta je to?

— Gde je tvoj interes u ovoj stvari?

Šejn se široko naceri.

— Blad je već više no jednom mislio da me ima pod stavkom „sigurno”. A svaki put se prevario. Ja ga poznajem i suviše dobro. Zato sam radije u njegovom društvu nego u vašem.

Eskuderov smeh je odjekivao.

Posao je zaključen, gringo! — viknuo je oduševljeno.

XII

Šejn dobi dozvolu da sredi ranu i da stavi čist zavoj. Onda ga Morou vrati u prostoriju za namirnice u štalu.

Pomrčina okruži Šejna. On se naslonio leđima na slobodan komad zida između naslaganih džakova zobi. Polako se spusti na zemlju.

Kroz zidove, čuli su se prigušeni glasovi iz dvorišta ranča. Činilo se da su se banditi već nalazili u stanju pokreta. Šejn je Eskuderu jasno opisao mesto gde je bio ostavio Blada. Meksikancima neće biti teško da pronađu tragove specijalnog agenta. Oni su u planinama bili kod kuće. Poznavali su ih kao svoj džep.

Hoće li taj račun valjati?

Šejn je bio ubeđen da je Eskuderova pohlepnost za novcem bila veća no sve ostalo. Činjenica da je Šejn dva njegova čoveka ubio, izgleda da je banditski šef već zaboravio.

A Blad?

Šejn se smejao nečujno u brk. Mogao je sebi da predstavi kako će Sidni reagovati na Eskudеровu ponudu. A do Friska bio je dug put...

Specijalni agent nije još nikada uspeo da svog smrtnog neprijatelja dovede u San Francisco ma koliko pretpostavke povoljne bile. U svakom slučaju, nalazio se Šejn da je prijatnije biti izručen Bladu, no, zavisiti od naklonosti ili nemilosti Eskudерove.

U dvorištu ranča čuli su se topoti konja.

Šejn je slušao napregnuto.

Topoti su se brzo udaljavali. Za nekoliko trenutaka, više se nisu čuli. Tišina je nastupila. Buka glasova umuknu. Koliko ljudi je ostalo?

Sigurno, stražar pred komorom za zalihe. Onda verovatno jedan ili dva čoveka koji su čuvali Konču, i onu drugu devojk. Sem toga stražari koji su čuvali ranč spolja. I verovatno, jedan koji je sve imao pod svojom kontrolom. Bad Morou došao je u pitanje za taj posao kao Eskuderoz zamenik. U neku ruku.

On nije mogao samo na to da se osloni. Ne, posao koji je on s Eskuderoz zaključio, nije morao u tančine da se obavi, pretpostavljajući da bi mu uspelo da se oslobodi.

Izgledi za uspeh ovog plana bili su minimalni. A ipak, Šejn je mislio o tome da vreme za koje će Eskudero i njegovi pratioci biti odsutni, ne ostavi neiskorišćeno.

Morao je bar da pokuša. Ako ne uspe, ostaje još uvek mogućnost da se kasnije oslobodi Bladovog nasilja.

Šejn se podiže. Krenu tapkajući u kratkom hodniku između džakova zobi i zakuca na vrata od dasaka.

— Hej, čoveče, čuješ li me? — upita on na španskom.

— Zaveži! — odgovori Meksikanac spolja. — Razgovori nisu dozvoljeni.

Šejn se nabi tik uz vrata.

— Mora li se sve uzeti tako tačno? Najzad, ovde nema nikoga, ko bi mogao da te kontroliš, ili?

Nema odgovora.

Šejn se cerio.

— Možda je sasvim interesantno to što imam da ti kažem, čoveče...

Nastade tišina. Minutima.

— Šta hoćeš ti? — progundā stražar odjednom

— Jesi li čuo za posao koji sam zaključio s Eskuderoz?

— Da, i?

— Dopada li ti se?

— Ja nemam mnogo od toga.

— To bi se moglo lako promeniti.

— Kako to misliš?

Iz glasa stražara čula se jasno radoznalost.

— Sasvim jednostavno — odgovori Šejn. — Nas dvojica mogli bismo da načinimo taj posao, ako ti hoćeš. Blad, čovek, koji mi je za petama, je već odavno u Kolumbosu. Ja sam Eskudera poslao u pogrešnom pravcu. Nas dvojica

morali bismo samo da gledamo kako ćemo se izvući odavde. Onda možemo još i onih trideset hiljada dolara poneti, koji mi je Eskudero ćornuo. Plus dvadeset hiljada, koje će Blad platiti za mene, to je zajedno pedeset hiljada. Ja tražim samo deset hiljada za sebe. Ostatak je tvoj, drugar.

I ponovo nastupi tišina. Sejn je znao da će stražar verovatno razmišljati uporno. U svakom slučaju, to bi mogao da bude posao njegovog života. On verovatno takode zna da će „Vels Fargo” nagradu za Šejna u svakom slučaju platiti., Bio on živ ili mrtav. Ako se Šejna izruči i kao leš, mogao bi ipak u svemu da naplati pedeset hiljada dolara. Suma, za koju se isplati nositi se sa Eskuderom.

— Nećeš li pokušati sa nekim trikom? — upita stražar.

— Kako bi trebalo to da učinim? — odvrati Sejn. — Ti imaš sve adute u rukama, drugar. Sâm, nikada ne bih mogao odavde da se iščupam. Šta se još predomišljaš? Moja ponuda je čista kao suza.

— U redu, ja sam za to — reče Meksikanac posle kraćeg ćutanja. Njegove reči zvučale su zadihano, već pune pohlepne radosti zbog novca koji je očekivao.

Šejn ustuknu pred vratima, kada je reza bila povučena.

Vrata se otvoriše. U svetlom uglu prostorije pojavili su se obrisi Meksikanca u raskopčanom odelu. U njegovoj desnici bio je poniklovani „kolt” sa drškom u obliku banane

— Šta to treba da znači? — protestvovao je Šejn.

Meksikanac se cerio. Lice mu je bilo crno od čekinjaste brade.

— S tobom se mora biti oprezan. Tipove tvoje vrste, poznajem. Mene, u svakom slučaju, nećeš nabiti na kolac.

— Kako kažeš — uzdisao je Šejn. — Što se mene tiče, drži svoju pucaljku dok ti se ruka ne ukoči. U međuvremenu, trebalo bi da obojica dobro razmislimo kako ćemo se odavde izvući. Tačka jedan: znaš li ti gde Eskudero drži tih trideset hiljada dolara?

— Naravno. U kući. Morou pazi na novac, mislim.

— Hm. Ko je još inače tu?

— Dva stražara. Jedan preko kod šupe i jedan pozadi na kraju štale. I onda još dvojica, koji gore u kući paze na devojke.

— Dakle, sve u svemu, petorica ljudi. A sa koliko njih je odjahao Eskudero?

— Sa dvanaestoricom.

— Zašto tako mnogo njih? Plaši li se on da će ga farmeri uhvatiti?

— Ti znaš da oni često prelaze granicu, ako su prisiljeni.

Šejn se cerio.

— Nije naš problem, drugar. Kako ćemo to najbolje izvesti? Imaš li neku ideju?

Meksikanac je frktao.

— Pre no što možemo da prodremo u kuću za stanovanje, morali bismo u stvari prvo onu dvojicu drugih da isključimo. Ali, njih nećemo skratiti za glavu, razumeš li! Eskudero bi me inače jurio do na kraj sveta.

→ Ja i tako nemam puške — reče Šejn. — Ima li štala neki izlaz pozadi? Ako se mi napred u dvorištu ranča, pojavimo, Morou bi nas sigurno video. Garantovano.

— Postoje jedna mala vrata, koja imaju pozadi izlaz — odvrati Meksikanac. — Ali, bolje je da ti ostaneš ovde. Ja ću stvar sa stražarima obaviti sam i vratiti se natrag. Uz put ćemo se pozabaviti sa Morouom i s onom drugom dvojicom.

— Ide u redu — gundao je Šejn. — Ako ti baš nezostavno hoćeš da mi oduzmeš taj posao... Ne mari.

— Čista mera predostrožnosti — cerio se onaj drugi. — Nemoj da mrdaš s ovog mesta, dok se ja ne vratim, jesi li razumeo?

— Zašto ne staviš rezu na vrata? — predloži Šejn. — Onda ne riskiraš ništa. Kada već u mene nemaš poverenja...

Meksikanac klimnu glavom. Povuč se polako unatrag.

Šejn zateže neprimetno mišiće.

Stražar dođe do ivice otvorenih vrata. Još jednom proveri da li Šejn stoji na istom mestu. Onda spusti revolver, ugura ga u futrolu i uhvati se za ivicu vrata.

Šejn se panteriskim skokom ustremi na Meksikanca.

Čovek ispusti uplašeni krik. Prekasno pokuša da skoči u stranu, da bi izbegao sudar.

Šejnov divlji udar pogodi ga punim zamahom u grudi. Vrata se širom otvoriše. Meksikanac je bio odbačen

natrag. Odbio se stražnjicom o drvenu ogradu jednog boksa za konje.

Šejn se spusti samo kratko na tle i odskoči elastično kao strela, pa napuni oružje pre no što je onaj drugi mogao da se pripremi za protunapad.

Čitavom serijom snažnih udaraca prikovao je Šejn Meksikanca za boks. Očajnički je ovaj pokušavao da sebi zgradi neki zaklon. Šejn mu je sve to skršio nemilosrdno.

Posle poslednjeg pokušaja da se podigne uvis, skljkao se čovek na tle. Nije više davao glasa od sebe.

Šejn pohita. U blizini prednjih vrata od štala nađe on uže kojim je vezao Meksikanca. Maramu onesvešćenog iskoristio je kao čep za usta. Pošto mu je skinuo opasač, zavitlao ga je u komoru za zalihe. Zatvorio je vrata i stavio rezu.

Nekoliko trenutaka je Šejn stajao.

Nije se čuo nikakav glas iz dvorišta ranča. Izgleda da niko nije primetio šta se dešavalo u zgradi štala.

Šejn opasa Meksikančev pojas. Na levoj strani, klatila se jedna torba od kože sa „bovi“-nožem. Desno futrola sa „koltom“. Drška u obliku banane bila je Šejnu neobična. Ali, futrola je imala izvanredan oblik. Revolver je vrlo lako, prosto igrajući, iz nje ispadao.

Ne gubeći vreme, provuče se Šejn kroz srednji prolaz između boksova. Navedena stražnja vrata otkrio je on na bočnoj strani štale prema kući za stanovanje.

Na vratima nije bila spuštena reza. Šejn uhvati oprezno kvaku i otvori vrata. Svega za jedan prst. Srećom, šarke su bile dobro podmazane. Nije bilo nikakve škripe, nikakvog glasa koji bi ga odao.

Šejn je motrio duž stražnjeg zida od štale.

Nigde ni žive duše.

Stražar mora da je zauzeo svoje mesto na uglu zgrade s druge strane. Bešumno izvuče se Šejn napolje.

Kretao se u travi koja se graničila sa štalom. Napredovao je, grabeći velikim koracima. Bez glasa. Onda zastade na uglu pred potokom.

Mogao je da čuje dah stražara.

Šejn se nije predomišljao dugo. On izvuče revolver i uhvati ga za cev.

Jednim skokom, pojuri napred. Okrete se nadesno. Jednim pogledom obuhvati položaj.

Stražar je čučao na zemlji, naslonjen leđima na zid od štale. Bio je to onaj Amerikanac koji je Morou pomogao pri stavljanju amova na konje pred otvorenim kolima.

Brada mu se tresla od straha. Hteo je da poskoči. Ali, nije mu uspjelo da savlada strah.

Šejn se ustremi na njega. Nemilosrdno je nišanio. I tačno pogodio u glavu.

Kao gromom pogođen, skljkao se čovek na zemlju.

Šejn ugura „kolt” u futrolu. Sa nekoliko dohvata rukom oslobodi on stražara njegovog kaiša. Zaveza mu time ručne i nožne zglobove. Ugura mu maramu u usta. Onda zavitla onesvešćenog iza dužnog zida štale.

Šejn je motrio preko na šupu. Čovek koji je tamo stražario, nije se video. On se, dakle, nalazio na drugoj strani zgrade.

Šejn je već sačinio plan za svoj sledeći pokret.

Povijen, hitao je duž puta i bacio se u visoku travu nad obalskim nagibom. Ne gubeći ni sekundu, grabio je napred duž kristalnočiste vode potoka. Na taj način nije se mogao videti iz kuće na ranču.

Nesmetano je stigao do pročelja šupe. Kuća za stanovanje nalazila se sada van njegovog vidnog polja. Šejn zastade za momenat.

Nije se čuo nikakav šum sem žubora vode.

Šejn se podiže. Onda se povijen odšunja do pročelnog zida šupe.

Još pre no što je stigao tamo, čuo je korake. Bilo je nemoguće da ga je stražar opazio. Jedino objašnjenje bilo je da se radilo o rutinskom obilasku.

Šejn se okretao.

U istom trenutku, pojavi se čovek na uglu zgrade. Jedan bradati Meksikanac sa zgužvanim „sombrom”.

On se strese kad ugleda Šejna. Ali, reagovao je davolski brzo. Desnicom dohvati revolver.

Šejn je znao da ima samo jednu jedinu šansu. On nije imao drugog izbora. Nije smeo da puca. Da se oda. A s druge strane, Meksikanac se neće ustručavati da ga ubije kao psa.

Munjevitom brzinom izvuče Šejn „bovi” nož iz kožne torbe. I zavitla ga kada je ovaj drugi već dohvatio svoju vinčesterku.

Široko sečivo noža tupo se zari u grudi čoveka. Nije više mogao ni kažiprst da savije. Život mu se ugasio za tren oka. On pade na zemlju. A revolver spade iz snažnih prstiju njegove desnice.

Šejn nije osećao samilost. Nije se radilo samo o njemu. I život obe devojke bio je stavljen na kocku. A za ubilačku bandu koja je zaposela ranč, jedan čovečji život nije vredeo više no crno ispod nokta.

Šejn je nastavio svoje kretanje. Dužnim zidom šupe projurio je do kuće za stanovanje.

XIII

Iznad stenovitog tla treperio je vazduh. Nije više bilo nikakvih senki, nikakve vegetacije i ni jedan jedini greben iza kojeg bi se moglo skloniti.

Sidni Blad stajao je, zanoseći se, na užarenom suncu. Piljio je na visoravan koja se, nepregledna prostirala pred njim. Osećao se kao da se nalazi na ivici pakla. Sve oko njega govorilo mu je da se vrati natrag i da ode do one lokve gde ga je Šejn onako sredio.

Ali, on više i sebi samom nije verovao. Nije imao poverenja u sebe. Niti da će sam to moći da ostvari. Pred očima su mu titrali crveni koluti. Usne su mu bile ispućane. Suv i pun skrame, jezik su prilepio uz nepce koje je bolelo. Osušeni znoj prekrpio mu je kožu na licu i gornjem delu tela, finom belom slanom skramom. Bio je na kraju snaga. Očito saznanje da neće moći više dalje, dovelo ga je skoro do ludila. Je li to već bilo ludilo? Hoće li najзад poludeti? Ako se to zaista desi, onda je postojala samo jedna uteha za njega, da Šejn to neće moći da vidi niti da oseti taj trijumf.

Nožni mišići specijalnog agenta ukočili su se. On pokušava još jednom da krene. No, nedostajala mu je snaga volje koja ga je dosada gonila napred.

Čak i mržnja, koju je gajio u sebi, ugasila se. Šta će sa njegovim smrtnim neprijateljem biti, nije više igralo nikakvu ulogu. Ime Šejn izgubilo je svako značenje.

Posle dva-tri nesigurna koraka, nestadoše njegove rezerve snage. On pade na kolena. Prevrnu se. Udari o vrući kamen. Brekćući, ostao je da leži. Nije više bio u stanju

da se makne. Paklena toplota htela je prosto da ga raznese. Ali, ostao je pri svesti.

Tada odjednom, posle više minuta, koji su predstavljali čitavu večnost, začu on šum kopita. Nije odmah shvatio njihovo značenje. Samo je registrovao rastojanje. Ono nije doprlo do njegove svesti.

Tek kada je topot kopita postao jači, i kada se čula škripa kožnog sedla, okreće se Blad s mukom na leđa.

Uspeo je da, upirući se na laktove, podigne gornji deo tela.

Pred njim nije postojalo ništa sem treperećeg sunca, od sunca užarenog vazduha. Neshvatljivo da je on došao iz tog pakla!

Tek nekoliko minuta kasnije video je siluete jahača, koji su se kao tvare kretali kroz vruće slojeve vazduha. Da nije bio topota konja, bio bi mislio da je to fatamorgana. Ali, šum nije jenjavao. Naprotiv, bivao je od trena do trena sve jači.

Blad htela da izusti krik radosti. Ali, to je bilo samo jedno promuklo kreštanje.

Bilo mu je svejedno ko mu se približavao. Sve i da su to bili Komančerosi, i oni ne bi mogli biti tako svirepi da mu ne pruže ma i jedan gutljaj vode. Tutnjava kopita izrasla je u pravu grmljavinu. Onda zauzdaše jahači svoje konje i na tri četiri koraka udaljenosti, načiniše polukrug oko čoveka koji je ležao na zemlji. Jedan blagi oblak prašine spusti se na njih. Bladov pogled postade nešto jasniji. On je prepoznao obrise. Video je kako su ljudi bili obučeni. Nije bilo Komančerosa. To su svakako bili Meksikanci. Ali, izgled im nije pobuđivao poverenje.

— Vode! — kreštao je agent. — Molim... vode...

Jedan od ljudi sjaha. Bio je to krupan čovek četvrtastih ramena i pozamašne glave sa gustom crnom bradom. Krutih koraka priđe on potpuno iscrpljenom čoveku. Njegova senka padala je na tle. Pred jarkim suncem, ocrtavale su se konture njegovog tela kao makazama isečene.

— Jeste li vi mister Blad? — upita on basom koji je tutnjao. — Sidni Blad? Iz San Franciska?

— D... da... — kreštao je agent začuđeno. — Ali, otkuda vi to znate...?

— Ja sam general Eskudero — reče ovaj drugi. — Mi vam dovodimo vašeg konja, mister Blade.

Specijalni agent je žmirkao izbezumljen. Teškom mukom, stisnutih očiju, motrio je on niz red jahača. Već idućeg trenutka, razrogači on oči.

Stvarno! Tu je bio njegov konj. Gotov, osedlan, čak i „vinčesterka” je bila u futroli.

Ali, to je značilo...

— Šta je... sa... Šejnom? — izusti Blad s mukom.

— O tome ćemo odmah — reče Eskudero. — Sada ćemo prvo da se potrudimo da vas postavimo na noge.

On dade jednom od svojih ljudi mig.

Čovek opet sjaha. Ponese svoju bocu za vodu. Izvadi čep i stavi bocu agentu na ispucale usne. Blad je pio požudno. Svakim gutljajem, osetio je kako mu se ponovo budi život. On oseti ogromnu zahvalnost prema ljudima koji su ga iz nekog neobjašnjivog razloga pronašli.

Kada je bocu dopola ispio, uspelo mu je da se podigne. Jedan od Meksikanaca donese mu jedan tanki pončo. Blad mu zahvali klimnuvši glavom.

Eskudero je stajao pred njim raširenih nogu. Posmatrao ga je smeškajući se zadovoljno.

— No, mister Blade, osećate li se bolje?

— Mnogo bolje — odgovori Blad. Čudio se njegovom glasu koji je opet bio jasan. — Kako ste me, za ime sveta našli?

— To ima da zahvalite jednoj maloj kurvi — reče Eskudero. — Njeno ime je Konča. Ona je bila zajedno sa Šejnom, kada smo ih uhvatili.

— Šejn? — odjekivao je Bladov glas u neverici.

Duboko u njemu, rasplamtela se ponovo mržnja.

— Time bismo bili na polaznoj tački — klimnu glavom Eskudero. — Je li tačno da vaš prijatelj Šejn vredi dvadeset hiljada dolara?

Blad shvati. Za tren oka bi mu jasno na šta on cilja.

Ali, ako je hteo da još nešto postigne, nije imao drugog izbora već da se uključi u igru.

— Da — odgovori on promuklo. — Tačno je.

XIV

Šejn se zaustavi tik pred ulazom zgrade. Leđima naslonjen na drven zid, provlačio se on oprezno napred. Ona rizikova jedan pogled udesno, ka užoj stran kuće.

Na toj strani bio je samo jedan prozor do vrata u prizemlju. Verovatno je tu bio zaseban izlaz iz kuhinje kako je to bilo uobičajeno kod mnogih kuća na rančevima. Gornji sprat bio je na toj strani zgrade bez prozora.

Manji rizik pri svom daljem prodiranju Šejn nije mogao da očekuje.

On izvuče „kolt“ i napusti svoj sigurni zaklon iza zida šupe. Tihim koracima pređe onih nekoliko jardi do prozora i vrata. Nije se čuo nikakav glas iz kuće.

Šejn je stajao pored vrata. Levom rukom uhvati kvaku. Hteo je da je ispita. Kvaka je dobro radila. Ali, vrata se nisu pokrenula.

Prema tome, bila su iznutra zatvorena.

Šejn savlada psovku. Sve je dosada išlo glatko. Morao je da računa s timé da će ipak naići na prepreku koja će izgledati nepremostiva.

Minutima se predomišljao. Kad bi razbio prozor i povukao rezu iznutra na vratima, larma bi ga odala. A to bi bila najveća opasnost za obe devojke na gornjem spratu kuće.

Ne, morao je da pokuša drugačije. Morao je da bira put koji je za njega lično bio opasniji.

Nije više oklevao. Prišunjabo se prednjoj strani kuće i bacio pogled na dvorište ranča. Nigde nije bilo žive duše. Samo ostaci logorske vatre, dogorela baklje i prazne flaše od rakiije.

Duboko pognut, odšunjabo se duž prednjeg zida zgrade. Ako Morou ne stoji baš na prozoru, nije ga mogao uočiti.

Šejn je imao sreće. Neometan, stigao je do glavnog ulaza. Digao se na noge i krenuo ka vratima. Oprezno, milimetar po milimetar. Onda je pritisnuo kvaku. Bešumno. Zatim pogura vrata polako ka unutrašnjosti. Polutama izbi iz hola.

Šejn se uvuče unutra i zatvori ponovo vrata. Nečujno. Jedan trenutak oslušnu.

Sa gornjeg sprata dopiralo je poluglasno mrmljanje ljudskih glasova. Bilo je to verovatno mrmljanje dvojice stražara koji su u hodniku držali stražu pred sobom devojaka. U svakom slučaju, nije Meksikanac, koji je čuvao Šejna dao pogrešno obaveštenje.

Šejn se polako kretao podom hola ka dnevnoj sobi. Uspelo mu je čak da priguši tihi škripu svojih čizama.

Činilo mu se skoro čudno da je stigao do dnevne sobe bez opasnosti.

On se uhvati za kvaku i jednim potezom otvori vrata.

Naglo pojuri napred. Pređe prag jednim skokom i u sledećem deliću sekunde stajao je pognut, raširenih nogu u sobi, sa „koltom” spremnim za pucanje.

Bad Morou poskoči uvis iz svoje naslonjače. Izbezumljenost se odslikavala na njegovim crtama lica. Strah rasteza za tren oka pospanost.

Šejn ga je budno posmatrao, dok je za sobom zatvarao vrata. Sa gornjeg sprata nije se ništa čulo sem mrmljanja. Straža dakle nije sumnjala ništa.

— Jesi li sišao s uma? — izusti Morou u neverici. — Odavde nećeš više živ izaći!

— Jesi li ubeđen u to? — odvrati Šejn cereći se. — Gde je novac?

Sto je bio prazan.

Lice Moroua se razvuče u pakosnu grimasu.

— Preračunao si se, Šejne. Eskudero nije pao na glavu. On nema poverenja ni u koga. Ni u mene, ako se radi o takvim sumama. On je novac poneo sa sobom.

Šejn je bio u iskušenju da opsuje. Ali, savladao se.

— Otpaši pojas — naredi.

Morou stade dva koraka u stranu od stolice. Oči mu se stisnuše. Postale su samo tanki prorezi.

— Tu uslugu ti neću učiniti — gundao je. — Šta misliš ti, šta će se sada desiti?

— Budi razuman — reče Šejn, opominjući ga. — Za koga hoćeš ti još da izvlačiš ugljevlje iz vatre?

— Svejedno. Pa, ma se radilo i o meni samom. Ako misliš da ćeš sa mnom lako izaći na kraj, prevario si se. Ja sam, doduše, samo pet hiljada dolara vredan. Ali, zato ipak nisam „niko”. Postoje tačno dve mogućnosti, Šejne.

— Da čujem.

— Prvo: proderaću se tako da oni gore pobesne. Drugo: ti ćeš staviti svoj „kolt” u futrolu i povešćeš dvoboj na fer način sa mnom. Ja, naime, ne mogu sebi da predstavim da me tek onako izrešetaš. Ona dva momka, koja čuče gore u hodniku, probudiće se i tako i tako. Tu ne možeš ništa više promeniti.

— Plašim se da ti imaš pravo — odgovori Šejn oteg-
nuto. — Ja bih ti to rado uštedeo, Morou. Ako odustaneš,
izvući ćeš se sa jednim plavim okom.

— Držiš li me za kukavicu? Misliš da možeš tako vi-
soko da letiš zato što si Šejn?

— Mani se toga — pokuša Šejn još jednom.

Morou otpljunu.

— Nikada u životu! Napred, reci već jednom! Za koju
si se mogućnost odlučio?

Šejn napusti igru. Čak i u očima tamnokosog, koje su
treperile, pročitao on da bi svaki pokušaj da ga on odvrati
bio besmislen.

Šejn ugura „kolt” u futrolu.

Morou zadovoljno klimnu glavom.

— Nisam drugačije ni očekivao — reče on izuzetno
tiho.

Šejn nije načinio grešku da tamnokosog potceni. On
nikada nije protivnika potcenjivao, ako ga nije poznavao.

— Onda pucaj! — podstrekivao ga je.

Morou je klimnuo glavom.

— Ne tako! Ne treba da mi odobriš nikakvu prednost.
Te milosti se mogu odreći.

— Onda dobro — potvrdi Šejn. Izvuče jednu šibicu,
upali je i baci je na patos.

— Poznaješ li ovaj štos?

— Svakako — odvrati Morou. — Ako se plamen uga-
si... — On nije dalje govorio, pogled mu se zadržao na cr-
venkastom malom plamenu koji je dogorevao na šibici.

Šejn se koncentrisao na Moroua. Samo ispod oka pos-
matrao je plamen šibice.

On se upadljivo smanjivao i najzad ugasio. Pre no što
je došao do kraja drveta.

Jak trzaj prože Morouov gornji deo tela.

Njegova desnica dohvati paklenom brzinom dršku
šestocevke. Šejn nanišani kada je Morou „kolt” već dopola
izvukao iz futrole. Pokret Šejnove ruke nije se mogao pra-
titi pogledom. Strelovito brzo, polete njegov „kolt” u vaz-
duh i u istom deliću sekunde prolomi se pucanj.

Jarkocrvena vatra probi se iz cevi. Praskanje hica od-
jekivao je kao grom između četiri zida sobe.

U istom trenutku, prasnu i Morouov revolver. Ali, olo-
vo se odbi bez uspeha o drvene grede sobnog plafona.

Moroua prodrma odjednom jedna nevidljiva ruka. Gornji deo tela mu se zatrese, ali, još uvek je stajao uspravno. Ispod kaputa, širila se mrlja krvi na njegovoj košulji. Njegove se oči razrogačiše. Tanak mlaz krvi curio mu je iz levog ugla usana.

Revolver ispade iz prstiju njegove desnice. Oni su bili nemoćni. Oružje pade sa tupim odjekom na pod.

Onda se tek Morou prevrte polako napred. Pade po dužini. I poslednji trzaj mu prođe kroz telo.

Više se nije micao.

Šejn naglo otvori vrata i izjuri iz hola. U skoku uvuče glavu i izađe čitavih ramena.

I još za vreme dok je tako izmicao, praskali su pucnji.

Šejn oseti navalu vazduha koji je dopirao od hitaca. Ovi su se odbijali o kameno tle piskavim zavijanjem i treštali su dalje. Jedno prozorsko okno razbilo se u paramparčad.

Jednim okretom, podiže se Šejn lak kao pero na noge.

Vrteo se u krug, ali je u istom trenutku shvatio situaciju.

Čovek je stajao gore na podesti stepeništa, raskoračivši se, lica iskrivljenog od besa.

On uperi revolversku cev u pravcu Šejna.

Šejn podiže „kolt” bljujući vatru i olovo.

Onaj drugi čovek bio je odbačen unazad od snage pucnja. Tražeći oslonca, veslao je rukama, ali, nije više mogao ni kažiprst da saviije.

Onda se prevrte napred, odatle na stepenice i otkotrlja se kroparajući na niže.

Pred poslednjom stepenicom ostao je da leži zgrčen.

Šejn se podiže. Njegovi mišići bili su zategnuti da puknu.

Pre no što je mogao i tračak neke odluke da donese, odjeknuo je krik koji je ledio krv u žilama.

Cela kuća je treštala.

Jedan devojački glas!

Šejn nije imao ni kapi krvi u sebi.

Nije imao vremena da razmisli.

Jednim skokom, preskoči nepomično telo pred stepeništem, i pojuri gore.

Kada je stigao do gornjeg hodnika, poskočio je unazad kao da ga je zadržao neki nevidljivi zid.

Drugi stražar. Bledoputi Amerikanac sa neurednom čekinjastom bradom obavio je mladu devojkicu oko struka levom rukom.

U desnici držao je „šestocevkicu“, čiju je cev priljubio na njenu slepoočnicu.

Devojka je bila mlada. Šejn je mislio da imao najviše dvadeset godina. Svilenkastoplava kosa spuštala joj se na uska pleća. Imala je tamnoplavu pamučnu haljinu koja nije prikrivala njene čari.

— Ni koraka dalje, ili će ona umreti! — vikao je bandit. — Spusti cev, čoveče!

Šejn spusti revolver. Znao je da sve sada zavisi od njegove snage nerava. I o tome da li će devojka to izdržati.

— Ti praviš račun bez krčmara — reče Šejn hladno. — Ja ne poznajem ovu devojkicu. Meni je svejedno šta ćeš ti učiniti s njom.

Bledoputi se upilji u njega. Bio je van sebe.

— Jesi li ti poludeo? — izusti on.

Devojka iskolači oči u paničnom smrtnom strahu.

— Žao mi je, mala — reče Šejn sležući ramenima — ali, ne mogu da imam obzira prema tebi.

Oštar krik straha pređe preko usana mlade devojkice. Ona iskolači oči i odjednom obamre. Onda se prevrnu gornjim delom tela napred. Nije imala oslonca.

Bledoputi nije hteo da je zadrži.

Za trenutak, ciljala je njegova revolveraska cev u prazno.

Bez milosti, poteže Šejn „kolt“ uvis. Uperio je i pritisnuo odjednom.

U trenutku, ocrta se jedna okrugla crna tačka na čelu bandita. Odjek pucnja ga odbaci. Ruke mu izgubiše snagu.

Devojka pade na tle. Umirući, bandit pade iza nje. Njegova šestocevkica prasnu još jednom. Olovo se zari samo u plafon.

Šejn je bio u nekoliko skokova kod njega. Ali, onda vide da je nepotrebno da mu oduzme oružje.

Odavnuši, vrati kolt u futrolu i okrete se devojkici.

Pažljivo podiže onesveščenu i odnese je u sobu. Vrata su bila otvorena.

Konča je stajala na krajnjem uglu pored prozora. Drhtala je celim telom. Lice joj je bilo suvo od užasa.

— Sve je prošlo — reče Šejn. — Možeš sve da zaboraviš, Konča.

Onda stavi devojkicu na krevet.

XV

— Imamo Šejna — reče Eskudero sa sladostrasnim cerenjem — i to na našem ranču.

— Je li to istina? — odvrati Blad u neverici. — Do đavola, kako ste to uspjeli?

— On se kod nas pojavio kao nedužni anđeo — obavještavao je Eskudero i onda je načinio grešku da je jednog od svojih ljudi smaknuo. Onda smo ga mi šćepali.

— A devojkica?

— Ta mala kurva se odmah pridružila nama, kada je videla odakle vetar duva. Ona nam je sve ispričala. I to sa nagradom.

Blad spusti glavu.

— Onda vi, dakle, znate kako sam dospio u ovaj položaj.

— Svaki pojedinost. Ali, neka vas to ne mori. Budite zadovoljni da smo vas našli na vreme.

Specijalni agent nabra čelo.

— Zar niste našli novac, koji je Šejn imao kod sebe?

Eskudero zatrese glavom. Nije ni trepnuo.

— Devojkica nam je pričala o tome. Ona pretpostavlja da ga je on negde uz put sakrio, kada je ona spavala. Sa sigurnošću ne može to da tvrdi. Jedno je tačno da Šejn ima samo par vašljivih centi kod sebe.

Blad nije Meksikancu ni reč verovao. Na licu toga tipa mogla se pročitati prepredenost. Ali, agent je sada bio načisto da zasada mora na sve da pristane. Nije mogao da postavlja nikakve uslove. Ako je hteo da, uprkos svemu, Šejna dovede u Frisko, zavisio je o onom što traži Eskudero.

— Ja ga poznajem — klimnu Blad glavom. — Vrlo je verovatno da je on novac sakrio. Šta mislite o tome da mu se pruži prilika za bekstvo, ali, da ga se ne ispušta iz vida? On će sigurno pokušati da ode po novac. Garantovano. Čim ga bude imao, mogli bismo ga šćepati.

Eskudero je očigledno razmišljajući vrteo glavom.

— Ne — reče najzad — to mi je isuviše nesigurno. Šta se desilo sa dolarima, koje je on vama ćornuo, samo je vaša stvar, senjor Blade. Ja želim da ja i moji ljudi dobijemo ono što nam pripada. Čist posao, dakle, ako vi tako hoćete.

Blad duboko uzdahnu.

— A kako treba sve ovo da se odvija?

— Vidim, mi se razumemo — reče Eskudero, cereći se zadovoljno. — Predlažem da najpre odjašemo na ranč. Potrebno nam je nešto oko četiri časa, ako požurimo. Onda ćete biti ubeđeni da se Šejn zaista nalazi u našim rukama. Moglo bi se reći, vi dajete svoje mišljenje za robu koju ćete platiti.

Eskudеров smeh je grmeo.

— U redu — odvrati Blad nakon kratkog ustezanja.

— Dobro — reče Meksikanac. — Šta onda još nedostaje je u stvari najvažnije, vi ćete nabaviti novac. Kada ga budete imali, možete Šejna povesti sa sobom.

Blad bezvoljno nabra čelo.

— Zašto tako? Vi ćete dobiti nagradu u svakom slučaju. Imate moju reč. Zar ne bi bilo jednostavnije da me vi pratite kada ja budem vodio Šejna do prve „Vels Fargo“ stanice? Tamo će vam odmah isplatiti novac i stvar je sređena.

Eskudero je klimao glavom.

— Za vas je to možda jednostavno. Za mene ne. Ja ne mogu sebi dozvoliti da uđem u takav rizik, senjor Blade. Vi ćete se osvedočiti da je Šejn u našim rukama. Onda ćemo odjahati vratiti se natrag sa novcem.

— Dakle dobro — uzdisao je agent.

— Onda smo saglasni? — pitao je Meksikanac.

Blad je samo klimnuo glavom.

XVI

Iz prizemlja kuće donese Konča bele lanene ubruse i činiju sa vodom.

Šejn se uspravi.

Plava devojka bila je još uvek u nesvesti.

— Brini o njoj — reče on. — Gledaj da je staviš opet na noge.

Konča stavi činiiju na jednu stolicu pored kreveta. Prebaci ubruse preko naslona i dovuče još jednu stolicu. Ona podiže pogled ka Šejnu.

— Kada ćemo odjahati, mili? Želela bih da to bude što pre. Samo dalje odavde. Ti... ćeš me valjda povesti sa sobom.

Šejn se smeškao.

— Bez brige. Misli na to što sam ti obećao.

On izađe i odvuče mrtvog čoveka iz hodnika, dole, u prizemlje. Onda sakupi oružje. Stavi ga zajedno sa fišeklijom na jedan sto u holu. Potom istrča napolje i donese vezanog stražara koji je ležao pred zgradom štale; pridruži ga onom drugom u ostavi. Ljudi su ga netremice gledali, pogledima punim mržnje.

Čoveka, koga je ubio, odvukao je u šupu. Oružje koje je oduzeo stražaru, odneo je takođe u hol kuće na ranču.

Šejn je temeljno pretražio donje prostorije. Nakon pola sata, morao je da uvidi da Morou stvarno nije lagao.

Novca stvarno nigde nije bilo.

Šejn nije hteo da dozvoli da mu trideset hiljada dolara samo tako izmaknu. No, pre no što bi nešto preduzeo, trebalo je obe devojke da smesti na sigurno mesto.

Šejn se pope uz stepenice gore, i krenu u prostoriju gde je bio ostavio Konču i plavu devojkicu.

Ona je ponovo došla k svesti. Sedela je poluuspravljena u krevetu. Izgledala je bleđa i umorna. Raširenih očiju motrila je Šejna.

Konča raspremi ubruse i činiiju.

— Ona se već prilično oporavila — reče — ali, ti si joj naneo veliki šok, mili.

— Nije bilo druge mogućnosti — mrmljao je Šejn. — Učini mi jednu uslugu, Konča, i skupi sve što od zaliha oružja u kući možeš naći. Sem toga, i sve puške. Pretraži i bisage. Donesi sve u hol gde je već sve ostalo oružje.

— Šta namerava? — pitala je devojka.

— Ne znam ni sam još — odvrati Šejn, sležući ramenima. — Videćemo, mala.

Konča uze činiiju i ubruse i požuri napolje.

Šejn uze stolicu i sede pored kreveta.

U očima devojke bilo je divljenja, kada ga je posmatrala. Strah koji je još pre nekoliko trenutaka osećala izgleda da je nestao.

— Konča mi je pričala o vama, Šejne — reče ona tiho. — Zašto vi to sve radite? Nije trebalo da toliko brinete o nama. Za ovo vreme mogli ste se skloniti na sigurno mesto.

— Zaboravite to — odvrati Šejn, smeškajući se. — Želeo bih da znam šta se ovde na ranču dogodilo. Vi ste ovde živeli, pretpostavljam?

Devojka spusti glavu. Suze joj navreše.

— Zovem se Seila Korington — reče prigušeno. — Moj otac i moj brat... pričala je prekidajući.

Šejn stisnu usne. Bilo je to prosto neshvatljivo. A ipak, to je sasvim odgovaralo toj nemani koja se zvala Eskudero.

— Ne znam uopšte da li ću ovo ikada zaboraviti — šaputala je Seila, pošto je završila svoje pričanje. — Ne znam kako treba da živim dalje.

Jecajući baci se ona u Šejnovo naručje.

On joj je blago milovao plavu kosu i stavio ruke na rame.

Ona se jecajući privi uz njega.

— Kako mi godi što sam u tvojoj blizini! — došapnuo mu ona odjednom i podiže glavu. Suze u njenim očima bile su iščezle. — Ti bi mogao da budeš čovek koji bi mi život učinio opet vrednim.

Šejn pokuša da joj objasni.

— Ne smeš pogrešno da me shvatiš — reče on tiho. — Ja neću da iskoristim tvoj položaj, Seila. Nemoj da se uvaljuješ u nešto zbog čega ćeš se kasnije kajati.

— O, to ja neću učiniti — odvrati ona. — Ja imam svoju vlastitu volju, i hoću prosto da zaboravim... i...

Umesto da nastavi, priljubi ona svoje usne na njegove.

Srce joj je jače kucalo kada je bila u njegovim snažnim mišićama.

Brižljivo, skoro ustručavajući se, otkopča Šejn njenu haljinu. Koža joj je bila bez sjaja u nadirućoj svetlosti dana. U trenutku joj je skinuo tkaninu sa uskih ramena. Grudi su joj bile male, ali čvrste.

Šeila ispusti tihi krik kad je osetila blagi pritisak Šejnovih prstiju. Plaho poče da mu otkopčava odelo. On joj pomaže, jer nije želeo više da se savlađuje. Puna ushićenja, posmatrala je njegovo telo kao čelik jako, sa bezbrojnim ožiljcima. Šejn je polako privi uz sebe.

Šeila zatvori oči. Usta su joj bila samo malo otvorena. Jedan prijatan trzaj pređe preko njenog nagog tela.

Onda klonuše iscrpljeni. Samo se njen dah čuo. Šejn uze devojkicu u naručje, a ona pripi svoj obraz na njegove grudi.

— Ti nisi bio prvi čovek moga života — došapnuo mu ona — ali, sve što je bilo pre, blede pred ovim što sam u ovim trenucima doživela.

— Ti ćeš morati i ovo da zaboraviš — reče on. U tom trenutku mrzeo je sam sebe. Za sve ovo. Ali, moralo je tako da bude. Nije smeo ovoj devojkici da stvara nikakve iluzije. Nije smeo ništa da joj obećava što nikada ne bi mogao da ispuni.

— Znam — odvrati ona tiho. — Ti si čovek koji ne može nikada da se veže samo za jednu ženu. Ali, bilo je lepo što smo te trenutke doživeli zajedno.

Ona zatvori oči.

Šejn je pomilova po kosi i ostade još koji čas pored nje.

Kratko zatim Šeila zaspa. Taj šok i te duševne muke bile su za nju i suviše teške. No, kada se bude probudila, skupiće ona nove snage.

Kada se Šejn digao, začu tihe korake iz hodnika.

Konča se pojavi na otvorenim vratima.

— Sve samuradila, što si ti... — Ona prekide, kada vide Šejna kako stoji nag. Divlja vatra razbukovala se u dubini njenih tamnih očiju.

— Ja nisam ljubomorna — šaputala je — ali, ne bih htela da me sasvim zaboraviš.

Šejn se smeškao,

— Misliš li da ću ja to ikada učiniti?

— S tobom se ne može nikada biti siguran — odvrati Konča.

Jednim potezom svuče ona svoju haljinu. Njene nabijene grudi ljuljale su se, kada je prilazila stolu i tu se leđima naslonila.

Šejn je znao da vreme leti. Bilo mu je jasno da se mora požuriti ako hoće da još nešto protiv Eskudera i njegove žgadije preduzme. Ali, bilo je kao i uvek u trenucima najveće opasnosti.

Njegova čežnja za ženom prevladala je nad svim ostalim osećanjima. Neki put je ta lakomislenost dovodila u pitanje njegov život. A ipak, nije mogao da se promeni.

Konča se pobedonosno smeškala kada joj je on prilazio. Iza njih je Šeila spavala dubokim snom.

Konča otvori s uzdahom oči kada je Šejn uze u naručje.

Ubrzo zatim pomisao na sve ono što je imao da uradi prodrila je u njegovu svest. Nije smeo više ni trenutka da izgubi.

Hitro se obukao i potrčao dole u hol.

Konča je napravila dobar posao. U svemu pet „vinčesterki” i otprilike hiljadu metaka ležali su spremni. Sem toga, više opasača sa revolverima, među njima i Šejnov „remington.”

On otpasa kaiš sa „koltom” i stavi ponovo svoju pouzdanu „šestocevk” oko pasa. Onda proveri šaržer „vinčesterki”. One, koje nisu bile dovoljno napunjene, dopuni.

Doveo je sivog ata iz štale i privezao ga ispred kuće. Jedna od pušaka sakrio je u futrolu. Druge je umotao u svoje čebe i privezao ih iza sedla. Municiju je ubacio u bisage. U kuhinji je Šejn utolio glad. Progutao je parče suvog hleba i zalio ga vodom. Onda je ponovo otrčao u dvorište ranča i doveo konje pred otvorena kola gde ih je zaulario.

Kada se vratio na gornji sprat kuće, devojke su bile već obučene.

— Uzećete kola — reče on. — Krenite u pravcu Kolumbusa i čekajte me na kraju doline. To će trajati svega nekoliko sati. Ako ne bih došao do večeri, krenite same u grad.

Konča i Šeila gledale su ga zabrinuto.

— Šta hoćeš da učiniš? — upita Konča.

— Da uzmem ono što mi pripada — odgovori Šejn mirno.

— Ali, to je ludost! — povika Šeila uzbuđeno.

Šejn zatrese glavom.

— Tako mora da bude. Sem toga, i tako bi se ova ubilačka žgadija pojavila na našem putu. A ja ne mogu da dozvolim da Eskudero ode sa mojim novcem i da mi se smeje u brk.

Devojke su videle da ga ne mogu odvratiti od njegove namere. Šejn odvede devojke dole i pomaže im da se popnu na bok kola. Šeila uze uzde u ruke. Ona se ponovo snašla prosto neverovatno. Znala je sa konjima.

Šejn je gledao za kolima još jedan momenat. Dok se nisu izgubile iz dvorišta ranča. Onda se vinu u sedlo svojega sivog ata i pojaha u pravcu odkuda je sa Končom došao, kada je bila počela gužva na ranču ubica.

XVII

Popodnevno sunce obasjavalo je brdske grebene. Ali, vrućina nije još popustila.

Sidni Blad držao se sa mukom u sedlu. Znoj mu je lio u mlazevima preko lica. Mišići na nogama boleli su ga od paklenog marša kroz brdovitu pustinju, koju je sada savladao.

U duploj svetlosti sumraka koji se spuštao stigli su do visokog platoa koji se graničio sa brdskim klancem ispred ranča. U skoro vojnički disciplinovanom dvoredu prokrstarili su plato i uputili se prevoju koji je vodio kroz brdo.

Od kada su ga Meksikanci bili našli, čudio se Blad kako Eskudero, koji se izdavao za generala, drži svoju podivljalu četu čvrsto u rukama. Moglo se videti sa kakvom čvrstinom Eskudero sve to svakodnevno ostvaruje i kako se nameće svojoj hordi.

— Uskoro ćemo to savladati, senjor Blade — reče „general”. — Kako se osećate? Radujete li se ponovnom viđenju sa Šejnom?

Blad šmrknu.

— Radost, — to nije nikakav izraz — gundao je. — Koliko imamo još do ranča?

— Samo preko prevoja — odgovori Eskudero. — Vi se onda možete kod nas malo odmoriti pre no što odjašete da nam nabavite novac.

Blad ne odgovori.

Nije rado priznavao slabost. Ali, sada mu je bilo jasno da mu je zaista potreban mir. Naponi su ga tako iscrpili, više no što je i mogao da zamisli.

S Eskudermom i specijalnim agentom u začelju, jahali su banditi uz blagi nagib prevoja. Kopita su zvečala na golom kamenju stene. Šum je odjekivao sa zidova stena koje su štrčale na obe strane. Praćen ritmičkom škripom kože sedla.

U tim šumovima, bilo je skoro uspavljujuće monotonije.

Približavali su se najvišoj tački prevoja.

Senka je odjednom padala na stenoviti put dole u nizini.

Blad je to primetio odmah. Stresao se. Privukao je dizgine. Pred zalazećim suncem ocrtavala se Šejnova silueta u natprirodnoj veličini. Takav je bar bio utisak. On je stajao na jednom ispustu stene, dva jarda iznad prevoja. U rukama mu se sjajio bezbojni čelik njegove „vinčesterke”.

— Stoj! — odjeknu njegov reski glas. — Na nišanu si, Eskudero! Samo još jedan pokret i okidam!

Vođa bandita podiže glavu. Ukoči se u sedlu kada ugleda Šejna. Ali, odmah zaustavi svoga konja. Video je da je Šejnova pretnja smrtonosno ozbiljna.

Dvored Meksikanaca stade. Ustežući se, oni su obuzdavali svoje konje. Ruke spremne za napad povukoše se sa kundaka. Nijedan od ljudi nije se usudio da se maši za oružje. Svaki je čekao kao opčinjen, šta će Eskudero dalje narediti.

Sidni Bled se osećao kao da pada u ponor. Nije bilo prosto shvatljivo. Kako je ovaj bedni kućkin sin uspeo da se opet izvuče iz neprilike? I opet je Blad video svoj cilj. Da uhvati svog smrtnog neprijatelja. Da se povuče u nedoglednu daljinu.

Eskudеров konj se umiri. Lice Meksikanca bilo je bleđo od besa i preneraženosti.

— Šta hoćeš ti? — vikao je.

— Glupo pitanje — odgovori Šejn hladno. — Hoću svoj novac.

Eskudero je sekutićima grizao donju usnu.

— Ne znam o čemu govoriš — gundao je. — Budi sada razuman, Šejne. Makni pušku, a onda ću ti dati jednu šansu. Možeš da se predomisliš. Zaboraviću što je bilo, ako skleneš pušku i nestaneš. Obećavam ti da te nećemo progoniti.

Sada je Sidniju Bladu postalo jasno da će Eskudero onih trideset hiljada dolara sam sebi staviti u džep. A to znači da je priča koju je Meksikanac ispričao bila čista laž.

Biće da je on sa Šejnom načinio sporazum.

Da nije i ovaj događaj pripadao uz to? Ili je to bila samo jedna inscenirana čarka, da bi ga zavarali?

Još pre što je Blad mogao da sagleda kraj svojih misli, dobio je potvrdu da se u toj tački vara.

— Neću zaboraviti, Eskudero — povika Šejn. — Već i zato što si Koringtonove ubio. Već zato bi trebalo da ti smrskam glavu! Reci svojim ljudima da odbace oružje!

Eskudero preblede.

— Nikada! — vikao je on oštrim glasom. — Pucaj na ovog kućkinog sina!

Još pre no što je poslednju reč izustio, bacio se sa neverovatnom gipkošću nalevo iz sedla.

Šejnova „vinčesterka” fijuknu.

Ali, šef bandita bio je dovoljno brz.

U dlaku tačno prošišta olovo preko njegovih leđa odbi se o zid stene i zaurla.

Banditi se pokrenuše. Izvukoše puške iz futrola. Pobjuriše iz sedla, pokušavši da se sakriju iza stena.

Ali, stena nije bilo dovoljno.

Šejnova silueta je munjevitom brzinom nestala sa vidika. Sa zagljušujućom škripom čuo se stakato puščanih pogodaka između strmih zidova od zaklona. Pošto su se međusobno zaštitili pomoću vatre, pokušavali su banditi da uzmu situaciju u svoje ruke.

Kiša metaka otkidala je kamene komadiće sa stene na kojoj je malopre stajao Šejn.

Sidni Blad trzao ze svoga ata i mamuzao ga.

Izgledalo mu je kao polkon koji je pao sa neba kada je na svojoj levoj strani, tri četiri jarda dalje, ugledao pukotinu u steni.

Bez ustezanja, skoči sa sedla i odbi se ramenom o ivicu pukotine, prevrnu se i pade na čvrsto tle. Tu osta jedno vreme ošamućen da leži. Paklenu vatrenu mađiju čuo je još kao kroz gigantski zamotuljak od vate.

Uspelo mu je da ostane pri svesti. Pokretao je glavom ovamo-onamo tako je uspeo da savlada ošamućenost. Uzdišući, on se dopola podiže i ustanovi da pukotina u steni predstavlja dovoljnu zaštitu.

Napred, na prevoju video je bandite koji su munjevitom brzinom jurili amo-tamo i još uvek tražili zaklon.

Blad se oprezno približi ivici pukotine u steni. On pogleda nadesno i vide da je Šejn promenio mesto. Odmah pošto je bio iščezao sa platoa. Njegovi pucnji dolazili su sada nešto dalje ulevo, iza jedne stene iznad njegove prvobitne pozicije.

Dva bandita ležala su zgrčena u sredini prevoja.

Trećeg, koji je s druge strane hitao dokači metak usred skoka. Činjenica da je on opazio Bladovu pukotinu u steni nije mu više koristila.

Neposredno ispred agenta pade čovek na zemlju.

Sidnija Blada obuze odjednom ledeni mir. Rešenje problema izgledalo mu je odjednom tako jasno da je prema Šejnu osećao skoro zahvalnost.

Blad se nije kolebao ni sekunde.

On ispruži ruke i povuče k sebi mrtvog bandita. U sigurnom zaklonu oduze mu opasač sa revolverom i stavi ga na sebe. Puška mrtvog čoveka ležala je suviše daleko, najmanje dva jarda, skoro u sredini prevojnog puta. Bilo je nemoguće u toj paklenoj kiši od metaka dosegnuti tu pušku.

Blad izvuče revolver bandita iz torbe, otvori šaržer, dozvoli da se bubanj okrene i osvedoči se jednim pogledom da su svih šest komora pune.

On se pruči. Progura se na prednju stranu pukotine u steni i pogura „šestocevku preko nepomičnog tela bandita. Njegove usne predstavljale su samo tanak potez.

On bez milosti prođe ovuda. Sejao je olovo koje nosi smrt.

Jedan krik, koji je ledio srž u kostima, sledio je tupoj rici revolvera.

XVIII

Šejn nije verovao ni očima ni ušima.

Jedan od bandita podiže se pognut iza kamene stene. Podiže ruke uvis. Ispusti „vinčesterku” iz šaka. Njegov krik um. knu. Iščeze u fijuku pušćanih zrna. Nepomičan, ostade čovek da leži pored stene.

Revolver poče ponovo da tutnji. Jasno se čuo stakato jasnijih pucnjeva.

Još dva bandita dokači to jedno za drugim. Zakloni im postadoše bez vrednosti. Pucnjava zastade malo.

Šejn oseti instinktivnu zbunjenosti, koja se pojavila kod Meksikanaca. Za tren oka shvati šta je tome bio razlog.

Sidni Blad!

Ledeni osmejак igrao mu je oko usta, kada je ponovo uperio „vinčesterku”. Ostalo, još napunjeno oružje, ležalo je spremno pored njega.

Šejnov zaklon bio je odličan. On je mogao sebi da dozvoli da brižljivo nišani i da otpali u ždrelo vatrenih munja koje su sve oskudnije i ređe izbijale iza stena.

Ubrzo zatim izbaci Šejn dva bandita iz borbe.

On zameni praznu pušku za drugu napunjenu.

Još uvek su odjekivali Bladovi revolverski pucnji i još su treštali samrtni krici bandita kroz prevoj.

Šejn htede novu „vinčesterku” da uperi kada su pušćani hici neposredno prestali.

I revolver specijalnog agenta se više nije čuo.

— Ne više pucati! — začu se jedan skoro plačljivi glas.
— Predajme se!

Šejn odgovori.

— Odbacite oružje, izađite napolje i podignite ruke!

Bio je siguran da je i specijalni agent bio tu. Ni Sidni Blad nije mogao da puca na ljude koji se nisu mogli braniti.

Bila su to tri Meksikanca, koji su svoje puške odbacili u stranu i ustežući se, napuštali svoje zaklone.

Pre no što je Šejn mogao da reaguje, tišinu prekide Eskudеров rezak glas. On je pištao od besa.

— Jeste li poludeli, smrdljivi kućkini sinovi! Morate da se borite dalje. Kao što sam vam naredio! Oružje u ruke! Pokažite ovom gringu kopiletu!

Tri čoveka su već bila podigla ruke. Neodlučno gledali su u pukotinu u steni gde je ležao skriven Eskudero.

— To je pobuna! — vikao je nabeđeni general. — Vi, prljava žgadijo, zbog ovog treba da vas pozovem na odgovornost!

Jedan revolver polete iza pukotine u steni u vazduh. Videla se Eskuderova ruka do ramena.

— Borite se dalje! — vikao je. — Ili ću vas prisiliti na to.

Ljudi, koji su se već bili predali, razbežaše se.

Šejn je dejstvovao strelovito.

Jednim dobro usmerenim pucnjem, koji je na dlaku tačno prešao preko ruke bandita, izbacio je on Eskudera iz ravnoteže.

Šejn ispusti pušku i vinu se preko ivice stene. Elastično se spusti on dva jarda dublje na tle prevoja. Dugim koracima pojuri ka pukotini.

Eskudero se ukoči od straha. Neočekivano brzo povрати se opet. Lice mu se razvuče u đavolsku grimasu.

— Crkni, bedni gringo! — Ruka sa revolverom mu polete uvis. Šejn nanišani i sruči mu kuglu kroz glavu.

Olovo, koje je umirući Eskudero još otpucao, proletelo je bez uspeha prema nebu.

Šejn stavi svoj „remington” u futrolu i okrete se trojici nenaoružanih bandita.

— Uzmite vaše konje i nestanite! Dovedite još vaše drugove, koji se nalaze na ranču i odjašite preko granice!

Ljudima nije trebalo to reći dvaput. Oni pojuriše, pohvataše svoje konje i skočiše u sedla. U divljem galopu pojuriše pored Šejna na ranč.

On ostade usred prevoja. Stojeći.

— Sidni! — povika. — Ja čekam!

Specijalni agent pružao je prosto smešan prizor, kada se pojavio iz pukotine stene. Pončo ze vitlao oko njegovih tamnih čakšira. Njegove gole noge delovale su bedno na kamenom tlu.

Ali, divlja odlučnost u njegovom licu predstavljala je updaljivu suprotnost njegovom spoljnjem izgledu.

Nije bilo razloga da ga Šejn ismejava.

Specijalni agent stajao je dvadeset jardi udaljen od svog smrtnog neprijatelja. Jednim potezom povuče on sebi pončo preko glave i odbaci taj odevni predmet u stranu. Ukaza se opasač sa revolverom i „šestocevkom”.

— Dakle, ti hoćeš to da rešiš, Sidni — primeti Šejn.

Duboke bore usekle su se u uglove Šejnovih usana.

— Šta će tvoji šefovi reći, ako me ne dovedeš živog? Baš na to su stavljali uvek akcenat.

— Ne igra više nikakvu ulogu — odvrati Blad ledeno. — Ja nemam drugog izbora. Ne mogu da dozvolim da mi još jednom pobješ.

Šejn zatrese glavom. Sa nipodaštavanjem.

— Ja te neću ubiti, Sidni.

— Uštedi sebi ovo trućanje! — vikao je specijalni agent. Njegova desnica pođe nadole tako strelovito, da je i za Šejna to bilo sasvim iznenađujuće.

No, Šejn je ipak reagovao strahovito brzo.

Ciljajući, on se baci u stranu.

Blad i on izvukoše skoro istovremeno „šestocevke.

Šejn opali u padu.

Oba pucnja sjediniše u jedno zaglušujuće praskanje. Šejn se odbi ranjenim ramenom o tle. Bol mu prostruja kroz gornji deo tela. Stisnutih zuba, otkotrlja se on, ali stade odmah ponovo na noge i već u istom trenutku imao je revolver u pripremi.

Tek sada mu bi jasno da nije osetio ni užareni dah Bladovog hica.

Specijalni agent stajao je tu, nepomičan.

Bezgranično iznenađenje ocrtavalo se na njegovom licu. Njegov revolver je pao na tle. A prsti su se otvorili i „šestocevka” je pala sa metalnim zveketom.

Jedna ružna mrlja od krvi, koja se brzo povećavala, nastala je na Bledovoj desnoj strani.

Lice specijalnog agenta postajalo je blede kao krpa. On iskolači oči.

Šejn ugura „remington” i potrča svom smrtnom neprijatelju. Bio je uz njega. Uhvatio ga je pre no što je Blad mogao da padne na tle.

Šejn povuče teško ranjenog u senku zida stene. Nasloni ga leđima na nju i pregleda njegovu ranu.

Bezopasan prostrel. Ništa što bi bilo opasno po život. Jače okrznuće. Ali, Bledu je bila potrebna hitna lekarska pomoć.

Šejn potrča, dovede svoga ata i izvuče zavoj iz svojih bisaga. Sa vodom iz boce očistio je ranu specijalnom agentu i stavio mu zavoj. Za nuždu. Onda dovede Bladovog konja i stavi onesvešćenog pažljivo popreko preko sedla.

Šejn pogleda oko sebe. Konji mrtvih bandita bili su rasuti po putu na prevoju.

On se vinu u sedlo svoga sivca. Bladovog konja vukao je na dizginima iza sebe i jahaao prema Eskudеровom konju, koji se nije uplašio.

Šejn pretraži brzo bisage banditskog šefa.

Bad Morou rekao je istinu.

Šejn je našao zavežljaj sa novcem. Trideset hiljada dolara. On premesti novčanice brižno u svoje bisage.

Onda odjaha u dolinu. U Kolumbusu će obavestiti mrtvozornika da sa nekoliko ljudi krene i pobrine se za mrtvace.

XIX

Zajedno s obema devojkama stiže Šejn u grad u sumrak.

Blada su stavili na tovarnu površinu otvorenih kola. Specijalni agent bio je još uvek u nesvesti.

Šeila pokaza Šejnu put do lekara.

Stigli su kolima do zadnjeg dvorišta kuće. Lekar, sedi suvi čovek, nije bio iznenađen kada je video ranjenika.

— Unesimo ga brzo unutra! — reče on.

Šejn mu pomože. Oni odnesoše agenta u ordinaciju.

Lekar odveza prvi zavoj. Očisti ranu. Pregleda je.

— Kako je sa njim? — raspitivao se Šejn.

Doktor se podiže i okrete mu se.

— Vaš prijatelj, gospodine?

Šejn se smeškao.

— Poznajemo se vrlo dobro.

— No, ja sam siguran da će on to preživeti. On ima odličnu telesnu konstituciju. Ali, biće mu potrebno još četiri nedelje da stane na noge. Ako mu izvadim kuršum.

— Zadržite ga samo dugo ovde, doktore — reče Šejn. — Jako mi je stalo do toga da se dobro oporavi.

— Potreban mi je neko ko će mi asistirati — mrmljao je lekar.

Šeila podiže glavu.

— Mogu li ja doktore?

— Kako da ne! Vrlo rado, Šeila.

Šejn izađe iz sobe i donese nekoliko dolarskih novčanica koje je dao lekaru kao honorar za pregled specijalnog agenta.

Onda se oprostio od Šeile, dobacio jedan pogled onesvešćenom Sidniju. Bladu i vratio se natrag Konči, koja je čekala u zadnjem dvorištu.

— Šta ti misliš o Lordsburgu — upita on.

— Nisam nikada bila tamo, mili. Ali, dobro zvuči.

— To je jedan lep grad — potvrdi Šejn. — Potrebna su nam dva dana jahanja donde. U štali za iznajmljivanje konja nabavićemo jednog konja za tebe. Onda ćemo uzeti u ovoj rupi jednu hotelsku sobu i ujutru rano krenuti dalje.

— Na to nemam šta da primetim — reče Konča. Zračila je od sreće. Onda upita: — Hoće li se naši putevi uskoro razići, kada budemo u Lordsburgu?

— Tek kada budem siguran da ti imaš jedan čestiti posao. Sada imam vremena, mala. Priušćićemo sebi nekoliko lepih dana.

Devojka mu se plahovito baci oko vrata. Šejn se smeškao. On je znao sada da joj rastanak neće teško pasti ako to tako bude.

A trideset hiljada dolara bili su prijatan zastuk za odmor, da bi načinio razdaljinu između sebe i Sidnija Blada.

K R A J

II.

ROBERT EDMOND ALTER

**SUDENJE
BILIJU KIDU**

**ISTINITA PRIČA IZ KOJE JE IZRASLA
JEDNA OD NAJVEĆIH LEGENDI STAROG ZAPADA**

II

Mesila je bio mali gradić sa mnogo sunčanih trgova, i nije bilo mnogo gringosa. Biliju se gradić dopadao, a meksičkim stanovnicima se dopadao Bili. Govorio je njihovim narečjem i prihvatio je njihov način življenja; bezbrižan život od danas do sutra.

Lutao je po trgovima, kartao se po kantinama i nije žurio s odlukom šta će i kuda će dalje. Ali, ovaj idilični život je ubrzo bio prekinut kada je Bili pročitao jedan članak u dnevnim novinama Mesile. Ponovo je njegovo ime bilo štampano masnim slovima:

„Prošlog ponedjeljka, tri konja... su ukradena u rudarskom naselju Pas u planini Buro. U neko doba u utorak gospodin Karpenter je sreo grupu lopova, među kojima je bio i Henri Antrim, kod Kuks kanjona. Poslati su telegrami šerifu Bareli u Mesili, i nadamo se da ćemo uskoro čuti da su lopovi uhapšeni...”

Nije baš sjajno. Taj usamljeni jahač, Karpenter, je prepoznao Bilija među banditima. I sada se lokalni šerif verovatno motao okolo, tražeći ga. Kad bi ga sada uhvatili kao konjokradicu sigurno bi ga izručili Arizoni gde bi mu sudili zbog ubistva. Kahila, što bi značilo samo kratak put do omče.

Činilo mu se da mu je sreća, s vremena na vreme, okretala leđa. Jednom je sakrio ukradene krpe da bi pomogao prijatelju i strpali su ga u zatvor. Onda je slučajno, u samoodbrani, pucao u čoveka i natovarili su mu ubistvo na vrat. Naletio je na kradljivce stoke i dobio je etiketu konjokradice. Ali, šteta

je učinjena, a on nije bio tip koji kukumavči za prosutim mlekom. Ponovo će morati da izbegne suđenje, i to što pre, to bolje.

Nije mu trebalo mnogo vremena da pokupi svoje stvari. Kao i svake lutalice, i on je uvek putovao sa malo stvari. Konj, sedlo, bisage, vreća za spavanje, stari „kolt” i jeftina „vinčesterka” bili su sva njegova imovina. Sa to malo stvari namestio je svoju ogromnu kuću, čiji je pod bila ravnica, planine — zidovi, a nebo — krov. On se svuda osećao kod kuće.

Najbolji plan koji mu je tog trenutka padao na pamet bio je da prihvati ponudu Džesa Evansa. Otići će u Linkoln okrug, uzeti taj posao kod Džimija Dolona i tu se skrasiti za izvesno vreme. Ako u Linkolnu dođe do nevolje, kao što je Džes predviđao, lako može otići. Ali, sada nema smisla razmišljati o tome. Videće šta će dalje kad dođe do toga. On nije verovao u izazivanje sudbine.

Prešao je Rio Grande kod Las Krusesa i preko planine San Andres stigao u San Augustin Pas pre zalaska sunca. Pustio je kljuse da predahne, a on se opustio u sedlu, posmatrajući divnu panoramu doline Tularose.

Pusta, nenaseljena oblast „Belog peska” bila je direktno pod njim, a daleko na istoku, ocrtavali su se visovi planine Sakramento kao božanstva na purpurnom nebu, ispresecani dubokim, tajanstvenim kanjonima. A još dalje na istoku izdizala se planina El Kapetan. Tu je bio njegov cilj. Linkoln se nalazio na reci Rio Bonito, koja je vijugala kroz kanjon Bonito, zapadno od planine Kapetan.

Krenuo je preko „Belog peska”, dok je mrak nad pustinjom postajao sve gušći, a vrhovi planine Andres reflektovali purpurnu svetlost zalazećeg sunca. U tihoj tmini pustinje, sa bezbroj treperavih zvezda na nebu iznad njega, Bili Kid je lagano jahao na randevu sa sudbinom.

*

Ima trenutaka u našoj istoriji kada se čini da sudbina namerno tako uređuje stvari da omogućí nekim odbačanim smrtnicima da steknu trajnu slavu. Bili Kid nije mogao da izabere pogodniji trenutak da stigne u Linkoln. Upravo se radalo smrtno neprijateljstvo.

Uzroci rata u okrugu Linkoln bili su toliko kompleksni i duboki da su danas mnogi aspekti zavade potpuno nejasni. Su-

ština situacije bila je ovakva: Novi Meksiko bio je teritorija, a ne država, kojom je dominirala grupa moćnih političara poznatih kao „Santa Fe kružok.”

Ti džentlmeni su kontrolisali zakon, ubiranje poreza i većinu vladinih ugovora, kao i trgovinu. Ukratko, oni su ubirali „kajmak” na teritoriji. Linkoln je bio najveći okrug u Novom Meksiku, i za Kružok je bio pravi majdan.

Major L. G. Marfi, bivši oficir, već osedeo i ostario, bio je predstavnik Kružoka u gradu Linkoln. On i grubi tridesetogodišnji Irac po imenu Džimi Dolan vodili su trgovačku kuću u kojoj se prodavalo sve, od lošeg viskija do ukradene stoke. Marfi je pio sopstveni viski u ogromnim količinama, zbog čega je postao neuračunljiv, i Dolan je preuzeo kormilo nad „kućom”. Imao je i mlađeg ortaka, izvesnog Džoni Rilijsa.

Najunosniji posao u Novom Meksiku u to doba bili su vladini ugovori o snabdevanju vojnih ispostava i indijanskih rezervata govedinom. Da bi izvršio te ugovore, Dolan je unajmio gomilu desperadosa (razbojnika) da krađu stoku.

Ljudima, kao što su to bili Džes Evans, Frenk Baker i Bil Morton, najbolje mesto gde su mogli da nađu besplatnu stoku bio je ogromni ranč Džona Čisuma, koji se protezao duž reke Pekos. Čisum je bio najveći uzgajivač stoke na svetu, i imao je u to vreme više od 60.000 rogate stoke na svojim pašnjacima.

Čisumu su, naravno, dojadile te „noćne posete” njegovom krdu, i u cilju osвете, nagovorio je tridesetogodišnjeg advokata po imenu Aleksandar Mek Svin da dođe u Linkoln i otvori trgovačku kuću kao konkurenciju Marfiju.

Džon Tunstal, dvadeset šestogodišnji engleski gospodin, bio je Mek Svinov ortak u ovom poslu i veliki deo poslova bio je na njegovom imenu. Njihov cilj bio je da upropaste Marfija, i da pridobiju sitne rančere iz okruga, otvaranjem banke za njihove potrebe kao i da osnuju stočarsku farmu na Rio Felis.

Marfi i njegovi kompanjoni su odmah doživeli poslovni krah i pili su gorčenu zbog tog iznenadnog upadanja u njihov nekada unosan posao. Šta više, ova novonastala situacija imala je odjeka i kod Santa Fe Kružoka, i ovi su počeli da vrše pritisak na Džimija Dolana da razbije Mek Svin — Tunstal kuću pre nego što bude suviše kasno. Dolan, podli kavgadžija, bio je više nego voljan da učini sve što je u njegovoj moći. Počeo je da unajmljuje revolveraše.

Tako su se ratni oblaci nadneli nad okrugom Linkoln, penjali su se, ljutiti i mračni, i pripremali se na sudar uz grm-

ljavinu groma. Frakcija Marfi—Dolan—Rili sa najmljenim revolverašima i zakon na jednoj strani, i frakcija Čisum—Mek Svin—Tunstal sa grupicom sitnih rančera na drugoj strani. Vaga premoći je pretegnula na stranu Marfi i njegovih kompanjona.

Da bi stvar bila još komplikovanija, Marfi je nekada imao partnera po imenu Emil Fric, koji je otišao u Nemačku u posetu i tamo i umro, ostavivši testament i polislu osiguranja na 10.000 dolara. Fricovi brat i sestra bili su naslednici, i bojeći se da bi Marfi mogao da pronađe neku rupu u zakonu i oduzme im nasledstvo, platili su Mek Svinu da podigne novac od osiguranja u njihovo ime.

Mek Svin je otišao u Njujork i uspeo je da podigne novac, i to ga je koštalo više od 3.000 dolara, što je oduzeo od onih 10.000 dolara. Kad se vratio u Linkoln, saznao je da je Marfi otpočeo pravnu bitku sa Fricovim naslednicima i ostatak novca od osiguranja uložio je u banku na njegovo ime i jednostavno čekao da vidi šta će se desiti.

Taj sporni novac bila je varnica koja je potpalila rat u okrugu Linkoln, koji je odneo više od trideset života, i učinio Bilija besmrtnim.

Bili je kasom ujahao u grad i onda usporio do lakog hoda. Prašina na ulici dosezala je do članaka njegovog konja. Drugi konji, neki osedlani i sa jahačima na leđima, a neki upregnuti u drmusave kočije, dizali su prašinu koja se vila kao žuti dim.

Grad je imao samo jednu dugačku, prljavu ulicu, sa čije se obe strane nalazilo dvadesetak kuća, većih i manjih. Stoktonov salon, zatvor i sudnica, nekoliko konjušnica, Tunstalova prodavnica pored Mek Svinove kuće, hotel „Vart li” preko puta „Marfija i Komp”... skoro sve jednospratnice, a samo tu i tamo je dograđen drugi sprat od nefarbane jelovine. Zgrade se nisu oslanjale jedna na drugu, svaka je stajala u svom izolovanom carstvu korova i prljavštine.

Iza severnog dela grada, teren se spuštao ka koritu reke Rio Bonito među vrbama. Strme planinske padine su okruživale ovo dremljivo mestašće. Ali, nisu svi spavali. Kad je Bili prolazio pored Marfijeve prodavnice, stare dvospratnice sa malim tremom s prednje strane, dva čoveka su koraknula ispred kuće i pogledali ga ratoborno. Jedan je nosio značku.

Bili je izjahao iz grada. Njegov konjić je kaskao po prašnjavom, i onda se pred njim otvorio kanjon i pokazala se vegetacija meksičkih farmi, hrastova šuma, plodne doline i cvetne zaravni. Produžio je do ušća Rio Bonito u Rio Ruidoso, odakle obe reke teku da Rio Hondo na istok prema reci Pecos.

Sledeće dve nedelje proveo je jašući bez određenog cilja i prihvatao je poslove oko žigosanja i čuvanja stoke na malim farmama u plodnoj dolini Pekosa. Razgovarao je sa rančerima i ostalim jahačima i uspeo da prilično dobro sagleda neprijatnu situaciju koja je postojala u okrugu. Mnogi sitni rančeri su godinama bili do ušiju zaduženi kod „Marfija i Komp.“, a sada ih je Džon Dolan cedio, sa namerom da ih otera u bankrotstvo, a time i sa njihove zemlje.

Pre nego što su Mek Svin i Tunstal otvorili prodavnicu i banku, Marfi i Dolan su držali monopol nad prodajom sve robe u Linkolnu, i sitni stočari i farmeri nisu imali drugog izbora već da posluju s njima, što je bilo isto kao da su prodali dušu đavolu. Mek Svin je čak napravio i pismeni izveštaj o zelenaškim metodama koje su primenjivali „Marfi i Komp.“

Farmeri su kupovali robu od njih po preterano visokim cenama i morali da daju svoje proizvode, da bi isplatili kupljenu robu po cenama koje su odgovarale „Marfiju i Komp.“, a ukoliko bi farmer odbio da uradi tako, bio je zastrašivan i protiv njega bi pokrenuli čitavu pravničku mašineriju (što znači da je šerif Bredi bio na Marfijevom platnom spisku!). Rezultat toga je bila apsolutna vladavina „Marfija i Komp.“ u Linkoln okrugu.

Biliju se to baš i nije mnogo dopadalo. Pošto je i sam bio onaj koji gubi, stao je na stranu drugih malih ljudi koji su bili u istom položaju. To što je neka trgovačka kuća mogla da iskoristi zakon kao sredstvo da poveća svoje ilegalne prihode, bilo je slično srednjovekovnom izrabljivanju.

Posebno mu je smetalo što Marfi i Dolan, u svom pokušaju da razbiju kartel Čisum—Mek Svin—Tunstal, nemilosrdno iskorišćavaju mnoštvo bespomoćnih meksičkih farmera, koji se bore da nekako prežive na svom parčetu zemlje. Ti ljudi su bili jedini pravi prijatelji ovom sedamnaestogodišnjem mladiću. On je njih u mislima nazivao „los pobres“ (siromasi), a oni su njega zvali „el Cabrito“ (Kid).

S druge strane, kad je sreo Džona Čisuma, na jednom od svojih lutanja preko reke Pecos, ovaj krepki pedesetšestogodišnjak koji je stvorio pravo stočarsko carstvo u divljini apaičke

teritorije, nije ostavio povoljan utisak na Bilija. Izgleda da je starog „čika Džona” daleko više interesovalo da zaštiti svoju ogromnu imovinu nego da se bori protiv nepravde. On nije ništa više saosećao sa siromasima, od stare pijanice Marfija.

Bili je skitao duž reke Pekos, gledao, slušao i pokušavao da odluči na koju stranu da se prikloni, ako u Linkolnu iznenada izbiје rat. U jednom od koralā „Marfija i Komp.”, južno od reke Penasko, naišao je na Džesa Evansa a njegovu bandu, koji su se tu bili ulogorili.

Džes se oduševio što ga ponovo vidi, jer je bio ubeđen da je Bili odlučio da se pridruži frakciji Marfi—Dolan. Do kulminacije može doći svakog časa, rekao je svom mladom prijatelju. Poručnik V. L. Rajnerson, okružni javni tužilac i značajna karika u „Santa Fe Kružoku”, vrši pritisak na Dolana da uništi frakciju Čisum—Mek Svin—Tunstal po svaku cenu.

Biliju je bilo jasno da će se kola verovatno slomiti na slabijoj strani. Pitao je Džesa šta zna o Čisumu, i njegova dva ortaka, Mek Svinu i Tunstalu.

Džes ih je obojicu mrzeo, posebno Aleksandra Mek Svina, tog „dobrog čoveka, koji se ne odvajā od Bilije i peva psalme”, baš tako ga je sa gađenjem opisao. Istina je bila ta, da su Džes, Frenk Baker, Tom Hil i Džordž Davis bili nedavno uhapšeni i sturpani u zatvor, zato što su ukrali nekoliko Tunstalovih konja, a advokat Mek Svin je spremno pristao da ih kazni. Međutim, ništa od toga nije bilo, jer je šerif Bredi „zaboravio” da zaključava vrata od zatvora, i Džes i njegovi momci su pobegli bez po muke. Ali, osvetiće se oni njemu, zakleo se Džes čim Dolan da mig.

Džon Tunstal, rekao je Džes prezrivo, bio je mustra druge vrste. Džes i njegovi momci nikad nisu videli takvog tipa ranije. On je bio pravi engleski kicoš, oblačio se po poslednjoj modi i govorio pompeznim akcentom.

„Lako ćemo ga pobediti” i tim rečima je Džes skinuo tu temu sa dnevnog reda. Onda je upitao Bilija da li hoće da radi za Dolana, a Bili se ogradio odgovorom „moguće”.

Ali, sumnjao je. Džes mu se dopadao kao drugar oko logorske vatre, ali, nije baš bio oduševljen da jaše s njim u ratu rančera. Džes Evans je bio pravi bandit sa Zapada, dok Bili Kid to nije bio. Ali, da bi zakružio sliku koju je već imao, i da bi se napokon odlučio, hteo je da ode i pogleda Dolanovu stočarsku farmu preko reke Pekos. Rukovao se sa Džesom i uzjahao svog

konja. Proći će mnogo vremena dok se ova dva mlada čoveka ponovo ne sretnu kao prijatelji.

*

Bili je prešao reku Pekos kod Sedam Reka, gde se nekoliko pritoka ulivalo u glavnu reku, i stigao do Dolanove farme. Bil Morton je bio unapređen do položaja „nadzornika” u Dolanovoj bandi, od kada ga je Bili poslednji put video u kanjonu Kuks.

Morton je bio mladi, grubi i tvrdoglavi Virdžijanac, sa natprosečnom inteligencijom, a bio je i prilično hrabar. On i Bili se odmah nisu dopali jedan drugom prilikom prvog susreta u planini Buro, a sada se njihovo neprijateljstvo pogoršalo još više.

Džimi Dolan, mladoliki ali plahoviti gazda, čuo je za Kida Antrima od Džesa Evansa i bio je voljan da ga unajmi kao revolveraša. Ali, Morton je bio drugog mišljenja. Verovatno je primetio da se Biliju nije svideo predlog da ukrade nekoliko Tunstalovih krava koje su pasle severno od Sedam Reka. U svakom slučaju, on i Bili su se žestoko posvađali drugog dana, i Bili je brzo potegao svoj polovni „kolt”.

Međutim, do pucnjave nije došlo. Do tada, samo je nekoliko kaubojja sa Dolanovog ranča učestvovalo u borbi revolverima, a svi su znali da je taj mladić, koji se predstavio kao Bili Boni, ubio čoveka u Arizoni i niko od njih nije bio voljan da se oprobja s njim. Jer, to nije bio legendarni holivudski Divlji zapad. Relativno malo ljudi koji su živeli u to doba, bili su spremni da rizikuju svoj život u pucnjavi zbog neke male svađe.

A zbog takvih beznačajnih incidenata, Bili Kid je stekao reputaciju „ubice koji se smeši”, koja se brzo proširila po jugozapadu, dok se on sam nikad nije trudio da opravda tu reputaciju; naprotiv, on je gledao da se kloni zađevica, ali, ni zakon ni legende koje su se ispredale oko njegovog imena nisu ga ostavljali na miru.

— Da bi prekinuo sukob sa Mortonom, Bili je uzjahao konja i krenuo ka reci Hondo. To je bila njegova konačna odluka, koja je odredila njegovu sudbinu. On definitivno neće pristupiti Dolanovoj bandi. Kocka je bačena. Išao je u pravcu zapada, preko reke, gde ga je čekao rat u okrugu Linkoln — koji će izbiti za deset nedelja.

Tek što je ušao u osamnaestu.

III

Bila je rana zima 1877. godine i hladan vetar je duvao ravnicom, skidajući lišće sa drveća. Džordž Koe, pristalica Mek Svina i Tunstala, imao je mali ranč blizu ušća reke Ruidoso u reku Bonito samo 15 km južno od Linkolna, i Bili je tu zastao da se odmori, i taj odmor je potrajao mesec dana.

On i Džordž Koe su se dobro slagali, provodili su zimske dane obavljajući redovne poslove na ranču, išli su u lov na jelene i divlje guske, a uveče su sedeli uz vatru, pijuckali vino i svirali gitaru. Planirali su da jedno veče odu u obližnji San Patrisio, da gledaju meksičke igre; Bili je bio miljenik crno-okih lepotica.

Za vreme ovog mirnog perioda, Bili je upoznao Džordžovog rođaka koji se zvao Frenk Koe, i trojicu rančera po imenu Dok Skarlok, Čarli Baudri i Frenk Mek Nab; kao i pametnog rančera, Dika Bruera, koji je imao urođene osobine vođe. Svi su ti ljudi bili protiv „Marfija i Kompanije.” Bruer je bio poslovođa na Tunstalovom ranču na Rio Felis. i on je dogovorio sastanak između mladog lutalice i mladog Engleza.

Tunstal je bio lep, visoko obrazovan aristokrata koji je nedavno stigao u Ameriku da pokuša da se obogati. Savršenih manira, govora i odeće, on i neobrazovani kauboj su činili nezamislivi par. Pa ipak, iz nekih čudnih razloga, Bili i Tunstal su postali odani jedan drugom kao rođena braća.

Bili je bio istinski impresioniran Tunstalovom urođenom učtivošću, držanjem i briljantnošću. Pre toga, nikada nije video pravog džentlmena i ovaj otmeni Englez ga je oduševio. Biliju, koji je odrastao među igračicama, kockarima, revolverašima, kradljivcima stoke, rudarima i skitnicama, Tunstal je ličio na Hrista. Taj čovek mu je postao idol.

S druge strane, Tunstal je bio zapanjen razumevanjem i osetljivošću mladića koji je ostao siroče, došao u sukob sa zakonom i koji je živio u graničnoj oblasti gde vlada bezakonje. Ubrzo je shvatio da je Bili, mada bez ikakvog redovnog obrazovanja, veoma inteligentan i da je željan da uči. Činilo se da mu nije stalo do slave i bogatstva, jednostavno, želeo je da bude prihvaćen među dobrim ljudima.

Bilo je to čudno prijateljstvo — aristokratski odgoj i kultura pomešano sa neznanjem i otpadništvom od zakona — koje je sazrelo u skoro rođačku vezu. Bili je počeo da radi za Tunstala prvog dana Nove godine, i jahao je jednom nedeljnom 80

kilometara između njegovog ranča na Rio Felisu i njegove prodavnice u Linkolnu.

Tunstal je dao svom mladom jahaču novog konja, sedlo i „kolt“, zbog čega se Bigi zagrenuo, i brzo se okrenuo. Kada ga je Frenk Koe upitao u čemu je stvar, mladić je rekao:

„Ovo je prvi put u mom životu da mi je neko nešto dao“.

Svog novog konja nazvao je Old Grej.

Na jednom od svojih nedeljnih putovanja do Linkolna, Bili je sreo Tunstalovog ortaka, zagonetnog Mek Svina. Biliju se odmah dopala živahna mlada žena Mek Svina, Suzana, koja je bila snažna i odlučna kao tipična žena-pionir, mada ne i Aleksander Mek Svin.

Džes Evans je donekle bio u pravu: advokat je bio religiozni idealista, koji je tako tečno recitovao besmislene psalme kao što bi gonič mazge psovao svoje životinje. Mek Svin je bio miroljubiv čovek, koji je verovao da se Zapad može ukrotiti zakonom, a ne nasiljem. Ali Bili, koji je odrastao u nemirnoj pograničnoj oblasti, bolje je poznavao situaciju. Prvo je dolazio zakon „kolta“, pa tek onda pravni zakon.

Osamnaestogodišnji vagabund i tridesetogodišnji advokat su se nekoliko puta žučno raspravljali o ovoj oprečnoj temi, i svaki od njih je bio spreman da umre prema svojim ubeđenjima: jedan goloruk, drugi naoružan za odbranu.

U to doba, Bili je pročitao jedan iznenađujući članak u novinama „Independent“, štampanim u Mesili, 26. januara 1878. Članak je napisao Tunstal u vezi poreza koji je u okrugu ubirao šerif Bredi. U ovom članku se kaže da je preduzeće „Mek Svin —Tunstal“ dalo šerifu ček na 1.500 dolara na ime teritorijalnog poreza, a Bredi je ček preneo na Džona Rilijsa, koji ga je opet iskoristio da otplati neke dugove „Kuće“. Znači „Marfi i Komp.“ su plaćali svoje račune novcem od okružnog poreza koji im je dao šerif.

Mek Svin i Tunstal su imali stornirani ček da bi dokazali svoje optužbe. Ček je na poledini bio indorsiran od strane Vilijsama Bredija i Džona Rilijsa. Članak se završavao rečima: „Biti nemaran platiša poreza je loše; a biti nemaran ubirač poreza je još gore.“

Ovo je stvarno bio hitac u osinjak. Ljudi iz „Santa Fe Kružoka“ su pobesneli što su Marfi i Komp“ dozvolili sebi da budu otkriveni zbog tako glupog poteza. Stari major Marfi je totalno skrenuo od silnog pića, da bi shvatio o čemu se radi, ali, Džimi Dolan je dobro znao da se mora nešto preduzeti pre nego što

izgube igru. Brzo je usvojio jednu staru militarističku maksimu: „Ako te neprijatelj napada spreda, ti mu uzvрати napad otpozadi”.

Gospodin i gospođa Mek Svin su bili otišli u Las Vegas da se pridruže Čisamu na službenom putu, i tako je Dolan dobio šansu koju je tražio, da pređe u protivnapad. Seo je u prvu kočiju koja je išla za Mesilu, sedište okruženog suda, da bi posetio sestru pokojnog Emila Frica.

Pitao je da li joj je Mek Svin dao novac od osiguranja njenog brata? Ne, nije. Pa, zar ona ne zna da se Mek Svin uložio novac u banku na njegovo ime? Ne, nije znala. A zar ne zna da su Mek Svin i njegova žena nedavno otišli u Las Vegas i da će onda dalje u St. Luis? Ne, ni to nije znala. Pa, zar joj se ne čini da Mek Svin namerava da pobegne sa njenim novcem?

Pošto je video da se žena usplahirila, on je brzo prešao na glavnu stvar. Jedini mogući način da zaštiti sebe i svoj novac, rekao joj je, bio je da optuži Mek Svina za proneveru novca. Ona samo treba da kaže jednu reč, i Dolan će preduzeti potrebne korake.

Fricova sestra nije htela da izazove nevolju, ali je ipak htela svoj novac. Sigurno ni pojma nije imala da će zbog njene odluke otpočeti rat u okrugu Linkoln. Zato je rekla da se slaže sa Dolanovim predlogom.

Dolan je podneo optužnicu preko Toma Katroma, koji je bio glavni advokat „Santa Fe Kružoka,” Krivična prijava protiv Mek Svina je podneta u Mesili i poslata je u Las Vegas. Kad je uhapšen Mek Svin, Katron je uspeo da istovremeno uhapsi i Čisuma.

Lukavi stari čika Džon je sigurno posumnjao da je to početak rata i mudro je odlučio da ne učestvuje u njemu. Dopustio je da ga zatvore u Las Vegasu i nije tražio da ga puste uz kauciju, i tako ostavio Mek Svina i Tunstala da sami drže vnuć krompir u rukama.

Mek Svin, besan što je uhvaćen na pravnički trik, odlučio je da se bori. Tražio je da ga puste uz kauciju do suđenja, koje je zakazano za april tekuće godine. Ali, da bi podneo molbu za puštanje uz kauciju, morao je da ode u Mesilu. Pod pratnjom zamjenika šerifa Las Vegasa, Berižera, Mek Svin je započeo dugo putovanje nazad u Linkoln.

Frakcija Marfi—Dolan je bila oduševljena što je njihove neprijatelje zadesila takva katastrofa. Jednim udarcem dve muve: Čisum u zatvoru, a Mek Svina sputava pratnja zamenika šerifa! Jedino im je ostalo da srede tog engleskog dendijsa, i ponovo će imati apsolutnu kontrolu nad okrugom, i opet će moći da strižu zlatno runo.

Tunstal, Bili i Dik Bruer su bili u Linkolnu kada je stigao Mek Svin sa svojim stražarom. Svi zajedno su otišli u advokatuovu desetosobnu kuću da prodiskutuju ovu neočekivanu nesreću. Mogli su da biraju između dve varijante: ili da Mek Svin ode u Mesilu, koja je bila udaljena 240 kilometara, i podnese molbu za puštanje na slobodu uz kaciju, ili će ga zamenik šerifa pritvoriti u najbliži zatvor i tu ga držati do suđenja. Berijer se izvinjavao, ali, morao je da izvrši naređeneja.

Odlučili su. Tunstal će pratiti svog ortaka u Mesilu.

Ovaj predlog je Biliju izgledao riskantan i ponudio se da prati svog gazdu, za svaki slučaj. Ali, Tunstal se nasmejao zbog njegovih strahovanja. Ništa mu se ne može dogoditi doklegod je pod pratnjom Berijera. Kao i Mek Svin, i Englez je bio dovoljno naivan da ima poverenja u zakon. Bili je, međutim, dobro znao kako se pogranični zakon mogao brzo pretvoriti u izdajničko oružje, ali, nije mogao da ubedi Tunstala.

Mek Svin, Tunstal i Berijer su krenuli za Mesilu sledećeg dana. Bili i Bruer su odmah otišli ka reci Hondon da traže saveznike među sitnim rančerima. Sve je govorilo da će im uskoro trebati sva pomoć koju mogu dobiti.

U Mesili, „Santa Fe Kružok” je navalio na Mek Svina svom svojom sudskom moći. Uz pomoć sudije Bristol, javni tužilac Rajnerson je odredio da kaucija bude 30.000 dolara. Mek Svin, naravno, nije imao tako veliku sumu gotovog novca, i sud je stoga izdao sudski nalog da se sva njegova imovina stavi pod hipoteku. To je bio krajnje brutalan udarac, ali, Mek Svin je barem bio na slobodi do suđenja. On, Tunstal i Berijer su krenuli natrag za Linkoln 5. februara.

Te noći su se ulogorili u podnožju San Augustin prolaza. Kao da su iz zemlje iznikli, odjednom se oko vatre pojavise Džimi Dolan, Džes Evans, Frenk Baker, Tom Hil i Džordž Davis. Dolanove namere su bile očigledne kao i karabin koji je držao u ruci. Počeo je da pređa Tunstala psovkama, pokušavajući da natera Engleza na borbu.

Ali, Tunstal se samo smeškao i odmahivao glavom, odbijajući provokacije. Šerifov zamenik Bernijer, iza koga je stajao

zakon, intervenisao je i rekao Dolanu i njegovim najamljenim revolverasima da se izgube. Sve je to trajalo samo nekoliko minuta, a onda su se napadači povukli i nestali u mraku.

Dolan je, srećan i zadovoljan, odjahao kući. Upravo je saznao važnu informaciju. Izdat je sudski nalog o hipoteci nad imovinom Mek Svina! A on će lično voditi računa da taj društvan, šerif Bredi, sprovede taj sudski nalog... ali, ne baš onako kako zakon kaže.

Bila je subota kada je Bili ujahao u Linkoln sa još dvojicom vernih pristalica Tunstala, Bobom Videnmanom, koji je bio pomoćnik izvršnog činovnika suda, i Fredom Veitom, koji je bio polu-Čiroki Indijanac. U gradu je bio urnebes. Dolanovi ljudi su larmajući krstarili ulicom, a još ih je više dolazilo s oba kraja grada. Čim su tri Tunstalova čoveka sjahala sa konja, Dolanovi ljudi su se ratoborno okupili od njih, i uzdržavali su se jedino zato što je Videnman nosio značku.

Šerif Bredi, taj veliki zaštitnik zakona i reča, šepurio se oko Tunstalove prodavnice i lepio obaveštenje o hipoteci na vrata. Već je stavio pod hipoteku svu imovnu Mek Svina.

„Nemaš pravo da zapleniš ovu radnju”, rekao je Videnman ljutito. „Ovo je na Tunstalovom imenu. Sudski nalog se odnosi samo na Mek Svina”.

Međutim, ovo upozorenje nije ništa značilo za Bredija. Dolan mu je dao naređenje i on je imao nameru da ga izvrši. On je dobro znao na kojoj strani zarađuje hleb. Petoricu Dolanovih ljudi je naimenovao za zaménike i postavio ih u radnju.

Bili i dvojica njegovih kompanjona nisu mogli da učine ništa u vezi ovog kršenja zakona. Bili su u manjini (šestorica Dolanovih ljudi na po jednog od njih), a njihovi protivnici su jedva čekali razlog pa da započnu borbu. Tu je bio i Bil Morton i ništa mu ne bi bilo draže, nego da izrešeta Bilija Kida.

Mek Svin i Tunstal su stigli u podne, i mladi Englez je pobesneo kad je čuo šta je uradio Bredi. Šerif je ostao gluv na sve njegove proteste, smatrajući da je pravilno uradio, pošto su Mek Svin i Tunstal poslovni ortaci. U međuvremenu, u grad je pristiglo još ljudi, i Bili, Veit i Videnman su napokon otišli do svojih konja da uzmu puške.

Tunstal, shvatajući da oružana borba može započeti svakog časa, prestao je da se prepire sa Bredijem, i zamolio ga je da

mu dozvoli da izvede iz grada bar njegove konje za jahanje. Bilo ih je devet u koralu iza prodavnice.

Dobrodušni Bredi je pristao da izuzme konje iz hipoteke. Tunstal je rekao svojim ljudima da odlože puške i da izvedu konje iz grada pre nego što se šerif predomisli. Zapravo, Bredi je smislio lukavu igru. Hteo je da sačeka da Tunstal skupi svu stoku na ranču, pa da onda stavi hipoteku na sve zajedno.

To je bilo krajnje nezakonito, ali Bredi je predstavljao zakon u okrugu Linkoln, a Tunstal je bio odgojen tako da se pridržava zakona, bilo to pravedno ili nepravedno. Međutim, Bili je na sve to gledao drugačije. Ako se pokoravaš korumpiranom zakonu, vrlo lako možeš stići do vešala. Zato je nagovarao Tunstala da pozove njegove pristalice i da se bori. Jer je došlo vreme za oružani otpor.

Ne, Tunstal se nije slagao. Nasiljem se ne postiže ništa. Bitku će voditi na sudu, a ne na ulici ili ranču. Svojim ljudima je rekao da odvedu izuzete konje da prenoće na ranču Dika Bruera, i da ih sutradan prebace na ranč na Rio Felisu.

12. februara Bredi je bio spreman da preduzme sledeći korak. Naime, novao je Džekoba „Bilija” Metjusa za zamenika šerifa, dodelio mu dvadesetak Dolanovih ljudi i naredio mu da ode na Tunstalov ranč i stavi hipoteku. Banda koja je jahala na konjima imala je sve oznake ratne jedinice, i mnogi zabrinuti građani koji su ih videli, počeli su da misle da bi sada bilo najbolje napustiti Linkoln.

Metjusov odred naišao je na nenadanu prepreku. U Tunstalovom odsustvu, Dik Bruer je rukovodio rančem na Rio Felisu, i on, Bili Boni, Bob Videnman, Fred Veit i još jedan, po imenu Džon Midlton, su se zabarikadirali u kući i spremno su čekali na okršaj.

Uspaljeni Bili Morton je hteto da sravni kuću, i nagovarao je Metjusa da prepolovi grupu i napadne neprijatelja sa dve strane. Ali, Metjus je zadržavao vatru. Bredi mu je rekao da stavi obaveštenje o hipoteci, i ništa mu nije rekao o započinjanju rata sa rančerima. Odlučio je da se ne bori, naredio je svojim ljudima da se povuku na obližnji ranč i poslao Mortona u Linkoln po nova naređenja od Bredija i Dolana.

Otrpiliike u isto vreme je i Tunstal saznao šta se dešava na ranču Rio Felis i krenuo prema reci Pekos, nadajući se da će nekako sprečiti krizu koja se brzo kao ciklon širila okrugom. Njegova prva stanica bio je Čisumov ranč Saut Spring. Nadao se da će tu pridobiti pristalice za svoju frakciju. Ali, lukavi či-

ka Džon je još uvek bio u zatvoru, a svoje ljude je opomenuo da se ne mešaju u sukob. Pomalo obeshrabren, Tunstal je krenuo na jug.

Na svoj ranč je stigao 16. februara. Pokušao je da urazumi svoje na borbu spremne ortake, tvrdoglavo tvrdeći da se sa Bredijem i Dolanom mogu miroljubivo sporazumiti, ukoliko niko ne napravi glupu grešku i ne otpočne paljbu.

Bili u Bruer su se žestoko usprotivili. Bilo je suviše kasno da se zapali lula mira, tvrdili su. Dolan je bio naumio da slomi Tunstala, držeći u rukama Bredija i krivotvoreni sudski nalog.

„Moraš se boriti,” govorio je Bili miroljubivom Englezu.

Tunstal je odbio. On će se radije odreći svog imanja nego da prouzrokuje krvoproliće. Njegovoj blagoj prirodi više je odgovaralo taktično povlačenje. Sledećeg dana je poslao Freda Veita da obavesti Metjusa da je spreman da napusti ranč i stoku. Metjus i njegovi ljudi mogu doći sutradan da izvrše sudski nalog. Tunstal će kao svog predstavnika na ranču ostavit starog Gausa. Još je dodao da planira da izuzete konje prebaci na Bruerov mali ranč na Rio Ruidoso.

Bili se iskreno zabrinuo za Tunstalov život. On je verovao da Dolanu i Brediju nije stalo do ranča i stoke, već su želeli da vide Trunstala mrtvog. Ako Englez ne želi da se bori, bar će pokušati da sačuva život.

„Zaboravi sada konje”, ubeđivao ga je, „i sakrij se u brda dok ne vidimo odakle duva vetar.”

Tunstal je i to odbio sa smeškom. Zašto bi se sakrio u brda kao obični kriminalac? Nije se ogrešio o zakon, za njim nije izdata poternica. Ni do samog kraja nije shvatio kakva ga opasnost vreba.

18. februara 1878. godine, nešto pre izlaska sunca, Tunstal, Bili, Bruer, Videnman i Midlton krenuli su sa ranča sa devet konja ka reci Hondon.

U osam sati ujutro, Metjus je stigao sa svojim ljudima na ranč, gde ga je dočekao stari Gaus, koji je ljubazno odgovarao na njihova pitanja. Godfri Gaus, koji je došao sa Starog kontinenta, nije mogao da razume svu tu pucnjavu na Divljem zapadu.

Možda je do tada Metjus već dobio nova uputstva od Bredija i Dolana, ili se sam odlučio šta da radi dalje. No, bilo kako bilo, odabrao je nekoliko ljudi, na čelu sa Bilijem Mortonom, i rekao im da idu za Tunstalom. Nije bilo potrebno da im više govori. Džes Evans i njegova tri revolveraša, Beker, Hil i Da-

vis, bili su u poteri od trinaest ljudi. Svi su odlično znali šta treba da rade.

Tunstal i njegovi momci su jahali lagano. U kasno popodne su se približili šumovitom podnožju planine južno od reke Ruidoso. Već su bili nadomak Bruerovog ranča, i dremkljiva okolina ih je uljuljala u lažan osećaj sigurnosti.

Bili i Midlton su lagano jahali sa jedne strane grupe od devet konja, a Bruer i Videnman su išli paralelno s njima na drugoj strani. Tunstal je bio na začelju povorke. Midlton, je predložio Biliju da ubiju jednu debelu divlju gusku i pripreme je za večeru na Bruerovom ranču. Bili je taman, zaustio da kaže da se slaže, kada je iznenada nešto zazujalo između njihovih konja i zarilo se u zemlju dižući prašinu oko njih. Tada su čuli udaljeni zvuk repetiranja puške.

Zastali su i okrenuli se u sedlima. Grupa konjanika je tutnjala niz brdo i jurila pravo na njih. Bili nije bio siguran da li su Tunstal, Bruer i Videnman videli Mortonovu bandu. Viknuvši Midltonu „upozori gazdu”, požurio je ka dvojici svojih kompanjona.

Dik Bruer i Bod Videnman nisu videli poteru. Kad su ugledali Bilija kako jaše ka njima na udaljenosti od oko 500 metara, odjednom su videli i veliku grupu jahača odmah iza Kida, koji su počeli da pucaju. Bruer i Videnman su mamuzama podboli konje i jurnuli ka obližnjem brdu, na kome je bilo stenja i hrastova.

U međuvremenu, Midlton koji je bio najbliži Tunstalu, viknuo je Englezu „pazi — potera!” i galopom krenuo sa Bilijem. Ali, Tunstal nije ni pokušao da beži. Zaustavio je konja i spahao kad mu se potera približila. I dalje bio odlučan da se igra pacifiste i pružio je svoj revolver Mortonu, držeći ga za cev.

Ali, Tom Hil nije pružio Tunstalu šansu da preda revolver. Ispalio je metak koji je prošao kroz Tunstalovu glavu. Drugi jahač (neki kažu da je to bio Morton, a neki da je bio Evans) pucao je Englezu u grudi. Hil je onda uperio pušku u Tunstalovog konja i ubio jadnu životinju.

Bruer i Videnman su poterali svoje konje uz kamenito brdo, iskočili iz sedla i sakrili se iza gomile kamenja i pripremili „vinčesterke”. I Bili se uspentrao uz padinu, i pridružio im se među stenjem, a nešto kasnije, stigao je i Midlton, dašćući, i držeći pušku u rukama. Četiri čoveka su se razvila u mali zaštitni polukrug i pripremili se za odbranu.

„Ubili su Tunstala”, reče Midlton isprekidano. „Nije hteo da beži.”

Bili je zatvorio oči. Pomislio je kako je Tunstal bio odmah iza njega i Midlton. Zašto li je ta hrabra budala odlučio da ostane sa svojim konjima? Šanse su bile tri prema jedan u Mortonovu korist i svaki Zapadnjak bi potrčao u zaklon u takvoj situaciji.

Potera je prošla ispod njih, malo izvan dometa puške i odjahala dalje. Ubiti usamljenog čoveka koji ne pruža otpor bila je dečja igra, ali suprotstaviti se četvorici naoružanih bilo je nešto drugo. Morton je odlučio da ostavi na miru Bruera i njegove momke.

Džes Evans i Tom Hil su već počeli da razmišljaju o svom brzopletom postupku. Njih ni Bredi ni Metjus nije imenovao za zamenika, a bilo je teško pretpostaviti kako će teritorijalni zakon gledati na ovo ubistvo. Oni su zato odlučili da pobegnu u Teksas. Frenk Beker i Džordž Davis su rešili da ostanu u Linkolnu i da se izvuku uz pomoć Dolana i Bredlija.

Već je pao mrak i Bruer i njegova tri prijatelja krenuše za Linkoln. Svaki je prepoznao po nekog iz potere, i kada su uporedili koga su zapazili, sastavili su listu Tunstalovih ubica: Morton, Beker, Evans, Hil, Davis, Velis, Olinger, Bob Bekvit, Džordž Hindman, Panteleon Galjegos.

Bili nije govorio mnogo. Mislio je o čoveku koji je ubio njegovog prijatelja. On je verovao u osvetu „oko za oko.”

— NASTAVIĆE SE —

**EDICIJA DOK HOLIDEJ
VANREDAN BROJ**

**SLEDEĆA SVESKA
ŠEJN**

BROJ 24

DŽEK SLEJD

SREBRNI ĐAVO

Uz škripu su se otvorila teška vrata koja su
vodila na vrh kule.

Dva vojnika izadoše. Njihovi bajoneti na
karabinima su svetleli na mesečini.

— Napred! — siktao je Segvera. — Don
Alokardo ne voli da čeka!

Iz tamnih ralja hodnika izvukoše vojnici
jednog čoveka...

izlazi 16. maja 1981.

IZDAJE I ŠTAMPA NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD V. MIŠIĆA 1.